

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 18 (227)

TORONTO, Ontario, 1954 m. gegužės (May) mėn. 6 d.

Kaina 10¢

**The Lights of
Homeland**
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Laidis
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugijai
941 Dundas St. W., Toronto

Laimėto 40 metų žygio sukaktis

Berods pasaulį nėra kitos tautos, kuriai būtų tekę kovoti dėl teisės rašyti savo gimtąja kalba ir įprastu raštu. Kai pradėdamas rašyti savo tautos kovą laikotarpį aiškinti svetimiems, jie tik išplečia akis ir mano, kad neteisingai būsią supratę. Mūsų laikų demokratinio pasaulio žmogaus galvon toks reiškinys netelpa. Jis ir galimas tik ne teisinėje, bet saualiaujančių oligarchų valdomoje autarkinėje valstybėje, kur žmonių likimą ir visą gyvenimą lemia autarko ar jo agentų užgaidos bei žodis. Teisinėje valstybėje, žinoma, tai būtų buvę neįmanoma.

Uždraudimas lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis be abejo išplaukė iš tam tikros rusiškios politikos Lietuvoje siekimo. Jo tikslas tauta, kuri buvo laikoma jau bemiršanti, baigti užliūliuoti rusiškose užuovėse, atskiriant ją nuo maistaujančios sulenkėjusios bajorijos. Rusiškios akimis Lietuva jau buvo „susigrąžintas“ kraštas — „Otoržennaja Vozvratic“ skelbė Ekaterinos II po pirmųjų dviejų užgrobtųjų katalikų medalis. Tose žemėse ištikrųjų buvo nemažai gudisuko gailo, kuriuos valdžia laikė tais pačiais rusais, o kad buvo dar kampas gyvenamas ramių žmonelių lietuvių, tai rusų valdžiai atrodė, kad juos nesunku bus surusinti, tik reikią išplėsti juos iš lenkiškosios įtakos. Rusų administracija atrodė, kad tam reikią tik suardyti senąsias krašto tradicijas, duoti lietuviui melstis iš oficialia rusišką abėcėlę rašytų maldaknygių, o kai išmoks rusišką raštą, jis gal greičiau persims rusišką kultūrą ir net pravoslaviją priims.

Mūsų tautos laimei rusiškioji administracija panoro visko pakeikti vienu mostu ir susiprati mo procesą dar pagreitino. Pa laikydama buvusį baudžiaunininką prieš dyarininką žemės klausimu, administracija manė jį jau nupirkusi iš viso; manė, kad jau galima niekinti šventoves, uždarinti bažnyčias, neleistį statyti kryžių, paneigti jų papročius ir

kišti jiems į rankas maldaknygę, netik su neįprastu raidem, bet ir su iškreiptom — apipravoslavintom maldom, iškreiptom giesmėm.

„Kad tu gude, nesulauktum!“ — buvo lietuvių atsakymas, suformuluotas Antano Baranausko.

Ir užvirė kova. Kova trukusi 40 metų — knygos spausdinimas už sienos, daugiausia Mažonoje Lietuvoje, gabenamos per sieną ir platinamos slapta. Ir tai be perstojo. Juo toliau tuo gausiau. Iki 1864 m. Lietuvoje lietuviškos knygos niekas nedraudė, bet per 300 metų nuo pirmos lietuviškos knygos pasirodymo jį tebuvo išspausdinta vos apie 750, gi spaudos draudimo metu vien paskutiniam dešimtmety buvo išspausdinta daugiau kaip dvigubai. Ir, žinoma, daug didesniais egzempliorių skaičiais. Nors per sieną gabenant kiekvienais metais būdavo žandarų suimama apie 12.000 iki 20.000 egz. knygų bei laikraščių, tačiau daug didesni jų kiekiai knygnešų būdavo išvežiami po kraštą, o valdžia savųjų „graždanka“ spausdinamųjų ir pabaigę net nebespausdino, nes vistiek nebuvo kur jų dėti — pirkti jų niekas nepirko, o veltui išdalinimas sudegindavo.

Mažytės lietuvių tautos valia bei pasiryžimas kovoti dėl savo teisių pagaliau nugalėjo. Daug vargusi, daug iškentėjusi, savo geriausių sūnų būrius su aimanais 4 dešimtmečius lydėjusi į baisių Sibiro, lietuviškąją knygą bei laikraštį slėpusi išradiniais būdais, lietuvių tauta 1904 m. gegužės 7 d. (senuoju kalendariumi balandžio 24 d.) pagaliau sužinojo, kad aukos nebuvo veltui — tą dieną karas lietuviškos spaudos draudimą atšaukė. Ši penktadienį nuo tos dienos sueina lygiai 50 metų. Tai ne lietuviškos spaudos pradžios, bet laisvos spaudos sukaktis, nes jį pateko griežton cenzūron; bet tautos laimėto 40 metų žygio sukaktis, kuri mums primena, kad pasiryžimas ir ištvermė anksčiau ar vėliau vainikuojamos laimėjimo.

VLIKO IR VT PIRMININKAI IŠVYKO Į JAV

Ką būtų galima pridėti prie oficialaus E. komunikato apie paskutinį VLIKo posėdį? Kai ką galima. Pirmiausia tarp eilučių galima išskaityti, kad abu išsiųsti į JAV pirmininkai išvyko ten ne kaip pirmininkai, nes jiems pavadojuotai „palkiti Europoje, bet tik kaip tam tikri VLIKo įgaliotiniai, kurie ten neturės visų pirmininkų teisių, bet tik tas, kurias jiems VLIKas yra pavadėjęs nustatyta programa. O tai jau daug ką pasako. Aiškiau tarus, Amerikoje nebus galima sukurti naujo VLIKo neatsiklausus senjo arba bent be jo sutikimo. Daugumas argumentų kalba už tai, kad vis dėlto VLIKas, nepaisant visko, būtų paliktas Europoje. Tiesa, kad jam reiktų dar daug ką atlikti, o ypač sustiprinti jo asmeninį sąstatą ir darbinumą, bet, iš kitos pusės, jei Amerikoje turima tam tikrą, galima sakyti, patentuotą įstaigą su augčiausio pajėgumo politikais arba „centrininkais“, kurie vis dėlto stebuklingai nepardė, nors ir turėdami kur kas geresnės veiklos sąlygas, nors būdami ir pačiame pasaulio interesų centre, tai ką čia per daug reikalauji iš VLIKo, tokių veiklos sąlygų neturinio? Vien jo perkėlimas ty sąlygų ir norimų rezultatų toli gražu dar neatnės.

Betgi ko ko, o veiksmų konferencijos, kad ir ne tokio platus masto, vis dėlto būtų pageidautina. Taip pat išsiaiškinti visą eilę pagrindinių klausimų ir suderinti veiklos gaires. Taip pat su kuo reikiant išspėsti kad ir „sefo“ klausimą ir jo turimų ar norimų pasivadinoti įgaliotinių „problema“, juo labiau kad kai kurie iš nepartiniais mėginančių dėtis žmonių pradėjo aiškiai verstis tam tikra laisistine politika. Nors tam ir neturėdami VLIKo įgaliotinių, vis tiek mėgina kurti kad ir forsuotai, kažką panašų

Mūsų Europos bendradarbio

„Ilaudies balsą“... O kontakto sustiprinimas tarp centro ir periferijų, tarp Europos ir Amerikos tegalės tik išeiti ir naudą visiems. Nors kai kurie Kanados laikraščiai rašė, jog į Ameriką vyks tik vienas VT pirmininkas K. Žalkauskas, tačiau ir šis jų iš oro pagautas spėjimas, kaip ir nemažai kitų, nepasitvirtino: išvažiavo abu. Ir gerai, kad taip išėjo. Dabar belieka tik laukti tos pirmininkų kelionės džiugių rezultatų. O jei ji dar daugiau prisidėtų prie visų grupių apjungimo bendram darbui, tuo tektų tik pasidžiaugti. Amerikoje jų programa susidės iš dviejų svarbiausių dalių: amerikiečių, kurie suteiki ir sąlygų su augčiausiais amerikiečių valdžios ir įstatymų leidimo organais, ir su lietuvių, aiškinantis ir aptariant įvairius ligi tol neįsprendus klausimus. Visur telinkėta kuo didžiausios sekmes.

Europoje likusieji turi dar vieną rūpestį. Jau kuris laikas eina žmonės kalbos, kad vis dėlto mūsų Vasario 16 gimnazija toli gražu nėra tam augstiję, kuriame daugelis lietuvių norėtų ją matyti. Todėl tektų susirūpinti ne tik jos būtį ir rūmų reikalus, bet taip pat jos kobyne puse, jos mokslo programos ir mokoymo personalo sustiprinimo. To reikalauja ne tik lietuvių garbė, bet ir realūs besimokančiųjų interesai. Ir į šį reikalą turėtų atkreipti savo dėmesį visi veiksniai su tainiais.

Berlyne gauta žinių, kad bolševikai tariai su Rytinės Vokietijos „vyriausybę“ dėl naujos repatriacijos vokiečių, sulauktytų ar likusių Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, taip pat Klaipėdos krašte ir šiaurinėje Rytprūsijų dalyje, vadinamojoje „Kalinigrado srityje“. Kiek jų iš ten bus per-

Sią savaitę lietuvių spauda, pranešdama hidroatominio amžiaus paskutinę sensaciją — saulės bateriją, mini pusės šimto metų jubiliejų. Mums šios spaudos jauniems nariams malonus yra dėmesys, kuriuo lietuviškoji visuomenė gerbia šias sukaktuves. Prel. Balkūnas, LO Komiteto pirmininkas, M. J. Vinkas SLA sekretorius ir kiti savo atsišaukimuose kvietė plačiai minėti gegužės 7 d. lietuviškam raštui sukanantį jubiliejų. Daugelyje straipsnių buvo kviečiama mokinis iš praetis spaudos kovų. Gi Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Valdyba aliarmavo laisvuosius lietuvius, reikalaujama atkreipti dėmesį esamaj lietuvių spaudos būklei. LZS lygiu padėti „Tada“ ir „Dabar“. Metais, kada buvo išrastas lektuvas, buvo leista lietuviška raidė, dabar, televizijos, radijo, moderniausių žinių agentūrų, ir tobuliausios laikraščių technikos amžiuje, yra uždrausta lietuviška mintis. LZS turėjo galvoj paverptos Lietuvos spaudą.

Mūsų spauda perspektyvoje. Jūs bendradarbis praėjusios savaitės sekė Amerikos laikraštinių suvažiavimą Niujorke. Buvo nepaprastai įdomu: išskelta daug minčių, kurios vis ataidavo: „O kaip pas mus lietuviškoji spauda?“ Kalbėjo prezidentas Eisenhoweris, tarytum ir mums Amerikos lietuviams: „Savitarpio vienybė ir galia bei tarptautinės padėties suvokimas, didžia dalimi priklauso nuo sugebėjimo tautai pateikti pilnint informaciją... Visuomenel nustos pasitikėti ir tikėti savo spauda, reikią netekimą spaudos veiksnio įtakos. Tuo tarpu esu tikrų tikriausias, kad spauda privalo būti tautą vienijančių veiksnys“. Prezidentas išsireiškė, jog jis žinąs, kad įvyki, kurie skaldo, skelbiamas yra pelningesnis. Bet laisvoji spauda, privalo žinoti savo atsakomybę, pateikdama visuomenei tik subalansuotus faktus.

Kad pilietis galėtų apsispręsti,

keldinta Ryt. Vokietijon ir kurios kategorijos, ar tik negalintieji dirbti, ar visi norintieji, tuo tarpu dar neaišku. Vis dėlto sakoma, kad šį repatriaciją bus platoka. O Ryt. Vokietijos Benjamino Hildes teismai jau pradėjo bausti smarkiomis bausmėmis tuos vokiečius, kurie nenori laikyti Oderio — Neissės linijos galutina Vokietijos siena rytuose, bet dar tikisi vokiečius ten vėl kada nors grįžiant. Tokie bolševikų laikomi ž „pavojingi tvarkai“ ir būdžiamis ilgametėmis bausmėmis. Gi vokiečių problema savo ir kituose bolševikų užimtuose kraštuose šie nori, matyti, išspėsti radikaliai ir iš esmės. Ir visai ne taip, kaip to nori kad ir Klaipėdos krašto vokiečiai, kurie, net neturėdami nei Saaro, nei savųjų žemių ir rytus nuo Oderio — Neissės linijos, dar vis tebekalba apie Klaipėdos kraštą kaip apie „vokišką žemę“, ju „tikrąją tėvynę“, ir vis žada iš naujo joti į Rytus... J. M.

LIETUVOS LAIVO NEATIDAVĖ

The American Journal of International Law balandžio mėn. numerį primena, kad pereitų metų gruodžio 1 d. JAV teisme buvo spėsta byla dėl Sovietų Sąj. pretenzijų į Lietuvos laivą. Buvo remiamasi 1940 m. sovietinės valdžios Lietuvoje paskelbta nacionalizacijos aktu. Teismas pretenzijas atmetė remdamasis tuo, kad JAV vyriausybė nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąj., o kalbamasis laivas „Denny“ nacionalizacijos dekretu skelbimo momentu buvo JAV New Jersey uoste. Teismo nuomone nacionalizacija gali būti pripažinta tik tokio turto, kuris dekrektu skelbiant buvo aneksuojamam krašte.

Jrodymui, kad JAV aneksijos

Niujorko bendradarbio ALMAUS

šie faktai turi būti pateikti perspektyvoje. Todėl laisvoji spauda, — sakė prezidentas, — privalo pranešti visus faktus ir idėjas — pagauniančius ir nepagauniančius, vienijančius ir skaldančius... „Aš žinau, kad šitoks žurnalizmo būdas yra sunkiausias“...

Prezidentas ypač liūdnei pasisakė dėl žinios, kad 75% žmonių tebeskaito cenzūruotą spaudą. Cenzūra buvo piktai užsipulta suvažiavime. „The Bulletin“, Philadelphia, Pa., vienas redaktorių šią lietuvių spaudos didžią ydą šitaip aptarė: „Cenzūra yra narkotikas. Kartą panaudojus priverčia tikėti, kad ji yra būtina“. Dėl to pasisako ir „The Chicago Daily News“ leidejas: „Esame laisvi, ir mūsų laikraščiai privalo tokiais būti — laisvi, kaip konstitucija, kuri mus čia globoja — laisvi tiesai, geriems papročiams ir geram skoniui“.

Amerikos laikraštinių sąj. pirmininkas pateikė 8 sąlygas amerikiečių spaudai, jei ji norinti išlikti (ar to nori ir lietuviškoji?): „Laikraščiai turi būti geriausi redaguojami. Daugiau vietinių žinių. Laikraščiai turi būti įvieseni, trumpesni publicistiniai straipsniai, daugiau aktualių nuotraukų. Daugiau „background materials“, daugiau tarptautinių naujienų aiškinimo, daugiau televizijos programų aprašymų. 2. Laikykite vedamuosius gyvus. Daugiau ginčytinų temų. Jūsų vedamieji turi išreikšti jūsų bendruomenės sąžinę, bendruomenės, kuriai Jūs priklausote ir kuriai leidžiate savo laikraštį. 3. Praplėsti skelbimus... 4. Niekad nepaliuokti stengtis laikraštį kaip galima greičiau pristatyti skaitytojams. 5. Tobulinti ir piginti laikraščio

taip padaryti“.

George C. Biggers, the American Newspaper Publishers Association“ pirmininkas, paklaustas kokios yra žurnalisto sąlygos, trumpai pagalvojęs, jas taip išvardino, jog Lietuvių Žurnalistų Sąjunga turėtų momentaliai likviduoti: „Geras laikraštiniųkas, — pareiškė Mr. Biggers, — turi mėgti savo darbą, turėti iniciatyvos, sugebėti pagauti įvykius, juos įvertinti, būti išradinys, turėti logišką ir tvarkingą protą, valingas, garbingas, turėti intelektą, humorą gyslelę, būti idealistas. Svarbiausia betgi — troškimas patirti tiesą“.

(Nukelta 1 2 pusl.)

Diplomatai išvyko

Sov. Sąjungai nutraukus diplomatinius santykius su Australija, jos ambasados personalas su šeimos iš Canberra dviem lėktuvais išskrido į Perthą, iš kur išplaukė laivu „New Australia“. Australijos charge d'affaires Maskvoje ir su juo buvę dar 10 australų išvyko iš Maskvos traukiniu į Helsinkį balandžio 29 d.

Australų ambasados personalo išlydėti Maskvos stotį jau prieš valandą susirinko apie 300 užsieniečių diplomatų bei jų šeimų. Kai traukinys pajudėjo britų bei Commonwealtho atstovybių nariai sugiedojo „Waltzing Matilda“ — australišką giesmę.

Australų ambasados raktus charge d'affaires Hill perdavė britams, kurie atstovaus čia australų reikalus. Manoma, kad Hill iš Helsinkio skris į Londoną padaryti pranešimo, o kiti lauks instrukcijų Helsinkyje.

Kad nebūtų daugiau komplikacijų, Australijos vyriausybė atsakė savo sumanymo sulaukyti ir ištikvosti Tasso korespondentą Antonovą, kuris buvo pasislėpęs ambasadoje. Ir jam leista išvykti, nors jis diplomatinio paso neturėjo.

Valdmanio byla

Dr. Valdmanui išskelta naujų kaltinimų, kad iš kitos vokiškos firmos, kuri norėjo gauti parangą įrengti cemento fabriką, išspaudė \$270.000. Tuo būdu jis kaltinamas jau dėl \$420.000.

Šitoje byloje beabejo yra įmaišyta ir politinio momento — opozicija stengiasi ją išpūsti, kad daugiau sukompromituotų liberalus ir jų vyriausybę, kurios galva Smallwood Valdmanį protegavo.

Valdmanis tuo tarpu tebėra dar suimtas, nepaleidžiamas už joki užstatą ir, sakoma, kad jau gresia nervų pakrikimas.

spausdinimą bei laužymą. 6. Bendradarbių talka. 7. Ivesti spalvas laikraštin, ką paskutiniąjį techniką įgalina. 8. Reikalauji iš sindikato ko nors naujo — komikų dienos baigiasi.

„New York Times“ redaktoriai Markel ir Catledge priminė amerikiečiams laikraštiniųkas, jog Amerikoje stiprėja klaidinga tendencija skaitytojus sujdominti, paveikti, ne juos informuoti. Markel pareiškė, jog žmonės dažniausiai nori iš betkurio laikraščio naujienų, bet ne ginčų ar nekvalifikuotų nuomonių. Mr. Catledge manė, jog ši tendencija atsirado dėlto, jog dabartinės civilizacijos komplikuotumas verčia spaudą daugiau aiškinti ir interpretuoti. Tačiau pirmoji spaudos sąlyga — informacija negali būti nustumta. Faktai turi būti laikraštiniųkų surenkami ir, kiek tai žmonėms yra įmanoma, objektyviau perteikiami be iškreipimų ar pakraipymų.

Laikraštiniųkų prieauglio klausimas

Amerikiečiams svarstant šį reikalą, lietuviškosios spaudos amžius rodė visai neilgas. Atsisvegiant į tai, jog ne tik nedaro žygių iš lietuviškos visuomenės atrinkti ir paruošti ateities lietuvių laikraštiniųkų, buvo galima spėti, jog minint 60 metų lietuviško rašto atgavimo sukaktį — jei Lietuva nebus iki to laiko išsivaisinta, lietuviškoji spauda, kartu su visuomene eis paskutinių mohikanų keliais.

George C. Biggers, the American Newspaper Publishers Association“ pirmininkas, paklaustas kokios yra žurnalisto sąlygos, trumpai pagalvojęs, jas taip išvardino, jog Lietuvių Žurnalistų Sąjunga turėtų momentaliai likviduoti: „Geras laikraštiniųkas, — pareiškė Mr. Biggers, — turi mėgti savo darbą, turėti iniciatyvos, sugebėti pagauti įvykius, juos įvertinti, būti išradinys, turėti logišką ir tvarkingą protą, valingas, garbingas, turėti intelektą, humorą gyslelę, būti idealistas. Svarbiausia betgi — troškimas patirti tiesą“.

(Nukelta 1 2 pusl.)

Augš. Tarybos sesija

Sovietų augš. tarybos sesija prasidėjo Maskvoje balandžio 20 d. Kaip paprastai, jos reikalus patvirtinti vyriausybės sudėtį — nors pakeitimai daromi jos visai nesiekia — ir 1954 m. biudžetą, kuris tvirtinamas augščiausios ir tautybių tarybų bendram posėdy. Dalyvavusių „galiūnų“ tarpe minimas ir Lietuvos kompartijos sekretorius Ant. Snieckus.

Iš pasakyty kalbų beabejo įdomiausias buvo abiejų viršinių: Malenkovo ir Chruščiovo. Esą, Sovietų Sąjunga pasirodusi ir pasiryžusi atsakyti kiekvienam agresoriui. Jei būsią puolama atomine bombom, būsią tuos pačius ir atsakyt. Kiekvienam agresoriui būsią parodyta, ką „sovietų tauta“ gali, kaip būvę parodyta Hitleriui. Agresoriui jie įsakmiai nurodė JAV, o išva-doje siūlė jau Berlyno konferencijoje Molotovo pasiūlytą Europos 32 valstybių pakta, į kurį įsiunginti ir JAV, o Sovietų Sąjunga tada įsiungianti į S. Atlanto Sąjungą.

— Vasingtonas. — JAV kariuomenės didelio manevruose Fort Bragg, N.C., buvo „panaudotos“ nervų dujos, biologiniai — bakteriniai ginklai ir bepilčiai lėktuvai.

— Maskva. — Literaturnaja Gazeta smarkiai puola JAV ambasados antrąjį sekretorių David Klein, kad jis, kartu su vienu Britų ir Australų diplomatų restorane negražiai ir provokatoriškai kalbėjo su gastroliavusiais Comedie Francaise aktorais.

— Vasingtonas. — JAV kariuomenės didelio manevruose Fort Bragg, N.C., buvo „panaudotos“ nervų dujos, biologiniai — bakteriniai ginklai ir bepilčiai lėktuvai.

— Maskva. — Literaturnaja Gazeta smarkiai puola JAV ambasados antrąjį sekretorių David Klein, kad jis, kartu su vienu Britų ir Australų diplomatų restorane negražiai ir provokatoriškai kalbėjo su gastroliavusiais Comedie Francaise aktorais.

Savaitės įvykiai

Nesekmės savaitė galima vadinti pereitą savaitę, kurios pasaulinėje įtampoje buvo taip nekantriai laukiama.

Zenevos konferencijos pradžia buvo nuostabiai sklandi. Molotovas užplanavo meistriskai: jis su savaisiais nekomplikuavo reikalų procedūriniais ginčais, nes žinojo, jog konferencija turės įklimpti dėl vakariečių nevieningumo. Taip sutarta greitai kad konfer. pirmininkaus pakaitomis Thailand, S. Rusija ir D. Britanija, kalbos pripažintos 5: anglų, rusų, prancūzų, kinų ir korejiečių, o susėdo visi abecelės tvarka. Kinų

Cou-En-Lai pasakė agresyvingą kalbą prieš JAV, kuri pažeidžianti Rusijos teritoriją, kad visos svetimos pajėgos turį pasitraukti, Japonija turinti būti remilitarizuota, blokada panaikinta. Korejiečių visoje turinti būti praversti rinkimai abiejų Korejų vyriausybų sudarytos komisijos priežiūroje. Tai S. Kor. siūlymas. Tuo tarpu Dulles pasisakė už Pietų Korejos siūlymą, kad rinkimai teturį būti vien Šiaurės Korejoje ir JT priežiūroje, nes Pietų Kor. tokie buvo 1950 m. Taip šis reikalas stovėjo ir visą savaitę, nors Australijos prašymą, kad P. Koreja sutiktų su rinkimais visame krašte parėmė ir daugelis kitų kraštų. Pietų Koreja net pasiūlė, kas turėtų sudaryti S. Kor. rinkimų priežiūros komisiją: Turkija, Australija, Olandija, Čilė, Pakistanas, Tailandas ir Filipinai. Tuo pačiu P. Kor. reikalauja, kad iš S. K. pasitrauktų kinų kariuomenė, bet JT pajėgos Pietų Kor. liktų. Molotovas daug nekalbą, bet balandžio 29 d. pasisakė už S. Korejos bei Kinijos siūlymus ir griežtai puolė JAV už bazes Pacifike bei agresingumą.

Indokinijos klausimas konferencijoje oficialiai dar nei svarstytas, bet, žinoma, juo daukelbėtasi užkuluose. Dėl jo dar jokio susitarimo neprieita. Britai jokiū būdu nenori dėtis į jokią karinę sąjungą Azijai ginti, kol esą neįsibandyta ar negalima bus susitarti čia pat. Tuo tarpu tiek tesutarta, kad tą reikalą spės specialiuose posėdžiuose, kuriuose dalyvaus JAV, D. Britanija, Prancūzija, Sov. Sąj., trys Indokinijos Valstybės ir Sukilelių atstovai. Prancūzai labai susitaujaudinė, kad JAV atsikaso kištis į karą Indokinijoje, kai D. Britanija ir kt. valstybės laikosi rezervuotai. JAV betgi vis dar rūpinasi praversti savąjį pietryčių Azijos pakta, kuris tačiau vargu ar galės greitai praeiti. Zenevoje, atrodė, viskas pereis į rutiną. Dulles iš čia jau išvyko, delegacijos vadovavimą pavesdamas tik ką atvykusiam savo pavaduotojui Bedell Smith. Išvyks beabejo ir kiti ministariai.

Nepasisekė ir Colombo konferencija, kur buvo susirinkę 5 Azijos valstybių premjerai. Nehvinimo Talkos nuostatus. Išsiaiškinta, kad VLIKo ir Vykdamosios Tarybos nariais tegali būti tik Lietuvos piliečiai. VLIKas pavadė Tautos Fondo Valdybą paskelbti liet. spaudoje, kad aukotojai Lietuvos laisvinimo reikalus savo aukas siųstų tiesiog per atitinkamus bankus, nurodant tokių bankų pavadinimą, sąskaitas ir kraštus, kur jie yra; žinioms aukotojams ir jų tarpininkams pranešti apie tai dar ir raštu.

VLIKo ir VT pirmininkai balandžio 26 d. iš Vokietijos per Prancūziją išvyko į JAV. Balandžio 29 d. sėdė į laivą Cherbourg uoste, o Niujorke, numatoma, bus gegužės 4 d.

JAV augš. komisaras Vokietijoje Conant prisuntė VLIKo pirmininkui atsakymą į prieš Berlyno konferenciją valstybės sekretoriui Dulles VLIKo įteiktą memorandumą. Atsakyme pakartojami Dulles žodžiai, kad Berlyne nevykojo nieko, kas būtų sumaziinę pastangas siekti pavergtųjų tautų laisvės.

Vasario 16 gimnazija šiemet išleido 3 abiturientus — P. Kazirskį, K. Dikšaitį ir L. Venclovą. Baigiamųjų egzaminų lietuvių kalbos rašomojo darbo tema buvo „Abituriento pareigos lietuvių“.

— New Delhi. — Indija ir Kinija pasirašė sutartį dėl prekybos su Tibetu. Ten Indija laikys 3 savo agentūras.

ELTOS žinios

VLIKo posėdis, pirmininkaujamas pirm. M. Krupavičiaus balandžio 21-23 dd. visų pirmausia apsvairstė VLIKo ir Vykdamosios Tarybos pirmininkų keliones į JAV programą. VLIKas pirmininkams pavadė pagrindiniai išsiaiškinti, kokios taktikos pirmininkai turės laikytis ir kuriuos reikalus turės pirmon eilėn išskelti matydami su Amerikos politikos vadovais, ir aptarti visus svarbiausius Lietuvos laisvinimo reikalą liečiančius klausimus.

Iš lietuvių veiknių pavesta susitikti su min. P. Zadeikiu, AL Taryba, LLK, centrų komitetais, LOKu ir kitais veiksniais ir sutarti vienodą veikimo liniją bei nustatyti ateities veiklos gaires. Jei būtų galima — suorganizuoti ir dalyvauti bendrame veiksmų pasitarime.

Kelionei numatyti 2-3 mėnesiai. Kelionės metu VLIKo pirmininkui pavaduoti išrinktas dr. P. Karvelis ir VT pirmininkui pavaduoti — M. Gelžinis.

VLIKas priėmė 1953 m. I ir II pusmečio samatos apyskaitą. Buvo išsklausyti Kontrolės Komisijos pajamų ir išlaidų tikrinimo pranešimai ir padaryti atitinkami sprendimai.

VLIKas priėmė Lietuvos Lais-

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTISRedaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Ketur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
[mokejė nenaudoja \$10 laisvųjų pinigų prenumeratoriui
Už skelbimų turinį redakcija neatsako]
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Tel.: EM. 4-2625

TAUTIETI!

Neabejotinai Tamsta laikai save Lietuvių bendruomenės nariu ir Tamstai yra brangus Lietuvos vardo populiarinimas kitataučių tarpe bei bendruomenės žygiai, kurie siekia lietuviybės išlaikymo ir galutinio Lietuvos išlaisvinimo.

Tie reikalai neapsieina be išlaidų ir todėl yra nustatytas metinis \$2 solidarumo mokestis, kuris yra renkamas nuo kiekvieno suaugusio dirbančio lietuvių, nežiūrint jų pažiūrų skirtumo.

Tai yra garbės mokestis ir jį sumokėjusieji patenka į susipratusių lietuvių bendruomenės narių sąrašą.

Valdybai yra didelis palengvinimas, jei mokestis yra sumokamas laisva tautiečių iniciatyva. Tas sutaupo daug išlaidų ir laiko.

Prašome panaudoti šio atsišaukimo atkarpą ir siųsti mokestį pašto šiuo adresu: KLB Apylinkės Valdybai, 235 Ossington Ave., Toronto.

Likusias atkarpas prašome pasiūlyti kitiems, Tamstos pažįstamiems, lietuviams. Už šią Tamstos talką Valdyba bus labai dėkinga.

Mokestį betarpiškai galima sumokėti per kiekvieną Toronto apylinkės valdybos narį; Toronto Lietuvių Namų raštinėje, 235 Ossington Ave.; svetainėje "Tulpė", 994 Dundas St. W.; J. Berzinsko krautuvėje, 1212 Dundas St. W.; ir "Atlantic" restaurant, 1330 Dundas St. W.

Siunčiu solidarumo mokestį \$..... už..... metus..... pusmetį..... vardu.....

Pakvitavimą prašau siųsti šiuo adresu:.....

Parašas.

Spaudai 50 metu.

(Atkelta iš 1 psl.)

Specifinės mūsų problemos

Pernai berods tūlas laikraštis Brooklyn gal visai be reikalo pyko, jog jei 3.000 savaitraštį iš bėdos ar patriotizmo ir užsiperse numeruoja, tai tik gal koks 5-ke tas šimtų jį peržiūrų, o 100, kitas, atydziai perskaito. Gal tada visai be reikalo ir "Naujienos" užsirašino, kad "tie su diplomais", turbūt minėdami 50 metų sukaktį, tūlam savaitraščiu pradžioje siuntinėti atvirukus, prašyti nutraukti siuntinėjimą. "Naujienoms" šis paprotys visai ne prie širdies. Jau ne vieną kartą buvo keltas lietuvių žurnalų parduotuvės reikalas, bet ne LŽS valdyboje šie pasiūlymai nerasdavo jokio atgarsio. Jei lietuvių nebus sudominti pačių laikraščiu mintimi, turiniu, idėja, lietuviško rašto atgavimo kova tebus buvusi reikalinga vos porai jau išmiršusių lietuviškų generacijų. Minėdami šias sukaktives, pasvarstykime lietuviškos spaudos reformos reikala! Lietuviams Amerikoje ir Kanadoje reikalingi lietuviškos minties laikraščiai, kurie pateisintų savo egzistenciją. Kurie eiti kartu su hydroatominio amžiaus lietuviu, bet nereprezentuotų kaip "Saulė" kokius tai protinius atsilikėjimus ar žmones tebegyvenančius praėjusių šimtmečių idėjomis. Ir jei bendruomenės sukurimas susilaukia tiek kliūčių, tai tik parodo, jog lietuviškoji visuomenė privalo atmeti ir išmesti supuvusius ar pašvinkusius savosios spaudos leidinius. Spauda yra tautos veidas ir akys, ir protas — metęs žvilgsnį į jį, žinai, kas tai per žmonės. Pats laikas pasvarstyti lietuviškos spaudos reformos klausimą.

Nebus hydroatominio bombardavimo

Sovietinė karinė galia vis labiau nervina ir gąsdina anglosaksus. Nors ir baisiai nenorėdami, jie pradeda pritari pabėgėjams, kad laikas dirbas bolševikų naudai. Laikraščiai pirmuosiose puslapiuose įsidėjo pranešimus, jog sovietai gegužės 1 d. pradavo su atomine sprausminiais bombomis ir, kas

svarbiausia, rodė naujų, puikių išvaizdos sprausčių naikintojų. (Niekas tačiau nesiskubino priminti, jog Korėjoje, nežiūrint MIG naikintojų pranašumo, persvara būdavo jankių pusėj. Ryšium su šiomis žiniomis Niujorke vis plačiau sklido nuomonė, kad Maskvos su Leningradu gal nereikėtų atomais bombarduoti. Tačiau kiti senatoriai reikalavo, jog atomas būtų būtina naudojamas kautynių lauke, nes kitaip baisiai brangiai viskas kainuotų, o tai pakeltų mokesčius. Lyg su tikdamos su tuo, sausumos karuomenės viršininkas gen. Ridgway pranešė, jog trečia JAV atominės artilerijos baterija įsitvirtino Vokietijos fronte. Kartu jis patikslino, jog naujieji A-artilerijos svėdiniai jau esą 1-X (Hirošimos) stiprumo.

Jei anglosaksų pusėje praėjusią savaitę tiek Zenevoje, tiek kitur jautėsi netikrumas ir nežinia: prezidentas Eisenhoweris spaudos konferencijoje juokinkai aiškino: jei užkabinsi, sovietai gali pradėti muštis, o kad juos užkabinti, reikia užkabinti savuosius kongresmenus ir britus, tai vienintelis galimas kursas — taikus sugyvenimas. Malenkovas buvo piktesnis. Pasak jo, hydroatominis karas reikštų žmonijos galą. Tačiau kalbėdamas su Chruščiovu praėjusią savaitę saviesiems jis jau aiškino, jog hydroatominis karas, teisybė sakant, reikštų tik "kapitalistinės sistemos galą".

Indokinija — vakariečių gėda
Ženeva — Molotovo dar gudriau Vakarams užstatyti (jū pačių betgi pasidaryti) spąstai, negu buvo Berlyno konferencija. Atrodo, jog skrandinio Dulles pastangos suvienyti anglosaksus su prancūzais bus mažiausiai išvirsiniai nepasisekusios. Prancūzai šaukia negalį toliau muštis Indokinijoje, nes Svetimšalių Legiono, kaip ir nelieka, o britai praėjusią savaitę šaukė rusus prekybą, kad įrodytų "tarybų vyriausybei" savo gerą valią. Vašingtone buvo krantomi nagai, galvojanči, kaip išsisukti iš padėties, kurią jie patys išsivėrė 1945 metais, o dabar gabiai išnaudoja Molotovas. Labai galimas dalykas, jis ir vėl laimės — Indokinija bus tikriausiai geležinės uždangos perkirsta. Sovietų imperija praturtės vėl keliais milijonais žmonių. Vašingtone buvo prisimenamas velionies prez. Rooseveltto nusistatymas po karo būtinai Indokiniją išlaisvinti iš šimtmetės prancūzų vergijos ir suteikti jai tarptautinį statusą. Taip jis norėjo nubauti prancūzus ir už jų bendradarbiavimą su japonais, kas įgalino Malajų Indonezijos ir Filipinų greitą okupaciją. Jo netikėta mirtis prancūzus išgelbėjo. Valdžią perėmęs Trumanas nebuvo, turbūt, girdėjęs pasauliųjų egzistuojant tokią valstybę. Jo valst. departamentas sutiko su prancūzų vergijos ten sugrąžinimu ir net pripažino jų vasalą Bao Dai, 19 šimtmečio stiliasu feodalą, visiškai ignoruodami valingą ir protingą Tito tipo Ho Chi Minh, kuris tada ir metėsi į Kremliaus glėbį. Ši Trumano

LIETUVIŲ LENKŲ SANTYKIŲ KLAUSIMU

Gerbiamas p. Redaktorium, Jau kelinta kartą mano pavadė spaudoje linksnuojama, benagrinėjant lietuvių santykių su lenkais klausimą. Man priskiriami pareiškimai, kučie nesiderina nei su mano pasisakymais, nei įsitikinimais, nei su istorine tikrove. Pasiremdamas netiksliai atpasakotu diskusinio susirinkimo reportu, p. A. Petkauskas rado reikalo ilgų straipsnių atitaisinti tariamai mano pareiktus teigimus, pav., kad neva "lenkai niekad su lietuviu nekaravo", arba "dr. Jurgėla prasišleikė su 1920 m. įvykiais... Jurgėlos nuomone... tuteišiai... 1920 m. spalio 9 d. Vilniaus kraštą užgrobė 'be klastos, be šūvio ir kraujo lašo', ir t.t.

Norėčiau šia proga pastebėti, kad senesniąją ir vėliausią istoriją esu studijavęs iš šaltinių, o lietuvių ir lenkų mūsosios kartos tragedijos dalį esu pats išgyvenęs. Nesigilinant: mano abu tėvai vilniečiai, esu buvęs lenkų karo nelaisvėje, ir porą sykių buvau lenkų "šaldomas" Zawalna Ulica Nr. 2, ir tebeturiu suvenirus ant savo odos. Tačiau mūsų asmeniniai išgyvenimai ir mūsų kartos abipusės klaidos neprivalo temdinti istorinės perspektyvos supratimo ir geopolitinių suometimų, svarstant vienos ar kitos valstybės ar tautos saugumą.

Mano įsitikinimu, pagrįstų istorijos šimtmečių patirtimi, iš stambesniųjų Lietuvos kaimynų — tikrai Lenkijos gyvybinis interesas reikalauja skaitytis su

Lietuvos egzistencija. Lietuvos klausimu, lenkai beturi dvi alternatyvas bemačiuojant Lenkijos saugumą. Jų pirmas pasirinkimas, kurio jie nei nemėgna slepti, yra — visiška unija arba, tiksliau, federacija su vienokio ar kitokio dydžio Lietuva. To negalint laimėti, jų antroji alternatyva — turėti savo kaimynę nepriklausomą ir Lenkijai draugią Lietuvą. Sienos tesudaro antraeilę problemą. Kitokios alternatyvos lenkai neturi ir negali turėti valstybės saugumo sumetimais, pav., Lietuvos atitekimas Rusijai ar Vokietijai — reikštų nuolatinę grėsmę Lenkijos egzistencijai ir Lenkijos nepriklausomybę būtų tik laikina ir fiktivė. Lietuvos saugumas irgi reikalauja platesnio pamato "kojoms pastatyti". Pakanka į žemėlapi pasžiūrėti: Lietuva negali ore pakibti arba tikėtis išlikti vokiečių ir rusų audringos juostos gaubiamai iš visų pusių. Lietuvos valstybingumo istorija tiksliai nušviečia maskolių ir vokiečių rolę ir užmačias. Tiems dviem kaimynams Lietuvos klausimas tėra laikinas žaizdas savitarpio varžybose arba Lenkijai nustelbti: jų gyvybinis interesas nereikalauja skaitytis su Lietuvos egzistencija.

Tai mano pagrindinės išvados, padarytos politinių studijų rately, išklausių kolegų Simo Sužiedelio referato, pagrįsto pastarojo meto lenkų spaudos balsais ir šiek tiek senesne praeitimi. Su jo pateiktais duomenimis netenka ginčytis, bet jo išvados ne visais atvejais sutampa su nešališku geopolitiniu istoriniu aiškinimu.

Vienas kitas diskusijų dalyvis operavo trumpalaikiais arba trumparegiais pasireiškimais ir įtarimais. Siauras nacionalizmas, kartais neleidžia nei istorikui atskirti senesnių laikų sąvokų nuo naujoviškų aistrų arba šukių. Lengva operuoti šukiais, kaip pav., "su 1920 m. sienomis rytuose, o vakaruose ten, kur užtikami paskutinieji lietuvių avanpostai" (taigi, su Kamčatka ir Australija?), arba "Mažlietuviai, būdami organizuoti, jau davę laimėjo kovoję su M. Lietuva", arba "tie, kurie liko, milijonai... turi nuspręsti, kur eis Lietuvos riba į rytus ir vakarus; kurie su ginklu rankose budi šalies sargyboje". Tai tik retorika. Nieką negelbsti nei pasigyrimas, kad "lenkų užgrobtą Vilniaus ginkluotomis pajėgomis neatsiėmė... O galėjom tai padaryti". Tai šventraščio mutininko

elgesys: ne šaltas savo tautos interesų įvertinimas.

Minėtos diskusijose reiščiau nuomonę, kad Lenkijos gyvybinis interesas daro ją neutralia Lietuvos laisvės bylos sąjungininke. Istorinis patyrimas rodo, kad tarp 1435 ir 1920 m., bendrai imant, Lietuva buvo saugi iš pietų pusių ir saiti su Lenkija leido Lietuvai ties Eglėkalniu ir Pabaisku laimėti, ir savo valstybinę nepriklausomybę ilgiau išlaikyti. Ta pati tiesa, žinoma, tinka ir Lenkijai įsidėmėti: ligi 1795 m., Lietuva ir Lenkija buvo lygūs partneriai bendruomenėje.

Tautiniai — kalbinis klausimas seniau kitaip buvo vertinamas, ir mūsų prosenų atveju — turime ką jiems prikišti. Lenkai nesikratė savo kalbos ir kitus užleido pirmenybę kitoms kalboms ir vos kaime išlaikė gimtąją kalbą šeimoje. "Tuteišų" klausimas išliko visai kitokia prasme, nei p. Petkauskas suprato. Diskusijose priminiau, kad valstybiniai konfederacijos saiti su Lenkija neprimetė Lietuvai nei lenkų kalbos, nei valdininkų. Pareigūnais ir vyskupais Lietuvoje tegalėjo būti lietuvių kilmė. Naujausiais laikais kova už lietuvių kalbos teises Lietuvoje vyko su "tuteišais" — ne su lenkais iš Lenkijos. Taigi savo rūšies pilietinis, vienas karas. Bocianskių laikai — tai vėlesnieji: kai "tuteišai" pačią Lenkiją užvaldė.

Deja, ir mūsų kartos laikais, rusai bolševikai, ir bermontininkai, ir lenkai, ir "Mannschaffai", ir naciai turėjo (ir tebeturi) "tuteišų" kilmę lietuvių. Galop, ir Vokietijoje kaipurie lietuvių amerikiečiai kariai nekaip reiškesi tarp lietuvių. Kai kas DP ura-patriotų anksti apgeso ir nei žodžiais nekovojo dėl Lietuvos, nustausta nepalyginamai greičiau, nei mūsų prosenų bajorai, kuriai nuliutuvėti reikėjo kelių šimtmečių. Čia senoji išveivis karta — kaimo išveivis — tebelieka geru pavyzdžiu Lietuvoje augusiai inteligentijai. Bet — nuklydau nuo temos.

Ragindamas politikus susidomėti santykiais su lenkais, kaip su natūraliais sąjungininkais bendroje kovoje, visai nedėsiu santykiavimo sąlygų ir nesiliūliau nuolaidų. Anaipol: yra lietuviškoji patarlė: "Gyvenkime kaip broliai, derėkimės kaip žydai". Tačiau: sienos, asmeniniai patyrimai, kartėliai — tai antraeiliai dalykai. Aš raginau bendradarbiauti esminių, gyvybinių reikalų. Kostas R. Jurgėla.

ŠNIPINĖJA DANGUJ IR ŽEMĖJ

Juk pasiutusiai įdomu, kaip sekasi sovietams pav. su atomineis tyrimais. Bet Sov. Sąjungoje šie snipams veikti nelengva. Ten žmonės be nieko praranda galvas, o ką jau kalbėti, jei kuris ką negero sugalvotų. Svetimieji judėjimas ten sunkus, savuosius sunku papirkti, nes kiekvienas doleris juos ten tuoj pražudys. O žinoti vis dėlto reikia. Saugumo ir sekimo organai beabejo turi kelių, kurių mes paprastai mirtingieji niekad nesužinosim. Bet kai kurių savo metodų amerikiečiai neslepia.

Ar susprogdino sovietai atominę bombą ir kokios ji buvo rūšies, amerikiečiai pirmiausia nori sužinoti iš vėjų. Aplink visą Sov. Sąjungą amžinai siuva patuliuojantieji amerikiečių lėktuvai, aprūpinti jautriausiais aparatais, kurie užrašo kiekvieną medžiagos pasirodymą bei jos rūšį. Kadangi atominės, o ypač vandenilinės bombos sprogdimo dūmai pasiekia augščiau negu 10 kilometrų, tai jie patenka į sferą, kur vėjai nesikaitalioja, bet yra pastovūs ir lėkia aplink visą žemę 250 km. per valandą greičiu. Vadinasi, jei toje augštybėje patuliuojąs lėktuvas aptiks radioaktyvių medžiagų, jis galės nustatyti, kad vėjo srovei priešingoje kryptyje buvo su-

sprogdinta atominė bomba. Jei Geigerio aparatas užregistruos bromo, bario, cirkonio, jodo, kryptono, bus matyti, kad susprogdinta uranijaus bomba, jei pasirodys plutonijaus, bus žinoma, kad buvo vad. "A" bomba.

1953 m. rugpjūčio 5 d. vieno Arktikoje patuliuojančio JAV lėktuvo sekėjas buvo sujudintas Geigerio aparato signalais, rodančiais, kad lėktuvas pateko į radioaktyvią sferą. Lėktuve įrengti specialūs aparatai tuojau paėmė oro pavyzdžius. Buvo užalarnuoti visi patuliuoją lėktuvai, nustatytas vėjo greitis, kryptis, temperatūra, augštis, lėktuvo buvimo geografinis taškas. Parvežtų oro pavyzdžių analizė laboratorijose parodė nemalonų dalyką. Buvo rasta anglies Nr. 14, rasta tritijaus — sunkiojo vandens. Vėjo kryptis rodė, kad jis atėjo iš Sov. Sąjungos, kur prieš keletą dienų turėjo būti susprogdinta vandenilinė bomba. Paprastos atominės bombos sprogdimo paskleidžiamų kryptono, jodo ar cirkonio nebuvo nei pėdsaku.

Naujai pasiūtų lėktuvų atvežti daviniai buvo tokie patys. Iš viso pasaulio surinktus duomenis vyriausias štabas perdavė Atominės Energijos Komisijai, kurios išvada buvo ta pati.

Žinoma, ne vien lėktuvai gauda sprogdinamų bombų pėdsakus. Tam panaudojami — ir labai sėkmingai — seismografai, kurie užregistruoja žemės plutos virpėjimus. Kadaise jie buvo vartojami tik žemės drebėjimams užregistruoti, bet 1921 m. gruodžio 27 d., kai Vokietijoje, Ludvigshafene, sprogo sodos ir anilino atsargos ir tą užregistravo net tolimi Zuricho, Strasburgo bei Heidelbergo seismografai, buvo įsitikinta, kad ir didelius sprogimus jie puikiai atžymi. Dėl to Sov. Sąjunga šiuo metu yra taip pat apsupta jautrių seismografų tinklu — nuo Persų įlankos, Filipinų, Japonijos, Aleutų salų, na, žinoma, ir iki Europos.

Skačiuojama, kad Hirošimoje sproguos A bombos sprogdimo jėga prilygo maždaug 20.000 tonų trinitrolo sprogdimo jėgai, o vandenilinės bombos sprogdimas yra mažiausia 100 kartų galingesnis. Atominės bombos, kurios susprogdinami 2 kg. uranijaus, sprogdimas žemę sudrebina maždaug tiek, kiek 6 ir 7 kategorijos žemės drebėjimas, kuris seismografų yra užfiksuojamas dar už 10.000 km. Vadinasi ir atominės bei vandenilinės bombos sprogdimas, vistic kurį sovietijos sričių dykumose jis įvyktų, negali išlikti neužrašytas amerikiečių seismografu. Vadinasi klausytis "ausi" pridėjus prie žemės yra prasmės...

Tam pačiam reikalui naudojami dar daugybė kitų priemonių bei aparatų. Pav. tolimoje skridimo lėktuvuose yra įmontuoti fotoelektrinės kameros, kurios užfiksuoja ir mažiausius šviesos blyksnėlius; budi taip pat šiltųjų spindulių detektoriai bei monometrai, budi lėktuvuose radarai, kurie pasiekia reikšmingus už 800 km. Radarais aprūpinti povandeniniai laivai taip pat slankioja lyg ir be tikslu tam tikrose vietose — o gal koks aparatas ką ir užfiksuoja...

Kiek visa tai kainuoja, galėtų pasakyti tik štabai. Bet ar verta joms plepėti, kad patenkintų mūsų smalsumą? Aisku tik tiek, kad be JAV tokių milžiniškų išlaidų nepakeltų jokia kita valstybė. Tam ji ir... Amerika.

KLB ŠALPOS FONDAS

Aukos Salpos Fondui

Vokietijoje vargstantiems tautiečiams sušelpiti šiais metais KLB B-nės Salpos Fondo C. Komiteto atsuntė: Hamiltono apyl. komitetas \$300 iš kurių \$100 vargų mokykloms, Sudburio apyl. valdyba \$55.000, St. Catharines ap. valdyba \$35.50, Cargario lietuvių per p. Yaugą \$20.

Be to, Velykų proga atsuntė iš tolimo Labradoro V. Pyragius \$5 ir iš tolimos Medicine Hat, Alta., nežinomas aukotojas \$2; pastarasis aukotojas į kiekvieną \$Fondo atsišaukimą atsiliepią prisijungdamas po \$2, nenurodydamas savo pavardės.

Apylinkių komitetams bei valdyboms už darbą surenkant aukas ir aukotojams, nepamiršusiems savo brolių tebevargstančių Vokietijoje nuosirdžiausiai dėkojame. Tegudžia Jus visus Jūsų gera širdis.

SFC Komitetas.

KLB Salpos Fondo Centro Komitetas balandžio 15 d. išsiuntinėjo visoms apyl. valdyboms apyl. linkraštį, kuriuo nustatomas šių metų veiklos planas, būtent:

1. Velykų proga sušelpiti Vokietijoje likusius tautiečius renkant aukas prie bažnyčių ar bažnyčiose;
2. Rengiant Motinos Dienos minėjimą parinkti aukų skaitlinį goms šeimoms sušelpiti Vokietijoje;
3. Gegužės - birželio mėn. pagrindinė rinkliava per butus, apilankant kiekvieną lietuvių;
4. Spalio mėn. rūbų rinkliava, prašant kartu paaukoti ir pinigais;
5. Lapkričio - gruodžio mėn. rinkliava prie bažnyčių ar bažnyčiose, bendruomenės susirinkimuose ar šiaip susibūrimuose Vokietijoje likusiems tautiečiams Kūčių stalui pagerinti.

Be to, aplinkrašty nurodoma, kad pagal Krašto Tarybos priimtą Salpos Fondo įstatus kiekvieno lietuvių kolonijai turi būti

\$F apylinkės komitetas. Kur jo dėl mažo gyv. skaičiaus negalima sudaryti, turi būti paskirtas \$F igaliotinis, arba vienas apyl. valdybos narys imtusi tvarkyti šalpos reikalus, panašiai kaip yra švietimo, parengimų ir kit. reikalams.

Vargų mokyklos padėka

KLB Salpos Fondas, be šelpimo Vokietijoje pasilikusių mūsų tautiečių, nusiunčia mažas pašalpas ypatingai atvejais ir Vokietijoje esančioms liet. vargų mokykloms, kurios iki šiol reguliariau šelpimo negaudavo. Š. Fondas bendradarbiaudamas su BA LFu stengiasi suorganizuoti, kad ir nedidelę bet reguliarią vargų mokyklų šelpimą, kuris, kaip matyti, iš čia įdėto laiško, sudaro tiek mokytojams tiek mokiniams pasipirti ir didelę paguodą.

"Gerbiamieji, nutautieji pavoju sumazinti ir savosios kalbos mokėjimui pagilinti Vok. Krašto Valdyba suorganizavo vargų mokyklų tinklą. Šios mokyklos, dėl Vokietijos lietuvių skurdumo ir vargingumo, išlaikomos veik vien užjūrio tautiečių aukomis.

Gerb. Kanados tautiečiai, aš, Seedorfo vargų mokyklos mokytoja, savo ir mokinių vardu nuosirdžiai dėkoju Jums už sauso mėn. pašalpą 18.80 DM. Žinokite, kad Jūsų sunkiai uždirbtas centas sunaudojamas jaunimo auklėjimui lietuviškoje ir patriotinėje dvasioje.

Reiškiu padėką ir pagarbą E. Beinarauskienė".

Dažytojas - dekoratorius

K. ABROMAITIS

sąžiningai atlieka visus darbus

Tel. JU. 7044.

Toronto

taupumas

yra visuomet

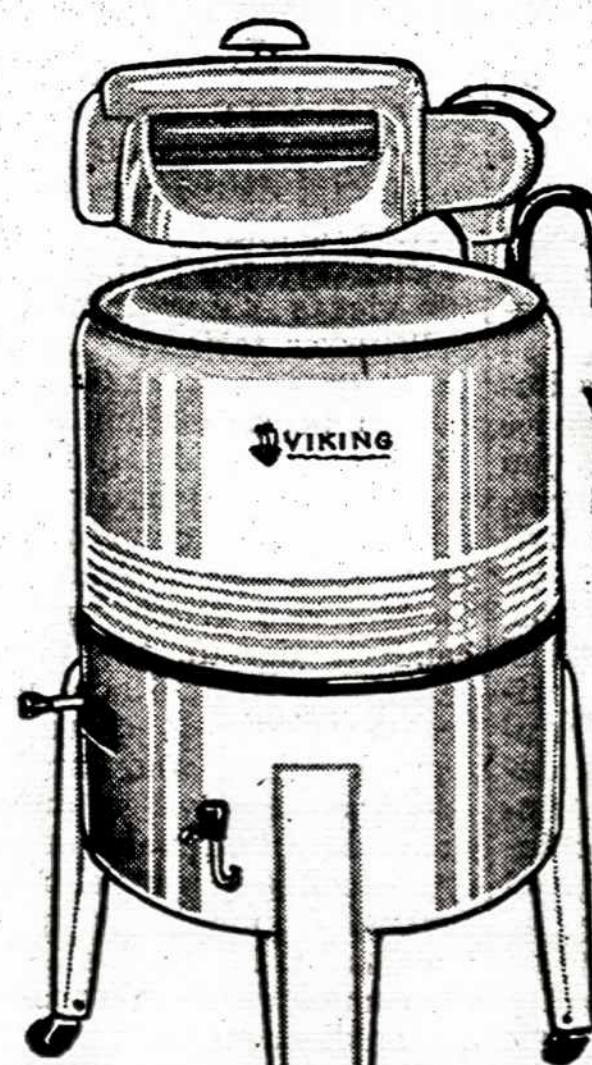
MALONUMAS

jei jūs taupote...

THE DOMINION BANK

83 METUS TARNAUJA KANADOS ŽMONĖMS.

EATON'S

VIKING

ELEKTRINĖ SKALBIMO MAŠINA su motorine pompa

Rūbus galima išplauti švariai ir greitai, visiškai jų nesutrinant tik su šia pigia VIKING mašina. Porcelanui emaliuotą plėninę dėžę lengva išplauti. Joje telpa apie 7 svarus sausų rūbų. Stiprus išgręžėjas yra su guminiiais rateliais ir greitai veikiančiais saugumo įtaisais. Mašinos dalys yra išteptos alyva, o tai garantuoja ilgą amžių ir tylių veikimą. Mašina turi motorinę pompą — dėžę ištuštinama maždaug per tris minutes.

ISIDĖMEKITE:

"Geriausius pirkinius yra su EATON marke". EATON'o kaina \$119.50 kiekviena. EATON'o išmokėjimo planas gal jūsų pareikalavimą.

EATON'S OF CANADA

!!!

TORONTO SIMFONINIO
ORKESTRO MOTERŲ
KOMITETAS SKELBIA

DIDŽIULI

ISPARDAVIMĄ

(Rummage sale)

VARSITY ARENOJE, Bloor Street, trečiadienį, gegužės 5 dieną, nuo 1 iki 9 val. vak.

PARDUODAMA: nauji ir truputį vartoti rūbai, namų apyvokos ir virtuvės baldai ir kt. dalykai.

V. VASIS

REAL ESTATE

872 BLOOR STREET WEST (prie Ossington Ave.)

Telefonas ME. 4605

PERKANT, PARDUODANT namus, ūkius, biiznius, žemės sklypus statyboms ir kitas nuosavybes, paskolų sudarymą, įkainavimus ir šioje srityje teisinis patarimus suteikiame veltui per mūsų prityrusius ir kvalifikuotus agentus.

1. High Park ir kituose miesto rajonuose turime daug namų pardavimui su prietnamu įmokėjimu.
2. Statyboms žemė (sklypai) miesto ribose su prietnamu kaina.
3. Turime daug biiznių pardavimui: kino teatrų, krautuvų įvairioje srityje, restoranų, vasarviečių, benzino stočių ir tt.

Kreiptis tel. ME. 4605

872 BLOOR ST. W. (prie Ossington Ave.)

V. VASIS (Vasiliuskas)

REAL ESTATE

IŠ A. A. PULK. PRANO KAUNO GYVENIMO

A. a. savan. kūrėjas pulk. Pranas Kaunas gimė Šakių apskr. Sintautų valsč. Kaunų kaime 1891 m. birželio 11 d. ūkininkų šeimoje. Baigęs vietinę pr. mokyklą, stoja į Veiverių mokytojų seminariją, bet po kiek laiko, aplinkybių verčiamas, išvyksta Rusijon, Petrapilį ir ten tęsia mokslą. Norėdamas būti naudingesniu lietuvių tautai, pasirenka mokytojo profesiją, pagal tu laikų reikalavimus, 1911 m. išlaiko egzaminus mokytojo cenzui ir gauna pradžios mokyklos mokytojo teises. Tik, deja, prieš jo norą skiriamas mokytojo pareigoms Rusijos gilumoje, bet dėl to velionis nenusimena. Jis tikisi įsigijęs didesnę patyrimą grįžti Lietuvon.

Prasidėjus I Pasaulinis karas jo planus suardo. Pradžioje karo velionis dar kūrį laiką paliekamas mokytojauti, bet karui užsitęsęs pašaukimas kariuomenės ir skiriamas Karo mokyklon. Baigęs Cugujevo karo mokyklą pakeliamas į karininko laipsnį ir skiriamas veikiančiomis kariuomenės. Tikslėn žinių apie velionies tarnybą Rusijos kariuomenėje nėra, tik žinome, kad jam teko kovoti prieš vokiečius.

1918 m. antroje pusėje velionis laimingai grįžta Lietuvon, ir savo numylėtus Šakius, kur tuoj imasi mokytojo darbo. Apškritys mokytojų konferencijoje aktyviai stoja prieš tuo laikų pasireiškusias kraštutiniai kairiasias nuotaikas, įrodinėdamas jų pragaištingumą Lietuvos mokyklai. Išrenkamas atstovu į visuotinę mokytojų konferenciją Vilniuje. Joje dalyvauja keli šimtai mokytojų. Konferencijoje tuoj vėl pasireiškė kairiųjų tendencijų organizuoti "darbo mokyklą".

Cia velionis vėl atkakliai gina mokyklos lietuviškąją kryptį su tikybos dėstymu. Ilgainiui konferencijos dalyvių tarpe įsigijęs simpatijų, ir lietuviškąją kryptį laimeja, velionis išrenkamas komisijon Lietuvos mokyklos tipui nustatyti.

Konferencijai bevykstant, aplinkybės taip pasikeitė, kad velionis teko atsisakyti mokytojo darbo ir imtis ginklo, nes Vilniuje įvyko lenkų pučas, o raudonieji iš rytų pasiekė Vilniaus apylinkes. Velionis savanoriu stoja krašto ginti ir paskiriamas į Kauną — A. Panemunėje formuojama 2 pėst. pulka. Čia velionis pavedama formuoti ir vadovauti puskariniui mokyklai. Tai buvo pirmoji žemesniojo karo Liet. Kariuomenės mokykla.

Pritaikant rusų kariuomenėje turėtą karinį laipsnį Lietuvos kariuomenės laipsniais, velionis suteikiamas majoro laipsnis ir skiriamas Atskirom Mokomųjų bataliono vadu A. Panemunėje.

Sunkesniais valstybės momentais, velionis pavedamas atsakingos pareigos vadovauti ginant valstybę ir nuo vėliau priešų. Taip vadinama 1919 m. Panemunės sukilimu ir 1920 m. lenkų POW (Peovikų) pučą malšinant velionis aktyvus dalyvis ir vadovas. Apie šį neramų Lietuvos valst. gyvenimo laikotarpį velionis buvo surašęs savo atsiminimus, kuriuos, deja, bolševikams okupavus Lietuvą, teko sunaikinti.

Prasidėjus karui su lenkais, velionis skiriamas 5 pėst. pulko

važo padėjėju ir su pulku išvyksta fronton. Dalyvauja kautynėse su lenkais įvairiose Suvalkijos vietose ir galiausiai lemtingose Lietuvai kautynėse su Želigowskio armijomis.

1922 m. velionį matome 10 pėst. pulko vadu. Klaipėdos sukilimo metu velionis karo atache prie sukilėlių štabo, o vėliau ir vietinio pulko vadas Klaipėdoje. 1923 m. antroje pusėje velionis keliamas į Lietuvos Karo Mokyklą ir paskiriamas jos inspektoriumi, o galiausiai mokyklos viršininku. Čia velionis tenka labai sunkios ir atsakingos pareigos beruošiant Lietuvos kariuomenės aktyvios tarnybos ir atsargos karininkų kadrus.

Velionis inspektoriaujant ir viršininkaujant mokykloje paruošta ir išleista didelė dalis patriotingos ir gerai kariniai paruoštos karininkijos. Tuo pačiu laikotarpiu velionis baigia augst. Karininkų Kursus ir pakeliamas į pulk. leitenanto laipsnį.

Nuo 1928 m. velionis skiriamas krašto mobilizacinėi tarnybai. Jis po keletą metų komendantauja Biržuose, Mažeikiuose, Raseiniuose, Panevėžyje ir Vilniuje.

Šiame laikotarpyje velionis ir visuomenininkas bendradarbiaudamas su savivaldybėmis, organizacijomis ir vadovaudamas vietinėms šaulių rinktinėms. Čia velionis pasižymėjo kaip gabus ir kūrybingas administratorius ir atsidaug šaulių vadas. Jis uoliai lanko šaulių būrius, remia šaulių namų statybas bei jų kultūrinę ir visuomeninę veiklą.

1939 m. gale velionis pakeliamas į pulkininko laipsnį ir skiriamas Vilniaus Komandantu ir šaulių rinktinės vadu.

Cia velionis teko daug dirbti iglaudinant Vilniją ir Lietuvos kuną, bendradarbiaujant su tuomet Lietuvoje įsikūrusiomis įkuriom rusų raudonomis igulom, bet velionies takto, darbštumo ir energijos dėka gyvenimas vyko gana sklandžiai.

Ypatingai sunkiai velionis pergyveno pirmąją bolševikų okupaciją. Šis laikotarpis velionio gyvenime yra tragiškiausias. Tai matosi iš likusių velionies to laikotarpio atsiminimų.

1940 m. bolševikams galutinai okupavus Lietuvą, velionis atleidžiamas iš Vilniaus komendantų pareigų ir iš kariuomenės. Liepos 26 d. Kaune gatvėje bolševikų suimamas ir kalinamas 8 mėn. Repatrijavusį Vokietijon velionio žmona išliuosoją jį iš

kalėjimo.

1941-49 m. velionis su šeima gyveno įvairiose stovyklose Vokietijoje. 1949 m. atvyko Kanadon ir apsigyveno Montrealyje. 1950 persikėlė Torontan, kame 1954 m. balandžio 16 d. ir atsisakė su šiuo pasauliu. Toronton suorganizavo Liet. kariuom. ats. karių sąjungą ir buvo jos pirm. ninkas. Saj. vyriausias tikslas — organizuoti grįžimas Lietuvon.

Iš šios trumpos velionio gyvenimo apžvalgos matome, kad velionis buvo vienas iš pirmųjų savan. kūrėjų, pirmasis žemesn. kadro ruošėjas, pirmas atvaduo. Klaipėdos krašto karinis viršininkas, pirmasis atgauto Vilniaus komendantas, žodžiu pirmasis auklėtojas ir reprezentantas prieš svetimus. Velionis mylėjo Lietuvą ir jai dirbo. Velionis nuolat kėlėsi tebūnie mums likusiemis gyvu pavyzdžiu.

Už nuopelnus Lietuvai velionis apdovanotas savanorio kūrėjo medaliu, Gedimino ordenu ir Šaulių žvaigždė. Liko žmona, du sūnūs ir dukra.

Mjr. K. Apelevičius.

BANDITIZMAS KOLUMBIJOS GYVENIME

Kitų kraštų laikraščiai neretai rašo apie Kolumbijos banditizmą. Ir mūsų lietuviški laikraščiai dažnai praneša apie Kolumbijos teritorijoje veikiančias banditų grupes. Vieni mato tame didelį pavojų kraštui, kiti vertina banditų veiklą kaip revoliuciją. Vieni rašo prieš, kiti nori klausymą vienai ar kitai partijai jau yra daugiau šeimoms arba tradicijoms dalykas. Kaimo gyven-

tojai dažniausiai nepažįsta savo partijos tikslų, nei savo partijos vadų ir labai retai žino skirtumą tarp abiejų partijų. Jiems yra svarbu žinoti, kokias partijas priklauso jų tėvai. Jeigu tėvas buvo liberalas, tai aišku, kad ir sūnus turi būti liberalas. Jeigu tėvas buvo konservatorius, tada ir sūnus turi būti konservatorius. Tas yra jiems garbės dalykas. Jeigu kas nors drįsta paliešti jo partiją, tas lygiai paliečia jo tėvus. Jeigu kas drįsta paliešti savo partiją ir mėginti prisidėti prie priešingos, tas nusizengia prieš visą savo šeimą. Šeima turi jį išstumti ir traktuoti, kaip išdaviką. Jo vaikai jau nebėga gyventi toje vietoje. Visi turi pasitraukti, arba vieną dieną vienas ar kitas iš jų prarastų savo gyvybę. Šmeižti Kolumbijos kaimiečių partiją yra lygiai šmeižti jo šeimą arba jį patį. Tokį įžeidimą galima užbaigti tik ginklu.

Prie viso to dar reikia pridurti, kad Kolumbijos kaimo gyventojai yra visai kito kraujo žmonės, negu Europos arba Šiaurės Amerikos gyventojai. Didžioji dalis Kolumbijos kaimo žmonių yra baltųjų ir indėnų mišinys. Jie visi savyje turi abiejų skirtingų tautų charakterio bruožus. Iš vienos pusės jie yra gerasirdiški, iš kitos jie gali būti labai žiaurūs. Vienam akies mirksnyje jie gali viską atiduoti, ką turi, kitame jie gali savo geriausią draugą užmušti dėl mažiausio menkinio. Mažas dalykėlis jiems gali sudaryti didžiulį džiaugsmą, kitas dalykėlis jiems gali suduoti tokį smūgį, kad jie persipauna gyslas. Taip ir mažiausias politinis įžeidimas, taip paveikia jų širdis, kad jie praranda savo galvas ir priešą ant vietos sušaudo. Po valandos jie iš visos širdies apgailestauja savo tokį elgesį.

Ligišolinės valdžios visuomet rėmė viena ar kita partiją. Kad patiktų savo partijos nariams, valdžios leido dažnai persekioti priešingos partijos žmones, sudeginti jų namus ir kaimus, sunaikinti jų laukus ir išgėdinti jų šeimas. Taip priešingos partijos nariams neliko kitos išeities, kaip pabėgti į miškus, kalnus arba šiaip sunkiai prieinamas vietas. Ten žemę apdirbti negalėjo, nes turėjo keltis iš vienos vietos į kitą, visą laiką turėdami kariuomenę ant kulnų. Nuolatine baimė ir badas iš jų padarė banditus. Atkėsdami jie pradėjo pulkti kitų kraštų ūkininkus, atėmė jiems karves ir arklius ir iš keleivių atėmė pinigų. Taip jie pasidarė tikrais banditais, bet jų tikslas buvo apieplėsti pirmoje eilėje politinius priešus.

Gal padėtis yra sunkiausia tuo tarpu Santandero departamente. Čia gyventojai jau iš senų laikų griebėsi už ginklo dėl mažiausių priežasčių. Paskutiniu metu padėtis taip pablogėjo šitame krašte, kad jau nebėgama galima iš miestų išeiti. Atrodo, kad buvo numatyta sunaikinti visiškai visus politinius priešus be išimties. Išiti kaimai buvo užpulti ir sudeginti, taip kad beliko tikai bažnyčios ir klebonijos. Tokie padėtyje radau prieš du mėnesius du kaimus, San Julian ir Santa Cruz. Anksčiau ten gyveno turtingi ūkininkai, dabar visi

Emigracija į Angliją

Augštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams pranešimu, D. Britanija papildė savo laiku numatytą 2000 imigrantų schemą. Artimiausiu laiku į D. Britaniją bus priimta 700 naujų imigrantų, pirmoje eilėje namų ruošos darbuojančių. Iš šių 700 pabėgėlių 300 jau sudaro, kaip iš anksto buvo numatyta, čekai, 50 pabėgėlių žydų ir 20 pabėgėlių iš Triesto. Likusiai 330 kvotai gali registruotis visi pabėgėliai užsieniečiai Vokietijoje ir Austrijoje, pirmoje eilėje ir tie, kurių tremtiniškos teisės nėra aiškiai nustatytos.

Emigruojantiems reikalingos darbo garantijos, bet šiaip sąlygos nėra tokios griežtos, kaip ir kitus kraštus. Emigruojantiems nėra nustatyta amžiaus riba, o patikrinimas pravedamas tik kriminalinių nusikaltimų požiūriu. Po kurio laiko emigrantai turės teisės pasirašyti ir kitą darbą. Džiovininkai, akleji, kurti ir sunkiai sergą kitomis ligomis neįleidžiami.

Smulkesnių žinių ir formulirų galima gauti ir Vokietijos Kr. Valdyboje.

PERVERSMAS PRIEŠLĖKTUVINĖJE APSAUGOJE

Antrasis pasaulinis karas bei jo metu vykę didieji bombardavimai buvo įtikinę pasaulį, kad karo metu labai svarbus reikalas yra civilių gyventojų apsaugojimas ir kad tai galima geriausia atlikti iš anksto miestuose įrengiant viešas ir privačias namų slėptuves. Slėptuvių vaidmuo nebuvo atmetas ir išradus atominės bombos, nes atominės bombos griaujamoji jėga pasiekia ne taip jau dideliam plotui stačiai apacioje jos sprogdimo, o daugiau ji pridarо blogybių spinduliuojančių karščių, nuo kurių kyla viska naikina gaisrai, ir radioaktyviais spinduliais. Tebebuvo galvojama, kad tiešius visiems, kurie nepateks į atominės bombos visiška sunaikinamą plotą, išlikimą gali garantuoti kaip tik slėptuvės, kuriose žmonės gali išlaukti, kol ugniesgaisrai ir radiacijos neutralizatorių komandos paruos rajoną žmonių judėjimui.

Po vandenilinės bombos bandymų pažiūra į civilių apsaugos tarnybos uždavinius ir metodus pasikeitė iš esmės. Vandenilinės

bombos sunaikinamas plotas pasirodė toks didelis, kad viena bomba gali sunaikinti bet kokio didžio miesto. Tokiam atvejui, žinoma, tenka labai suabejoti ar bėra kokios prasmės ruošti slėptuves, nes jos neišliktų. Dabar pirmuoliaus kyla klausimas ar negalima būtų miestus evakuoti, bent daugumą gyventojų, nes vandenilinei bombai nukritus ir priešgaisrinės ir medicinos ir radiaciją naikinančios komandos tegalėtų ateiti tik iš šalies. Sprendimo dar nesugalvojimo nei amerikoniškos, nei kanadietiškos tarnybos, kurių tik samprotavimus spauda pradėjo skelbti.

Evakuacija miestų prieš puolimą būtų puikus dalykas, tačiau tai labai sunkiai įvykdomas dalykas, nes puolimo atveju vargu ar bebūtų tam laiko. Galima kalbėti apie evakuavimą nors to gyventojų dalies, kurių buvimas mieste nebūtinas. Bet tai įmanoma tik tokiame atveju, jei karas būtų išanksto paskelbtas ir iki puolimo praėjus tam tikras laiko tarpas. O ką tęktų daryti, jei atominės bombos numetimas būtų užsibaigiančio gelžkelio stotyje, prieš kiek laiko mies-

tas būtų perspėtas apie artėjantį pavojų. Galima prieiti, kad per keleto valandų daug gyventojų iš miesto galėtų pasitraukti, išvažiuoti. Bet čia vėl didelė problema, kaip išvengti panikos, kuri išvažiavimą galėtų visiškai sutrukditi. Juk paprastom dienom didesnio judėjimo laikotarpiais arba savaitgalį išvykų metu judėjimas mieste arba iš miesto pasidaro sunkus, o kas pasidarytų, jei vienu metu nuspręstu visi gyventojai miestą aplieisti? Jų tarpe atsirastų daugybė tokių, kurie nesuvaldytų savo nervų, įvyktų daugybė nelaimių, susidūrimų, pravažiavimai būtų užblokuoti.

Atrodo, kad dabartiniai civilių apsaugos centrai savo dėmesį vis dėlto turės kreipti į evakuaciją. Iš vienos pusės, kaip iš anksto kuo daugiau gyventojų išgabenti iš miesto, o iš antros, kaip tiksliau kuo daugiau išgabenti apie artėjantį pavojų sužinoti. Išgabentimas iš anksto vaikų, moterų, senelių ir tam tikros rūšies žmonių, kurių gyvenimas

mieste nėra būtinas, yra įmanoma. Tai gali būti neįmanoma kaikiuriuose miestuose, jei karas prasidėtų be skelbimo ir atominė bomba, tačiau juk tokios bombos negalės g krsti vienu metu visuose miestuose, o politinė įtampa ir karo grėsmė daugeliu atvejų sunkiai gali likti nepastebėta. Vadinasi, šis tas, bent daugely miestų, gali būti padaryta. O kaip trumpiausiu laiku galima kuo daugiau gyventojų išleisti iš miesto, kai pavojus jau praneštas, turės išspręsti urbanistai bei judėjimo tvarkymo specialistai. Be automobilių turės būti panaudotos ir kitos priemonės, ypač traukiniai, kuriems kuo mažiau gresia užsigrūdimai pavojus. Beabejoj, turės būti atkreipta daugiausia dėmesio į judėjimą labai atpalaiduojančius viadukus, apie didžiųjų kelių panaudojimą tik vienai kryptiai, apie naujas magistrales ir t. t.

Jei vandenilinės bombos visiška sunaikinamas plotas turi apie 3/4 mylios diametro, tai ir slėptuvės, bent nuo galimų taikinių tolimesnės vietose, vargu ar gali būti laikomos nebeprasmingomis. Pagaliau juk negi būtina visur kris vandenilinės bombos? Jų gaminama dar ir kitokiu.

Samprotaujama, kad pranešus apie pavojų, net ir milijoninis miestas galis būti evakuotas per 90 min. Tam priemonė — sulaukymas judėjimo į miestą.

Windsoras. — Kanados sveikatos min. Martin, kurio ministerija priklauso civilių apsauga, pareiškė, kad vandenilinė bomba išradus, civilių apsaugos reikalas ne tik neatpuola, bet dar labiau suaktyvėjo ir jau esąs laikas mesti ginčus, kieno tai reikalas — federalinės, provincinės valdžios ar savivaldybių — bet tuoju pat imtis realių priemonių.

Otava. — Federalinė vyriausybė paskelbė sutinkanti apmokėti pusę civilių apsaugos išlaidų, kai savivaldybės reikalauja, kad visas padengtu. Ontario vyriausybė laikosi tokios pačios nuomonės.

Taip besiginčijant, kas turi duoti pinigų, tokio Toronto ir apyl. civilinei apsaugai šiemis metams yra numatyta vos \$16.000. Montrealis tam paskyrė \$80.000.

ŠIAURĖJE ATOLYDIS

(C. Sc.) Milžiniški kiekiai medžiagos, kurios bus gabenamos Kanados šiaurės vakarų kasykloms bei jų darbininkams, sukaupta Waterwayse, Albertoje, prie "end of steel" kaip vadinamas užsibaigiančio gelžkelio stotys.

Maždaug 100.000 tonų atsargų, pradedant kramtomąja guma, iki kasyklų mašinų, turi būti perkabenti 90 dienų laikotarpyje, nuo dabartinio atlydžio iki sekancios žiemos. Atsargos yra gabenamos tais keliais, kuriais buvo kelijama senaisiais laikais — ežerų bei upių vandenimis, kurie neužšalę būna tik trumpą laiką metuose.

Vienoje vietoje, kur laivinė kystė dėl upių slenkstčių neįmanoma, tenka šešioliką mylių viską pernešti. Tuo būdu šio kelio krovinių laivai padalinami į šiaurinę ir pietinę flotiliją. Pirmoji laivų vilkstinė su atsargomis pradės judėti į šiaurę gegužės 7 d. Visa operacija turi būti užbaigta iki rugpjūčio 20 d.

Abi kompanijos, kurios pergabens didžiausią dalį medžiagų, yra rūpestingai suplanavusios šios vasaros darbus. Pirmoji darbus pradėjo Yellowknife Transport Company. Si kompanija operuoja dvidešimt dviejų plieno prek. laivais iš Whitehorse, maždaug 400 mylių į šiaurę nuo Norman Wells, t. y. pasaulio šiauriausiuoju žibalo laiku. Tarp šių dviejų vietovių žemės paviršius labai įvairus, yra ledinių kalnų viršūnių bei balų, kas padaro keliaujimą sausuma neįmanoma.

Kiekvienas transporto laivas Whitehorse perplaukiamas per pusę. Tada jie gabenami 600 mylių į pietus ir dar kitas 150 mylių

į rytus "Ziemės keliais". Tie keliai nedaug kuo skiriasi nuo prastų kelių pro mišką labai užšalusiame krašte. Nubaganti dar 350 mylių plentu į šiaurę, šie transporto laivai suveikuojami ir pradeda artėti 700 mylių kelione Mackenzie upę žemyn.

Norman Wellse tikima, kad deka transporto laivų naftos šaltiniai galės aprūpinti visą šiaurės vakarų kasyklų sritį, 300.000 kv. mylių.

Zibalo laukai, kuriuose, kaip spėjama, randasi 35.000.000 statinių atsargų, šiais metais pagamins maždaug 400.000 statinių. Šio kiekio gal ir neužteks, nes vis nauji miestai dygsta ten, kur atrandama naujos rudos.

Šios transporto kompanijos vieta Yellowknife yra taipogi turtinga auksu bei geležies kasyklų sritis. Jau 1942 m. auksu Yellowknife buvo pagaminama už \$4.000.000.

Yellowknife transporto laivai keliaus į Port Radium, t. y. arti 50 mylių nuo Arktikos.

Valstybės priklausanti Northern Transportation Company, kuri gabeną pereinamais metais 80.000 tonų medžiagų, daugiausia į šiaurę nuo Waterways, stato tris naujus plieninius transporto laivus Pacifiko pakrastyje ir svarsto naujų diselių vilkikų panaudojimą. Tikėtai II Pasaulinio karo metu buvo pakeisti plėkščų dugny, ratais varomi garlaiviai dieseliniais varikliais. Šie garlaiviai aplankė kasmet Mackenzie vietoves, atitemptami po keturias arba penkis transporto laivus.

Paskutinis plaukimas Northern Transporto tvarkaraštyje šiais metais yra rugpjūčio 20 d. į Port Radiumą.

KAI MEDELIAI PALŪŽTA

"Kaip ažuol's drūts prie Nemunelio"...

Sauverveinas.

Einu gatve. Susitikau mokslo bičiulį Praną. Seni draugai. Net jo sūnų Algirdą nesiau krikštyti. Kartu vedm. Per lemtingą birželio mėnesį jo ir mano šeimos atsidūrė Altajuje.

— Užeinam pas mane!

Zinoma, sutikau.

— Mano žmona Marytė...

— Malonu...

Isikalbu su Pranu. Kažkoks kartėlis užgule.

— Bet, Pranai, bigamija. Sąžinė. Net teismo gali būti baudžiamas. Tu toks jautrus buvai šeimai, o čia dabar?

— Zinai, nevedęs negaliu gyventi. Čia dar tie namai. Be šeiminiųkės neįmanoma. Juk ir tu nebetiki šeimą pamatyti. Ten didelis mirtingumas. Per tiek laiko neištvers...

— Taip, tai taip. Bet tu ją, gal būt, gvva palaidojai? Ar tu ra-

DIENOS TRUPINIAI

mus ir laimingas?

— Bjaurus gyvenimas. Ne gyvenimas, bet vegetavimas. Už ką tiek kancios ir košmaro? — liūdnai kalbėjo Petras, pildamas stikliukus iš antros bonkos.

Jo skruostais ritosi ašaros. Geriant trečią bonką, kada jau ausra raudonpirštė, pasak Homerą, brovėsi pro langą, abu apsikabinę verkėm ir keikėm likimą. Zinoma, į darbą tą dieną nėjome ir vėl skandinom liūdesi...

— Neblogai įsikūręs, — kalbėjo Stasys, įsibrovęs į mano kambarį, amžinai tas pats: nerūpestingas ir viskam abejingas.

— Šuniškas gyvenimas. Draudimo nebegaunu. Nėra kambario. Nerandu darbo. Nors pasi-

— Bet girdejav, kad buvai darba radęs — vieną šokoladinę, o

antrą prie statybos?

— Spiaut! Už 90 centų į valandą iš principo nedirbsiu. O prie statybos — darbas purvinas ir sunkus. Juk aš savo tėvo neužmėsiu!

Rytą pabūdęs Stasio neberadau. Ant stalo paliktas raštelis: "Atleisk. Išvažiuoju į Britų Kolumbiją".

Pasigėdau palto ir batų. Taip, principo žmogus. Visiškai nustebsiu jį vieną dieną Torontone prie parko sutikęs. Tik abejoju, ar jis norės mane sutikti?...

— Mano sužadėtinė, — kukliai supazindino Jonas.

— Malonu. Aš jus, panele, kažkur mačiau.

— A, tai, turbūt, janiversitete...

— Kada jūs studijavote?

— 1943 metais baigiau du fakultetus...

Vėliau Jonas nuraudęs man aiškino:

— Nebloga mergaitė. Tik serga ditybės manija.

Vėlniava mus apsedo. Vyrai būtinai kapitonai, bajorai, studentai; o moterys — gailėstingos seserys, telefonistės, mokytojos, vaikų darželių vedėjos. Ir aš pradėjau pildydamas mokslo cenzą klausimą rašyti: "Baigęs reformuotą pradžios mokyklą". Vis prašmatniau.

Taip. Tai tokios tokeles.

R. Medelis.

Garsusis pasaulyje klarnetistas

Benny Goodman

SU TORONTO SIMFONINIŲ ORKESTRU

koncertu VARSITY ARENOJE, ketvirtadienį, gegužės 6 d., 8.30 val. vakare. Rezervuotų vietų: \$2.50 ir \$1.50, bendras įėjimas \$1. Bilietai gaunami: Massey Hall kasoje ir Mooney's and Meyers Ticket Agency. Bendro įėjimo bilietai gaunami tik Promenade Music Centre, 83 Bloor Street West.

MOBIL THEATRE
 Shows the Best European Pictures 346 College St. RT 6349
 GERMAIŠIAUS EUROPOS FILMŲ TEATRAS
 (Tremiauos sustojimas tarp Spodina ir Bathurst)
 Informacijos telefonu Kl. 0850 ir Kl. 6319

"ROTE ROSEN, ROTE LIPPEN, ROTE WEIN"
 Prasideda nuo gegužės 1 dienos.
 Filmas iš paskutinių karo dienų. Gražūs Italijos gamtos vaizdai. Pagrind. rolės: GARDY GRANASS, LIL DAGOVER, JOHN von DRELEN, ROLF von NAUCKHOFF, HANS RICHTER.
 Kasdien 6.30 ir 8.30 val. vak. Seštadieniais nuo 2 val. pop. letu.
VISUS MALONIAI KVICIAME

Pavergloje tėvynėje

Moskvos Darbo Rezervų ministerija ir šiemet Lietuvos verbuotoja darbininkus prie tolimųjų Rusijos geležinkelinių linijų. **Lietuvos siuvyklos** ir Kunštajų ir Petro-pavlovskų išsiuntė vatinukų ir šiltų kelninių už pusę milijono rublių. Tai drabužiai būsimiems dirvonų artėjantiems. Iš viso Lietuvos siuvyklos turi pagaminti tų drabužių už 7 milijonų rublių.

Panevėžio vežimų dirbtuvė išsiuntė, ir Užuraj 20 vagonų vežimų, kurie skirti dirvonų plėšimo sritims. Tai pirmoji metų ketvirtio gamyba. Dirvonų plėšimo įsakymas atsirado tik kovo pradžioje, tai galimas dalykas, kad vežimai Panevėžyje buvo skirti ir vietos reikalams, bet dabar jie valiuoja į rytus.

Vilniuje veikiančių kino filmų sudidžio (Zvėryne, Birutės g. 22), rengia naują filmą, kurios reikalams skelbiami perkanti iš gyventojų tokias "populišnios medžiagos": katalikiškus kryžius, rožančius, medaličius, kaspinius, šalius, sagas, si-dobrinius ir auksinius siūlus, blizgučius, mežginius, auksu siuvinėtus oksmus, metalines ir stiklines apsuvių sagas, įvairias lazdas ir kt. (Atrodo, kad ir perkamų dalykų kategorija gali būti bažnytiniai drabužiai bei kiti liturginiai reikmenys).

Nemunu balandžio 4 d. prodejo plaukio-ti laivai ir pradėti plukdyti sieliai. Per dvi dienas nuleista į vandenį 7000 kub. metrų sienų Jurborkė, 4.500 kub. metrų Tauragėje (Jūros upė). Alytaus sieli-ninkai pokrovė baržos, plukdo medieną Petrošiūnų popierio fabrikui, kuris ga-mina popierių sovietinei enciklopedijai spausdinti.

Panevėžio kraštotyros muziejus atidare liaudies meno parodą. Didelę parodos dalį užima rankluosčiai, staltiesės, po-klodės, užvalodai. Tačiau pabrėžiama, kad "liaudies ornamentų formos pratur-tintos naujais socialistinio gyvenimo mo-tyvais". "Praturtino" lietuviškus orna-mentus štai kokios "lietuviškos" ir kuo: Kuznecova išsiuvinėjo Kremlį ir Mauzo-liejų, Jegorova — Gorkio portretą, o tū-las Petras Laskauskas iš medžio išraižė "taikos balandį" ir "Taika — žmonijos palaima".

Skulptoriai ir dailininkai "tautinę for-mą naudoja" tokioms temoms: Pundzius ir Vaivada pagamino Lening drauge su Stalinu, Stačkus pagamino 5 metrų au-gčio ir 2 metrų pločio vitražą — generolą Černiakovskį, Vilniaus "išvadotoją" su Vilniaus "vadavimu" scena; Krukaitė ir Gabrenaitė gamino vitražą, kuriame bus pavaizduota Marytė Melnikaitė ir V. Kapsukas-Mickėvičius, o Kauno kerami-kaikai baigia spalvotą bajorėją, kuriame bus vaizduojama miesto ir kaimo drau-gystė. Šešių lietuvių dailininkų paveik-sloji, keli keramikos bajorėjų ir audinių

EDMONTON, Alta.

Šių metų Velykų šventės Ed-montono ir apylinkių gyventojams paliko malonų ir neužmirš-tamą išpūdį. Kas iš mūsų reikėjo ši šventė Prisikėlimo šventę Lie-tuvių Namuose, kai pernai tuo laiku dar ir sklypo namams sta-tyti neturėjome.

Po Vasario 16 minėjimo, kuris jau įvyko nors ir ne visai baig-tuose, bet nuosavuose namuose, kun. B. Jurksas kreipėsi prašy-damas aukų koplyčiai Lietuvių namuose įruošti ir bažnytiniams daiktams, bet liturginiams dra-bužiams nupirkti. (Namai yra pa-statyti akc. b-vės principu). Edmontoničiai ir apylinkių gy-ventojai nuosirdžiai pritarė ir

kiek galėdami parėmė koplytėlės įrengimą. Kun. B. Jurksas pada-rė labai gražų koplytėlės projek-tą ir lietuviškame stiliuje alto-rius braižinį. Visą darbą reikėjo atlikti savo jėgomis: kas dirbo altorių, kas vitražus koplytėlės languose, kas siuvo sienoms au-deklus, kas dažė, kas tvarkė ap-švietimą... Viso to pasėkoje po 5 savaitių stovėjo puošni lietu-viška koplytėlė. Altoriaus stalo pagrindu Gedimino stulpai, ta-bernakulas ir papuošimai apie jį iš lietuviškų kryžių ir lelijų, o viršuje stilizuotas lietuviškas kryžius.

Edmontono Arkivyskupas ra-štu pranešė, kad lietuviai katali-kai sudaro "Lithuanian Catholic Mission of Edmonton" su teise savo religiniuose reikaluose būti aptarnautiems savo tautos kuni-gu. Taip pat suteiktą leidimą tu-rėti lietuviškas pamaldas sek-madieniais ir šventinėms Edmont. Liet. Namuose — koplytėlėje.

Koplytėlės pašventinimas ir pirmos šv. misijos įvyko Velykų sekmadienį.

"Kad ne tik paviršutiniškai, bet ir giliai dvasioje įamžintume lietuviškos koplytėlės pašventi-nimą, paruoškime koplytėlės kiekvienas savo širdyje" — pa-sakė tėv. J. Bružikas, S.J., atvyk-ęs pranešti Edmontone rekolek-cijų misijų. Keturis dienasios savaitės vakarus praleido misi-jonierius mūsų tarpe, žadindamas ir skatinamas pajusti Die-vą, tėvynės ir artimo meilę. Baigdamas rekolekcijas kvietė visus paaugūti jį už tėvynėje kenciančius brolius ir seseris, kurie negali džiaugtis religijos ir tautine laisve.

Velykų rytą giedroje nuotai-koje, rinkosi net ir iš tolimų apy-linkių į salę. Iškilimams prasidė-jus, vyrai procesijoje įnešė litur-ginius drabužius, reikmenis ir statulus. Edmontono Arkivysku-pas, dėl sunkios ligos negalėdamas iškilimėse dalyvauti, įgalio-ją R. Rev. Monsgr. W. B. Carle-ton pašventinimo ceremonijas atlikti. Šv. mišias laikė mielas svečias tėv. J. Bružikas, o visi susirinkusieji giedojo mūsų tra-dicines Velykų giesmes.

Po mišių kun. Jurksas paval-

ST. CATHARINES, Ont.

Nutarimas

1954 m. vasario 26 d. Kanados Lietuvių Bendruomenės Nesusi-pratimams ir Skundams Spręsti Komisija, susidedanti iš pirm. V. Užupio, sekr. M. F. Yokubynie-nės ir nario P. Kauno, sprendusi Igną Sajauką, gyv. St. Cathari-nes, 61 Rykert St., skundą rado: 1. Ignas Sajauka 1953 m. rug-sėjo 12 d. skundu pareiškia, kad korespondentas "Darbuotojas" korespondencijoje iš St. Catharines "Tėviškės Žiburių" 1953 m. rugsėjo 10 d. Nr. 36 primeta, kad jis, Sajauka, Jarošeko kvarteto koncerto metu pardavinėjo bi-lietus, pasisavinęs dalį pinigų ir iki šios dienos neatstiskaitė. Jei gi šio koncerto metu jokių parei-gų neturėjo. Prašo išaiškinti jo eitas pareigas koncerto metu, o korespondento tikrąją pavardę ir išaiškinti davinius paskelbti "T2".

2. Komisijos 1953 m. spalio 30 d. raštu prašoma, KLB St. Catharines apyl. valdyba 1953 m. lapkričio 7 d. raštu prisiuntę apyl. valdybos 1953 m. spalio 21 d. posėdžio protokolą Nr. 11 iš-traukę, iš kurio matyti, kad apyl. valdyba, apsvaarsčius Igną Sajauką nusiskundimą, konsta-tuoja, jog koresp. "Darbuotojas" išskirti kaltinimai būk Ignas Sa-jauka neatstiskaitė už Jarošeko kvarteto koncerto parduotus bi-lietus neatitinka tiesai. Jis bilie-

tus nepardavinėjo ir bendrai ta-me parengime jokių pareigų ne-turėjo.

3. Komisijos 1953 m. lapkričio 22 d. raštu prašomas "T2" re-daktorius A. Sapoka 1953 m. gruodžio 7 d. raštu pranešė, kad koresp. "Darbuotojas" tikroji pa-vardė J. Vyšniauskas, gyv. St. Catharine, 27 Berryman Ave.

Komisija, išsiūrusi Igną Sa-jauką skundą ir apsvaarsčius augščiaul minėtus duomenis, pri-ėjo išvados, kad koresp. "Dar-buotojas" išskirti prieš Igną Sa-jauką kaltinimai neatitinka tiesai, gi, atitaisant Ignui Sajaukai padarytą moralinę skriaudą, ko-respondento "Darbuotojas" tik-roji pavardė paskelbtina "T2".

Dėl augščiaul išdėstyto, Kom-i-sija, remiantis KLB Statutu 53 str., nutarė:

Pripažinti, kad Ignas Sajauka Jarošeko kvarteto koncerto me-tu bilietų nepardavinėjo ir iš jų atsiskaityti neturėjo. Koresp. tikroji pavardė J. Vyšniauskas, gyv. St. Catharines.

Ši nutarimą pasiūti Ignui Sa-jaukai ir paskelbti "Tėviškės Ži-buriuose".

KLB Nesusipratimams ir Skundams Spręsti Komisija:

V. Užupis, Pirmininkas;

Maria F. Yokubynienė, Sekretorė.

šino visus kava ir sausainiais. Valandėlę pašnekučiavę ir palin-keję vienas kitam linksmaus Aleliuja, skirstėmės namo. Baž-nytinis komitetas suruošė sve-čiams ir misijų vedėjui tėv. J. Bružikui pusryčius. Kaip ilgai laikysimės girdėtų pamokymų ir padarytų pasiryžimų, priklausys nuo kiekvieno iš mūsų.

Balandžio 24 d. Liet. Na-muose įvyko linksmas šokių va-karas, kurį suruošė KLB Edmon-tono apyl. ir Liet. Namų akcinės b-vės valdybos bendromis jėgo-mis. Vakaro metu veikė turtin-ga loterija. Kadangi edmontonie-čiai daug laiko pašventė namų užbaigimui ir koplyčios įrengi-mui, tad vakaro programai pa-ruošti neturėjo atliekamo laiko. Tačiau mūsų kaimynai čalgarie-čiai ištiesė mums pagalbos ranką — atvyko ir suvidino komedija "Vargšas Tadas", už ką mes visi esame labai dėkingi. Vakaro ir loterijos pelnas skiriamas Liet. Namų skoloms mokėti.

Balandžio 25 d. tuoj po pa-maldų Liet. Namuose, Edmontono ir apylinkės lietuviai, pagerb-dami ir atsidėkodami kun. Jurk-šui už jo neušimtą rūpestį vyk-dant Lietuvių Namų staty-bą, suruošė staigmeną — bend-rus pietus ir įteikė dovanų.

Edmontone lietuvių gyve-na nedaug, mokyklinio amžiaus vaikų yra vos 20, bet tėvams vie-ninagai pasiryžus ir vaikams su noru mokyklą lankant, Liet. Na-mų salėje kas šeštadienį vyksta pamokos. Dabartiniai metu mo-kytojai ir tėvų komitetas organi-zuoja ir ruošiaš Motinos Dienos minėjimui. Mokyklai vadovauja vet. gyd. J. Pilipavičius.

KLB Edmontono apylinkės yra organizuojama skaitykla — knygynėlis. Dabar renkamos knygos ir laikraščiai prenumera-tos bei pinigines aukos. Netrukus bus baigtas įruošti skaityklos kambarys ir padarytos spintos.

Edmontonietis.

WINDSOR, Ont.

Windsoro at-kai parašė Pi-jui XII prašymą lietuvių ir ang-lų kalba, kad jis šių metų gegu-sinę 30 d. skelbiama šventuoju Pijų X-tąjį, kuris savo veiklos programai skelbė šūkį: "Visa at-naujinti Kristuje", paskirtų Dan-giškuoju ateitininkijos Globėju. Prašymas pasiūstas per at-kų dvasios vad. dr. Viktorą Gidžiū-ną, OFM.

Darbo netenka vis daugiau ir daugiau lietuvių. Fabrikų va-dovybės primena, kad atgal į darbą pašaukimas gali užsistėti ilgokai.

Windsoro at-kai ruošiasi kongresui, kuris įvyks Čikagoje rugsėjo 3-6 d. Kiekvienas sten-giasi tuo laiku sau atostogas už-siprašyti.

Velykų dieną Jul. ir Stef. Sinkevičiai turėjo šeimos šven-tę — sūnaus Vytauto-Stepono krikš-tynas. Be vietinių dar buvo sve-čių iš Čikagos, Detroito ir Toron-to. p.p. Sinkevičių pavyzdin-gi katalikai ir taurūs lietuviai. Jie augina ir dukrelę Gražina.

Koresp.

A. STANČIKAS
Boiges National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU RADIO APARATUS
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šešta-dieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenys rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST. TORONTO

Moteriškių ir vyriškių rūbų siuvėjas

JONAS ČEGYS

Priimu visokius užsakymus. Angliškų ir vietinių medžiagų pa-sirinkimas vietoje. 20 metų dirbu savo specialybėje.

224 WILLIAM ST., LONDON, ONT. - Telef. 7-5228

RIDOUT
REAL ESTATE LIMITED

Visais nekilnojamo turto pirkimo bei parda-vimo reikalais kreipkitės į didžiausios Ka-nadoje REAL ESTATE įstaigos atstovus HAMILTONE

J. Valevičius ir A. Pranckevičius

Visokeriopas informacijas suteiks namų problemose ir patars.

Skambinkite ar užeikite į įstaigą

913 Main St. E., Hamilton, Tel. LI. 9-4121

RIDOUT
REAL ESTATE LIMITED

OFFICES: Toronto - Hamilton - London - Sarnia - Kitchener - Peterborough - Windsor - Richmond Hill - Woodstock.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

JAV rytinių valstybių LB kon-ferencija, vykusi balandžio 10 d. Niujorke, priėmė 10 rezoliucijų. Jose dėkoja LOK už veiklą ir rūpesčius sukurti pastovius or-ganus; primena LB tikslus bei uždavinius, apgailestauja dez-orientuojančius pareiškimus ir kviečia visus jungtis į JAV LB organų sudarymo darbą; sutin-ka, kad didesnįjį dalis tautinio solidarumo įnašo būtų palikta vietos veiklai, o iš tų vietų, kur Liet. laisvinimo reikalams daro-mos specialios rinkliavos, kad iš solid. įnašo tam visai nebebutų nieko atskaitoma. Konferencija pasisakė dėl šeimos ir liet. mo-kyklų uždavinių lietuvišybės išlai-kyme už kultūrinių kolektyvų organizavimą, už surengimą l. meno festivalio, už vasaros sto-vyklų organizavimą, už lietuviš-ko spaudos palaikymą, už lietu-vių ūkinį įsitvirtinimą ir paga-liau pareikš pagėdavimą, kad vadovaujantieji veiksniai grei-čiau surastų vieningo darbo plot-mę.

Prel. J. Balkūno kalbą Niujor-ke vykusioje JAV LB rytinių sri-čių konferencijoje, "Naujienos" vadina netaktišku pasikarsčiavi-mu, kuris bendruomenės organų kūrimo nepagrėitins, nes ten visi esą puolami. Ar "N" pagei-dautų, kad LB organai atsirastų, taip ir nepasakytą, o LOKo pir-mininkas juk širdies balsą liejo. Jei būtų tik mandagių žodelių pasakės, "N" jo kalbos gal net nebūtų prisiminę... O visdėlto labai gaila, kad nepajęgiama pla-tesnio žvilgsnio išgauti, išsirdi-busios schemos bijojami palieti. Gal LB organų sudarymo kūrė-jai galėtų bent sau atsakyti kla-usidami: ar tie žmonės siejosi su dideliu reikalu. Pasakos apie esa-mą bendruomenę juk problemos neišsprendžia. Iš "esamos bend-ruomenės" "teoretikai" turėtų suprasti, kad niekas nemano ga-lis ją sukurti dirbtinai. Ji išauga organiška. Bet be apsiprendimo ir susitarimo neatsiranda bend-ruomenės tvarkantieji bei vado-vaujantieji organai, apie kurių sudarymą ir kalbama. Jei ūki-ninkas naujoje vietoje numatęs statyti trobas galvoja, kur jam reikės gauti vandens, nebus la-bai gudru aiškinti, kad gerasis Dievulis jį jau sutvėręs...

LAIC keliomis savo biuletenio serijomis paskelbė JAV senato-rių, kongresmanų ir šiaip žymių asmenų pareiškimus Vasario 16 d. proga. Balandžio 19 d. paskel-bė ilgą sąrašą laikraščių, kurie ta proga išspausdino straipsnius.

Panašią medžiagą skelbia ir Vašingtono liet. atstovybės biu-letenis. Ar negalima būtų tai su-derinti, kad tas pats darbas dvie-lose vietose nebūtų dirbamas? Be to, gal toji medžiaga galėtų pasirodyti anksčiau? Po poros mėnesių pasirodžiusi ji netenka aktualumo, lieka archyvine me-džiaga.

BALFas per kovo mėn. aukų gavo \$1726.37, specialiai Vasario 16 gimnazijos mokiniams išlai-kyti \$2.342 ir 4.813 svarų rūbų.

Kovo mėnesio apyskaitoje Ka-nada visiškai neminama. Ar iš jos iškrikojū nieko nepersuista ar Balfas dėl kažkokių forma-lumų priverstas tų aukų savo apyskaiton neįtraukti?

Per I. spaudos leidimo sukak-ties minėjimą Čikagoje gegužės 9 d. kalbės kan. M. Vaitkus.

Tininis, buv. Jonišio gimna-zijos mokytojas, vėręs į lietuvių kalbą kai kurių autorių kūrybos, prieš pat Velykas iš Australijos atvyko į JAV, į Čikagą.

AUSTRIJA

Austrijos LB organų rinki-muose sausio mėn. iš 118 Austri-jos lietuvių, turinčių teisę bal-suoti, balsavo 74. Valdybos kan-didatai gavo: M. Kripas — 37, M. Krikštanavičius — 25, K. Kliū-gas — 27, I. Lapšys — 12, V. Mi-tuzas — 16, E. Geibavičius — 20 ir Monsgr. K. Razminas — 65 balsus. Tuo būdu naujon valdy-bon išrinkti Monsgr. K. Razmi-nas, M. Kripas ir K. Kliūgas; re-vizijos komisijon J. Marčiukaitis, A. Himelis ir L. Olšauskas; Garbės teisman kun. K. Kuz-minskas, K. Kaniauskas ir O. Leščinskienė.

Austrijos lietuviai, norintieji emigruoti į JAV, pirmiausia tu-ri užsiregistruoti pas Amerikos konsulą ir gauti kvotos eilės Nr. Visi turintieji kvotos Nr. ir be-sirengia emigracijai prašomi sku-biai pranešti savo Nr. vardus, pavardes ir gimimo datas BA Lfo įgaliotiniui Monsgr. K. Raz-minui Zams, 44 Tirol, kad būtų galima laiku parūpinti reikiamas garantijas.

1954 m. Austrijoje yra viso 183 lietuviai. Jie skirstosi į 8 seni-nijas: Vienos su 30 lietuvių; Linzo — 47, Braunau — 16, Salzburgo — 30, Steiermarco — 19, Kärnteno — 11, Voralbergo — 12 ir Tirolio — 18. Iš jų yra 56 vyrai, 72 mo-terys, 45 vaikai. Ligonių Austri-joje yra apie 24 ir 29 senelė.

1953 m. Austrijoje mirė prof. V. Buinevičius, pulk. V. Staske-vičius, Vyt. Cyras, Milovodovas Kostas ir Japertas Kazys.

1953 m. Vokietijoje persikėlė Sulcienė, Breneizeris, Landsber-gis Emilis ir Leonardas, Soroki-nas su žmona, Slentnerienė ir Vilenbrechtų šeima iš 5 asmenų. Į JAV išvyko Švarcas ir Kaptai-nienė, o į Kanadą išvyko Milerio šeima iš 3 asmenų.

1954 m. Vokietiją persikėlė Kareišos šeima iš 3 asmenų.

BRAZILIJA

Liet. ūkininkų kolonija numa-toma sukurti Paranoje. Ten lie-tuvių kolonijai žemė rezervuota prie Cianortes, būsimoji didžiau-sio Paranos miesto šiaurėje, kur dabar statomas aerodromas ir vedamas geležinkelis. Tarpininkaujant leit. St. Vencevičiui, ini-ciatorių įsitrinkame plote žemė 1 metų laikotarpiu pardavinėjama tik lietuviams. Žemė yra kavos zonoje, ten taip pat auga ryžiai, cukrinės švendrės, vata ir kita, taip pat galima užsiveisti sodus, kaip Lietuvoje. Lietuviai tikisi, kad ši kolonija kursis jau sek-mingiau nei ankstesniosios.

Apie 50 Brazilijos lietuviukų 1954 m. gavo brandos atestatus, baigdami gimnazijas, komerci-nės bei technikos vidurines mo-kyklas, duodančias teisę stoti universitetan.

Tų diplomuotų jaunuolių tar-pe randasi: Algimantas Žibas, Nardis Antanaitis, Kazė Devei-kytė, Emilija Kučinskaitė, J. Ja-sunevičius, B. L. Jaromavičiūtė, B. Trilikauskas, Albertas Pakal-nis, Irenė Zalkauskaitė, Elza Zalkauskaitė, G. Marcinkevi-čius, E. Jasinevičiūtė, Povilas Lukoševičius, R. K. Krunauskas, J. Malinauskas, Robertas Jasiulionis, Albina Jakštaitė ir k.

KOLUMBIJA

Kolumbijos spaudoj kelis kar-tus buvo atžymėta Kersteno ko-misijos veikla. Šiemet per galin-gą "Radio Libertad" stotį apie Lietuvą kalbą pasakė buv. kon-greso atstovas adv. A. Rivera. Programa truko 45 minutes. Ko-lumbijos vyriausybė buvo pa-skyrusi lietuvių kun. N. Salduką organizuojamo imigracijos de-partamento direktoriumi, bet sa-lezičių vadovybė jo neatleido nuo einamų rektorius pareigų Ibagės salezičių žemės ūkio mo-kykloje.

Kol. Liet. Katalikų Komiteto naujoji valdyba, išrinkta sausio mėn., suvažiavime, pasiskirstė pareigomis: pirm. kun. M. Tamo-šiūnas, vicepirm. kun. S. Matu-tis, ižd. kun. Saldukas, sekr. kun. V. Dubinskas.

Kun. N. Saldukas nuo einamų Ibagės Salezičių žemės ūkio mokyklės rektorius pareigų sa-lezičių vadovybės nebuvo at-leistas, tad jis negalėjo priimti vyriausybės paskyrimo organi-zuojamo imigracijos departa-mento direktoriumi.

ARGENTINA

Argentinos sodų rajone, Rio Negro provincijoje, turi didelius obuolių sodus Juozas Gutauskas ir Gr. Venclauskas.

"Rožių puokštė"

šiam neokanadiečiui, kuris prisideda prie naujosios tėvynės pagražinimo

Prieš penkis metus John Bakker* apleido savo gyventojais perpildytą tėvynę ir atvyko placiojon Kanadon... ten liko neap-rėpiami laukai apsėti rožių sėklomis.

John Bakker kartu atsivežė keletą dalykų su savimi, bet svarbiausia atsivežė neįkai-nuojamą turtą — sumanumą ir darbštumą... Šiandien jis vienas sėkmingiausių rožių augintojų Kanadoje. Jo žinios ir su-gėbėjimas susigyventi su mūsų demokra-tijos principais, jam ir jo šeimai suteikė

užtikrintą ateitį ir laimę.

Jums, John Bakker, rožių puokštė už pi-lietybės gerą supratimą... Kanada sveiki-na jus, pasiekusį šią žemę. Kanadiečiai vi-suomet džiaugiasi žmonėmis, kurie atsi-veža iš senjo pasaulio savo žinias ir ta-lentą. Jie yra rytdienos kanadiečiai... ku-rie šiandien išnaudoja plačias šio krašto teikiamas galimybes; taip darydami, jie, žinoma, kartu prisiima pareigas, kurios ateina kartu su Kanados pilietyste.

*Mr. Bakker yra J. C. Bakker and Sons Rožių Auginimo Bendrovės prezidentas, St. Catharines, Ontario.

Weston's

AUGSTOS KOKYBĖS BISKVITŲ, DUONOS, TORTŲ IR SALDAINIŲ GAMINTOJAI

Sis straipsnis yra vienas iš serijos spausdinamų George Weston Limited, geresniam Kanados ir jos pilietybės supratimui.

Sonnenschein – vargstančio žmogaus globėjas

Su žmonėmis, kada jie yra varge, nereikia diskutuoti, bet, jei tik galima, reikia jiems pagelbėti.

Dr. Carl Sonnenschein.

Jau pernai Vokietijos paštas išleido pašto ženklus, paminėjimui didžiojo žmonių geradarijo dr. Carl Sonnenschein, o šiais metais vokiečių spauda mini šio vyro 25 metų mirties sukaktį.

Sonnenscheinas buvo vokiečių ir rūpinosi Vokietijos vargšų reikalais, bet ši problema šiuo metu yra labai aktuali ir lietuviams, ypač pasilikusiems Vokietijoje, todėl verta susipažinti ir mums su šiuo didžiojo vyro karitatyvine veikla.

Sonnenscheinas augstuosius mokslus baigė Romoje, kur buvo įšventintas ir į kunigus. Taip pat Italijoje, per to laiko (apie 1900 m.) Italijos atgimstančios katalikybės didžiulius vyrus, apėmė jo siela ir kilniosios idėjos – krikščioniškosios-socialinės mintys, kurias visą savo vėlesnį gyvenimą stengėsi įgyvendinti.

Jau I Pasaulinio karo metu, gyvendamas Muenchene, labai plačiai pasireiškė savo veikla neturtingųjų ir studentų tarpe. Bet jo veikla visoj pilnumoj pasireiškė tik tuomet, kai tuoj po karo (1918 m.) persikėlė į Berlyną, i neturtingųjų kvartalus.

To laiko Vokietijos, tik ką pralaimėjusios karą, tokio didmiesčio kaip Berlynas, neturtingųjų gyvenimas buvo tiesiog šurpus. Berlynas tuomet iš viso pergyveno savo labai kovingas, kritiškas dienas. Ypatingai šio didmiesčio šiaurės ir šiaurės rytų kvartaluose neturtingieji buvo palūžę fiziškai ir dvasiškai. Kunigui Sonnenscheinui, turinčiam jau dvigubą doktoratą, kaip tik ir teko būti šių vargingiausių kvartalų sielų vadovu. Susipažinęs su aplinkuma, Sonnenscheinas pasakė: „Aš gėdinuosi šioje Berlyno srityje skelbtai Desimto Dievo Įsakymu, jeigu negelbsčiau visiskų savęs atsidavimų Dievo Įsakymus išpildyti“.

Savo darbą Sonnenscheinas pradėjo mažam kambarelyje, kuriame buvo tik rašamos stalas, telefonas ir laikraščiams lentyna. Bet šiame mažam kambaryje vykdomas jo darbas – apaštališkas artimo meilės augo diena iš dienos ir plito ne tik Berlyne, bet toli ir už Berlyno. Todėl ne užilgo savo karitatyvinę įstaigą įkurti lengvai įvairiomis susisiekimo priemonėmis pasiekiamoj vietoj ir jau penkiuose kambaruose. Ši įstaiga ir liko visam jo veiklos laikui, kaip pagrindinė vieta, iš kurios, panaudojant visas galimas jo paties ir pagalbininkų jėgas, buvo teikiama visokeriopa parama visiems, kas tik buvo jos reikalingi.

Sonnenscheinas pastangomis įkuriama dvi didžiulės butų kolonijos neturtingiesiems (St. Joseph ir Mariengarten) su mažais sklypeliais daržovėms už labai pigią nuomą. Įsteigia katalikų liaudies universitetą, kuriame dėsto žymūs mokslininkai – specialistai. Tuo S. norėjo patraukti be darbo ir be tikslų aplinkui slankiojantį jaunimą, nes esą blogiausia, kai žmogus yra be darbo ir be jokių idealų. S. skatino jaunųjų tarpe sportą parūpindamas reikalingų priemonių. Iš jo pinigų, kurie suplaukė jam švenčiant jo 25 metų kunigystės jubiliejų, įrengė didžiulę akademiją su gero turinio knygomis bei laikraščiais, neturtingiems studentams ir kitiems mokslui siekiantiems. Įsteigia spaudos apaštališumą, per kurį aprūpina gera spauda ligonines, darbininkų kolonijas, senelių prieglaudas, kalėjimus. Išleidžia augsto lygio bažnytinį laikraštį, per kurį kreipiasi į paprasčiausią žmogų ir į išimokslintus, savo mintimis visus patraukdamas ir prenumeratorių skaičių išplešdamas iki 100.000. Šis laikraštis buvo lyg garsiakalbis, per kurį jo kilniosios krikščioniškos-socialinės idėjos ir jo pagalbos šauksmas pasiekdavo ir užkietėjusias širdis. Per šį laikraštį surado daug ir turtingų pagalbininkų, kurie aukodavo karitatyviniams tikslams dideles sumas, patys asmeniškai lankydavo skurstančius ir juos remdavo. Šiame laikraštyje S. aprašydavo naujausius savo išgyvenimus skurstančiųjų tarpe ir tai perteikdavo taip vaizdžiai ir giliai sukrečiančiai, kad sudomindavo ir patraukdavo net kitatikius.

Tokiame dideliam mieste, kaip Berlynas, kur beveik kaimynas kaimyno nepažįsta, žmogus patekęs į skurdą, į tragišką beviltiškumą, niekur negalėdavo rasti pagalbos, bet jei nueidavo į S. įstaigą, tai pagalba visad suradavo. Taip aplankydavo jį kasdien apie keliasdešimt vargingųjų, jį daugelį aplankydavo ir pats S. ar jo pagalbininkai, kurių jis savo nuostabią sugebėjimą labai daug suradavo. Pagelbėjo jis visiems iki savo paskutinio jėgų ir galimybių, neklusdamas nei partiskumo, nei tautybės, nei religijos, jei tik žinojo, kad pagalbos reikalingi. Taip, kaip kitas didysis žmonių geradaris Pasteuras sakydavo: „Nelaimingojo neklusdama, iš kurio krašto jis yra arba kokiam religijai priklauso, tik sakoma: tu kenti ir tu pakanka – tu priklausai man ir aš tau pagelbsiu...“

Sonnenscheinas negadavo jokio atlyginimo, jo darbo sritis buvo neaprežta ir darbo valandos nenustatytos. Nuo ankstyvo

ryto iki vidurnakčio jis buvo veiklus vargingų sielų globėjas. Ir taip diena iš dienos, metai iš metų pagelbėdavo vargstantiems o kad turėtų kuo pagelbėti, aukojė taip pat labai daug pastangų, kol suradavo rėmėjų. Tačiau toks nepaprastas dvasinių ir fizinių jėgų įtempimas negalėjo amžinai tęstis. Kiek daugiau, kaip dešimtmetį tęsė savo šventą darbą, kaip koks milžinas. Bet 1929. II. 20. staiga fiziškai palūžė ir miršta turedamas vos 52 metų amžiaus.

1929. II. 25. Berlyne į amžino poilsio vietą lydejo Carl Sonnenscheiną keliolikos tūkstančių minia didžiulė tyloje, nuliūdę, daugelis verkdami. Tik vienu metu, pasišokė ant mūro vienas jaunuolis šūktelėjo: „Pakopkite čia, ant mūro! Žiūrėkit, kiek daug giminių jis turi! Jis gi yra susigimiančios visu pasauliui!“ Kai šio didžiojo geradarijo širdis nustojo plakti, daug tūkstančių žmonių suprato, kokio didelio globėjo neteko savo vargingose dienose.

Turime ir mes, lietuviai, savo tarpe mirusių ar gyvų, mažesnių ar didesnių geradarių, kurie savo gyvenimą aukoję ir aukoją vargstančių gerovei. Tik kol tie geradarai gyvi, mes jų dažnai nesuprantame ar neįvertiname. Kartais juos net niekiname ir tyčiojame (dažniausiai iš politinių motyvų). Tik kai jų jau netenkame, tuomet pastebime, kokie jie mums brangūs buvo. Po jų mirties gailimės jų ir... greitai vėl užmirštame.

Mečys Musteikis.

Grafas Keyserlingkas maloniai prisimena Lietuvą

Kažkur Quebeco provincijoje yra Staniūnų vietovė, kur graf. R. V. Keyserlingk parašė savo atsiminimų knygą pavadinant „Unfinished History“, išleista Londone 1948 m. Nors Keyserlingai kilę iš Kuršo, bet jų giminė buvo giliai įleidusi šaknis Lietuvos žemėje. Autoriaus senelis Hugo Keyserlingk vidury 19 a. nupirko iš Poniatovskii Panevėžį ir paveldėjo tai kuriuos dvarus iš Ropų, pats įsikurdamas Staniūnų dvare 3 km. nuo Panevėžio. Daugiau jo dvarų buvo Kurše. Būdamas Kuršo valdytojas ir caro Aleksandro II draugas, sugebėjo išlavuoti Kuršo autonomiją, neįsileisdamas jokios rusų administracijos. Jam mirus, Staniūnai atiteko vyr. sūnui Erikui, kuriam valdant visų dvarai buvo pagal Lietuvos Žemės reformos įstatymą išdalinti naujakuriams, paliekant jam 80 ha normą. Grafas Erikas K. nerūdėjo vaikų, buvo demokratiškų pažiūrų, gerai kalbėjo lietuviškai ir buvo Panevėžio ŽŪ kooperatyvo narys.

Apie 1930 m. Staniūnus nupirko Panevėžio m. burmistras T. Chodakauskas (prez. Smetonos sūnais), o atėjus bolševikams, ten buvo sukurtas tarybinis ūkis (sovchozas). Knygos autorius Robert Keyserlingk yra kito brolio Henriko sūnus. Jis savo jaunystės vasaras praleisdavo Staniūnuose, nors gyvendavo su tėvais tai Rygoj, tai Petrapij ar Vladivostke. Jo tėvas buvo rusų laivyno karininkas, o tėvo brolis Arčibald K. buvo nepr. Latvijos laivyno ministeris. Po I Pasaulinio karo, pabėgęs su tėvais iš Rusijos, atsidūrė Kanadoje. Čia baigęs Vancouvero universitetą, grįžo Lietuvon, kur jo bevaikis dėdė norėjo jam paversti Staniūnus. Pagyvenęs kiek Lietuvos, išvyko į Berlyną ir ten įstojo į United Press žinių agentūros tarnybą. Ten dirbo sykiu su žymiu Amerikos žurnalistu Knickerbocker, o vėliau pats pasidarė biuro vedėju Žiuriche.

Tokiose pareigose būdamas, jis išmašė visą Europą skersai ir išilgai, pribūdama visur, kur tik politikos katilas pradėdavo virti. Jam pavyko gauti specialią audienciją net pas vokiečių fūreri, kuris šiaip jokių užsienio žurnalistų nepripusleisdavo.

Lankėsi jis ir Kaune, kur turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su tuometiniu užs. reikalų ministru dr. Zauniu. Savo knygoj Graf. Keyserlingk plačiau aprašo šį pasikalbėjimą, palietusį Vilniaus ir Klaipėdos problemas, kurios tuo metu sudarė Lietuvos nacionalinės politikos pagrindą. Bendrai, jo atsiminimuose, kur komentuojama prieškarinės Europos politikos raida, visur lygiagrečiai yra iškeliamas Lietuvos vaidmuo kaip neatskiriama tarpt. politikos veiksnys o taip pat pabrėžiama lietuvių tautinės aspiracijos sudariusios anuomet vieną politinės problemos objektą.

Autorius gyveno Lietuvoje neilgai, bet jam buvo brangi savo protėvių žemė Lietuva ir jis ją maloniai savo atsiminimuose prisimena.

P. Lelis.

Ar tik nebūti man pranciškonu?

Už keleto savaičių daug lietuviško jaunimo baigė pradžios mokyklas, nemažas jų skaičius ir augstinias studijas. Ne vienam jaunuoliui kils mintis, o ką toliau daryti, ką studijuoti, kokią profesiją pasirinkti? Inžinerija, teisė, medicina, tai vis labai šiam krašte populiarūs mokslai, tačiau ne visus ir jie patenkina. Kaikas iš jų pagalvos ir apie dvasinį luomą – kunigystę.

— O kodėl nebūti man kunigu, juk Lietuvai reikės apaštalu... Kodėl nebūti kunigu – vienuoliu ir visiškai pasišventę Dievo garbei ir sielų išganymui... Ar tik nebūti man pranciškonu?

Mielas jaunuoli! Jeigu sprenddamas savo pašaukimą širdies gėlmėse išgirstumei Kristaus balsą: „Sek mane“, nepamiršk to balso, nes jis yra ypatinga Tau Dievo dovana. Dvasinis luomas yra vienas iš gražiausių pašaukimų, o prisikėlusiai Lietuvai tikrai reikės daug apaštalu. Gal girdejai jau, kad lietuviai pranciškonai, kurie turi vienuolynus Amerikoje ir Kanadoje, ieško tokių pasiryžusių. Jie kviečia ir Tave stoti į jų eiles.

Jei šiemet baigi pradžios mokyklą, jie Tave jau gali priimti į gimnaziją (High School), kurioje mokysies 4 metus. Po to gausi pranciškoniską rūbą, naują vardą ir būsi tikras pranciškonas klierikas. Kol mokysies gimnazijoje, visas atostogas praleisi savo namuose.

Jei būtumė baigęs High School, jau rugpjūčio mėnesį galėtum pradėti naująją, po kurio studijuoti-reikėtų filosofiją ir

teologiją pranciškonų seminarijoje. Gavę kunigystę, gabesnieji ir norintieji toliau studijuoti, yra siunčiami į Romos arba kitus universitetus akademiniams laipsniui įsigyti. Tiek gimnazijoje, tiek seminarijoje viskas veltui. Tėvams nieko nekainuoja.

Lietuviai pranciškonai šiame kontinente turi 6 vienuolynus: parapijas, veda misijas, rašo knygas, leidžia laikraščius, profesorijauja ir dalyvauja kitoje veikloje. Visų informacijų reikalingas rašykite: Very Rev. Provincial Superior, Franciscan Fathers, Kennebunk Port, Maine.

Liet. Mėlynosios Armijos Sąjūdis, kurio pirm. yra dr. P. Kadlė, sekr. dr. J. Leimonas, o Dvasios vadkas kun. Al. Kontautas, pritariant tremtieji esantiems liet. vyskupams, gegužės 13 d. skelbia viso pasaulio lietuvių maldos ir atgailos diena už Lietuvos laisvę ir pasaulio taiką. Per patogių, maldos diena galinti būti nukelta į sekmadienį gegužės 16 d.

Toscanini nediriguos. Garsusis dirigentas Arturo Toscanini balandžio 4 d. Carnegie Hall Niujorke dirigavo NBC simfoninį orkestrą paskutinį kartą. Kad tai paskutinis maestro pasirodymas, iš anksto nebuvo paskelbta. Tai paaiškėjo tik, kai su paskutiniomis Die Meistersinger garsais jis metė ir dirigavimo lazdele ir nuėjęs nebeapsirodė nežūrint didelių plojimų.

Toscanini turi 87 metus amžiaus. Ar jis jau niekur nediriguos, tuo tarpu dar nežinoma.

išilgai, pribūdama visur, kur tik politikos katilas pradėdavo virti. Jam pavyko gauti specialią audienciją net pas vokiečių fūreri, kuris šiaip jokių užsienio žurnalistų nepripusleisdavo.

Lankėsi jis ir Kaune, kur turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su tuometiniu užs. reikalų ministru dr. Zauniu. Savo knygoj Graf. Keyserlingk plačiau aprašo šį pasikalbėjimą, palietusį Vilniaus ir Klaipėdos problemas, kurios tuo metu sudarė Lietuvos nacionalinės politikos pagrindą. Bendrai, jo atsiminimuose, kur komentuojama prieškarinės Europos politikos raida, visur lygiagrečiai yra iškeliamas Lietuvos vaidmuo kaip neatskiriama tarpt. politikos veiksnys o taip pat pabrėžiama lietuvių tautinės aspiracijos sudariusios anuomet vieną politinės problemos objektą.

Autorius gyveno Lietuvoje neilgai, bet jam buvo brangi savo protėvių žemė Lietuva ir jis ją maloniai savo atsiminimuose prisimena.

P. Lelis.

Iš kultūros ir knygu pasaulio

KLB Švietimo Komisija nutarė Lietuvos Dienos progą š. m. rugsėjo 4-6 d. Toronte suruošti spaudos parodą.

Jei kas turi iš tremties laikų Vokietijoje, Svedijoje, Austrijoje, Prancūzijoje ar kitur atsivežęs ten išėjusių stovyklinių laikraščių (spaustuvę spausdintų ar rotatorium), maloniai prašomi perleisti ar paskolinti spaudos parodos reikalui. Taipgi, jei kas turi Neprik. Lietuvos ar kitos rečiau užtiknamos, senesnės ar pogrindinės spaudos, prašomas susirūšti su KLB Švietimo Komisijos nariu Aug. Kuolu, 143 Claremont St., Toronto, Ont., tel. EM. 4-1581, kuriam yra pavesta suruošti spaudos parodą.

Tremties leidykla Vokietijoje birželio mėn. išleidiu du vertingus veikalus: R. Spalio „Gatvės berniuko nuotykių“ trilogijos II dalį „Ant ribos“ ir mūsų rašytojų kūrybos rinktinę „Gintarai“. Iš anksto abu veikalus užsisakiusieji ir pinigų sumokėjusieji bus išseinciuose veikaluose atžymimi kaip garbės prenumeratoriai – lietuviškos spaudos talkintojai tremtyje ir nemokamai gaus Gatvės berniuko nuotykių knygą. Kanadoje garbės prenumeratoriai priima iki š. m. gegužės 10 d. Tremties atstovas Aug. Kuolas, 143 Claremont St., Toronto, Ont.

Prof. Z. Ivinskis, Herderio Instituto pakviestas, Marburge, Vokietijoje, skaitė pranešimą apie protestantizmo žlugimą Lietuvoje ir jėzuitų vaidmenį atstatant katalikybę. Pranešimas buvo paremtas nauja archyvine medžiaga. Klausytojų vokiečių susidomėjimas buvo didelis, net 18 jų dalyvavo diskusijose. Ten pat West Deutsche Bibliothek prof. Ivinskis dirbo penkias dienas, ieškodamas naujos lietuviškos medžiagos. Yra daug lietuviškų leidinių, nes čia nupirkta visa kalbininko Ed. Hermannio biblioteka už \$500. Jai velionies laisbė buvo siūlus įsigyti lietuviams.

Am. LR Kat. Federaciją viena seselė kazimierietė yra pasirinkusi tema savo diplominiam darbui Loyolo universitete Čikagoje. Pasaulio Liet. Archyvas patars prašymą, kad visi, kas turi medžiagos apie ALRFK, prisidėtų archyviui, kad seselė galėtų pasinaudoti.

P. Lietuv. Archyvo medžiaga tvarkoma talkos būdu. Padirbėti

Red. pastaba. R. V. Keyserlingk dabar gyvena Montrealy ir yra leidėjas bei vyr. redaktorius puikaus ir įtakingo katalikų savaitraščio „The Ensign“, turinčio 250.000 egz. tiražą. Jis ir dabar labai mielas lietuviams ir norėtų gauti bendradarbių lietuvių savo laikraščiu.

Red. pastaba. R. V. Keyserlingk dabar gyvena Montrealy ir yra leidėjas bei vyr. redaktorius puikaus ir įtakingo katalikų savaitraščio „The Ensign“, turinčio 250.000 egz. tiražą. Jis ir dabar labai mielas lietuviams ir norėtų gauti bendradarbių lietuvių savo laikraščiu.

ateina nemažai jaunimo.

Bernardo Brazdžionio 30 metų kūrybos sukaiktis paminėjimą Bostone surengė B. Rašytojų Klubas ir ateitininkai. Akto metu kalbėjo poetas J. Aistis.

JAV L B LOK pirminkas prel. J. Bolkūnas specialiu atsišaukimu 1954-1955 metus, nuo gegužės 7 iki gegužės 7 d., paskelbė lietuviškos spaudos metais.

Ateitininkų Federacijos įstatams pertvarkyti komisijos pirm. V. Vaitiekūnas projektą jau paruošė ir išsiuntinėjo visioms komisijos nariams bei Fed. Vyr. Valdybai susipažinti ir padaryti savo pastabas.

Rytinėse Jungtinėse valstijose susiorganizavo liet. filatelistas Balandžio 4 d. Niujorke lietuvių filatelistas įsteigė draugiją „Lithuanian Philatelic Society of New York“. Laikinąją valdybą sudaro: pirm. K. Motuzas, sekr. A. Ruzgas ir izd. M. Slapšys.

Draugijos tikslas yra surasti ir surinkti retą ir pamirštą medžiagą; bendromis jėgomis papildyti savo rinkinius bei padėti pradedantiems pašto ženklų rinkėjams; rengti parodas, dalyvauti svetimauciuose parodose ir spaudoje. Prie naujos draugijos priklauso ir keli Kanados filatelistai.

Kiekvieno mėn. pirmąjį trečiadienį 7.30 val. vakaro vyks eiliniai susirinkimai Vyt. Belecko salėje 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. Nepaprasti susirinkimai bus šaukiami šeštadieniais arba sekmadieniais ir apie tą nariams bus pranešta iš anksto.

Iš susirinkimo – suvažiavimo dalyvių, gautų sveikinimų ir laiškų iš įvairių vietovių matyti, kad vyresniosios taip ir jaunesniosios kartos, net nemačiusios Lietuvos, susidomėjimas lietuviškais pašto ženklais labai didelis ir gyvas.

Lietuvos pašto ženklai yra brangi istorinė medžiaga kiekvienam lietuviui, o ypač geriausias kelias supažindinti ir suartinti mūsų jaunąją su Lietuva, nes juose atsispindi Lietuvos garbinga praeitis, atžymėta atskiromis pašto ženklų laidomis.

Nauja draugija, manau, kiekvienam padės šiam reikalui, o mes jai palinkėsime sėkmingo darbo.

Br. A. Australijoje veikia lietuvių teatras: Adelaidėje du ir Melbourne vienas, be to, protarpiais ir kitose lietuvių kolonijose susidaro vaidintųjų būreliai kai ką suvaidina.

„Tėviškes Žiburių“ administracija yra gautas pasaulinio garso, jau į 30 kalbų išverstas ir septynis milijonus tiražo susilaukęs šių laikų italų rašytojo

GIOVANNINO GUARESCHI veikalas

Don Kamiliaus mažasis pasaulis.

Iš šio veikalų jau yra pagaminti du visur su pagėgimu žiūriniai filmai.

Knyga didelio formato, 325 pusl. Kaina \$3.50.

Redakcijai prisiūsta

Stasius Būdavas, Uždraustas stebuklas, romanas, 248 psl., kaina \$2.60. Dail. Alb. Bielskis. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, NY.

Gabija Nr. 5, neperiodinis literatūros žurnalas, red. St. Zbarskas. 88 psl. kaina \$1. Adr. Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, NY.

Zalgris, istorijos apysaka iš Vytuto didžiojo laiko, pagal Chruščovo-Sokolnikovo romaną parašė Juozas Sužiedelis, išleido ir spaudė Nidos spaustuve, London, 128 psl. Kaina nepažymėta.

Kolumbijos lietuvis, 1954 m. sausio - kovo, Nr. 11, 253-280 psl. Žurnalas, leidžiamas Liet. Katalikų Komiteto Kolumbijoje, redaguojamas kun. M. M. Tamosiūnu, saleziečiu. Atskiro numerio kaina užsienioje \$0.50. Adresas: Carrera 39, Nr. 54-31, Medellin, Colombia, S. A. Gausiai iliustruotas.

Skautų Aidas, 1954 m. balandžio mėn., Nr. 4, 24 psl.

METU ŠVENTES, VESTUVES AR KRIKISTYNOS

gausiai iliustruota knyga „Nepriklausomas Lietuvos pinigai“ yra reikšmingiausias pirkiny – mielas pasilaukti sau, vertingas padovanoti artimajam. Tuojau eik pas knygu platintoją arba rašyk J. Kariui, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn., USA.

Laida nedidelė – atidėliojantiems pritrūks!

ALB. BARANAUSKAS

DU KIŠKIAI VIENU ŠŪVIU

Rytiniam lankų pakraštį dunkso pirmosios kalvos su kreivais skrobliais ir akmenų krūvomis, apvalios, panašios viena į kitą. Pasislėpusios tarp jų, tūni dvi paskutinės Vilkabalių kaimo sodybos, Daumanto ir Kleivaitis, kurias išduoda tik per kalną vingiuojantis kelias ir iš duburių kyšančios tamsios liepų viršūnės.

Klevaitis gimė ir užaugo slėnyje, toje pačioje iš senatvės pakrypusioje trobeje. Daumantas atėjo į žemutį iš Vyšniakalnio ir rado našlės uosvės nugyventą ūkį ir aplėistą žemę. Greit nustojęs vilties išlikti iš skurdo, jis pradėjo gerti ir trankytis po jomarkus, kol vieną vasarą, jam nesant namie, išdykaujami vaikai padėgė gyvenamąjį namą. Parvažiavęs jis bėmatant išsiūblavė, ir tai ilgą laiką, įtempęs jėgas, iki rudens surėmė šiojią tokią bakūžę, o pavasarį už apdraudos pinigų pastatė naują, didelę trobą. Nuo tada jam pradėjo sėksti, nors ir ne be nelaimių: tą pačią vasarą perkunija sugėdino tvartus, o kitais metais klėtį. Daumantas betgi nenuleido rankų ir su apdraudos premijomis atstatė naują sodybą, išskyrus klauoną. Greitai jis tapo vienas turtingiausių ūkininkų Vilkabaliuose, tačiau lankų gyventojai, nepaisydami Daumanto darbštumo ir sunkios kovos su gamtos rūstybe, jo nemėgo ir apie jį pripasakodavo aibes visokių niekų. Net keista: sakysim, visi žinojo, kad jo kaimynas Klevaitis kasa pinigus po pamatu, kad ne badu mirštąs nesugraudintų jam širdies, ir atvirai juokdavosi iš jo nuolatinio bėdijimo, tačiau niekas jo taip neapkalbinėjo, kaip Daumantą!

Kartą pavasarį vėlai vakare Daumantas važiavęs grįžo iš turgaus Vyšniakalnyje. Tai buvo viena iš tų retų dienų, kai gimtąjame mieste, neatšispyręs giminių raginimams, jis pasivašindavo, kaip senais laikais, tik be tokių išlaidų ir trukšmo. Šiaudinė skrybėlė linksmai krypo ant ausies, bet jis sėdėjo tvirtai atsilošęs, atstotęs galingą pilvą ir nebejausdamas jokios pagundos lodint pakelės kiemų šunis audringa dainele. Saulė buvo nusileidusi ir gerokai pritemė, kai lankose jis pasivijo greitai žingsniuojantį su linkusį keleivį. Daumantas sustabdė arklį ir pasiūlė pavėžinti. Šiam nerangiai lipant į vežimą, jis pamatė Klevaičių smailią nosį ir žilus ūsus.

— Nepažinau nė kas toks, dėde. O iš kur pareinat? — Iš Pajavonio, — trumpai atsakė Klevaitis. — Daumantas buvo linksmas ir nepajėgė išlaikyti priderančio santūrumo.

— Palūkniu ejoj rinkti? — Apie kokias palūkanas jūs čia dabar šnekat? — Žmonės šneka, kad turit išskolines daug pinigų Pajavonio valstiūje.

— Žegnokitės! — išsigando Klevaitis, šluostydamas ašarojančias akis. — Džiaugčiausi, jei kas man pačiam paskolintų porą šimtų. Baigia smukt klėties sparai; šiandien eju pasinėkėt su meistru dėl pataisymo, tai rodo ir stala, sako: „Padėkit šičia du šimtus už medžiagą, apsiimsiu“. Kur aš tiek galiu gaut?

Daumantas nusijuokė. Padrasintas kaimyno geros nuotaikos, Klevaitis ėmė kratyti savo skundų maišelį, pasilenkęs jam prie ausies ir traukdamas lauk vis naujas negeroves. Net Trumpas Jonas, kuris, elgetaudamas ėjo per atlaisdus su žiūronėliais, esąs turtingesnis už jį. Daumantas lingavo galva, nes jį marino miegas,

ir kaimyno zirzimas ilgai nui pasidarė įkyresnis už uodus, debesismy kylančius iš karklyno.

— Tos visos bėdos, tai tik ant jūsų liežuviu. Klevaitis pašoko, skaudžiai užgautas.

— Ateikit pažūrėt klėties stogo, tai pamatysit, kur mano bėdos. — Jei taip man, senai būčiau pastatęs naują. Cento jums nereik ieškot užantyje. Du šimtu už medžiagą! Visa klėtis dabar tiek neverta.

Klevaitis ėmė taip mosikuoti rankomis ir dievažintis, kad Daumantas netvėrė juoku ir vos valdėsi, kramtydamas lūpas. Giminiųsomis vaisėms tebedūžiant plikėje, jis apsidairė ir sušnibždėjo Klevaičiui į ausį:

— Vasarą gal kartais ir perkūnėlis įtrenkt... Klėtis apdrausta, pasistatytumėt naują dar atliktų.

— Kaip sakot? Aš nelabai prigrįdžiu nuo tada, kai man traukė danti, — išplėtė akis Klevaitis.

Tačiau Daumantas staiga sučiupė lūpas ir, įtraukęs galvą tarp pečių, paragino arklį. Jis netarė nė žodžio iki pat namų, kur Klevaitis išlipo ir taip jautriai pasakė aciu, kad Daumantas krūptelėjo. Po to jis negalėjo užmigti visą naktį, pagiriomis ir iš apmaudo, o rytą nuėjo pas Klevaitį, tarytum pasiskolinti vinių. Senio akys buvo tokios pat užgesusios, pilnos asarų, kaip visumet, ir Daumantas nusiramino, stengdamasis viską užmiršti ir žadėdamas daugiau nepasiduoti giminių vašingumui.

Vasara tais metais buvo sunki duburiu gyventojams, nes saulė degino kalvas, o padangė nedavė nė lašelio smėlyje kepančioms bulvėms, nelaiku nokstantiems vasarajui ir sunykusiems, kaip smilgos kviečiams. Sekmadieniais po piet vieną pusę slėnio vaikščiodavo Daumantas, kitą Klevaitis, abudu tylūs iš susirūpinimo. Šie metai nežadėjo nieko gero, ir jie grįždavo namo prislėgtos nuotaikos, tučiais sukdami galvas.

Vieną pirmadienio rytą Daumantas pradėjo saulės pagreitinta piūtį avizomis prie kelio ant kraštinės kalvos. Apačioj lankose tarp krūmų baltavo kaimenės ir vežimai su durpėmis girgždėdami ritosi juodu kemsyjo keliu. Artimiausioje sodyboje stori kudukav pasenus višta, o moteriškas balsas kieme atskinėjo kitam moters balsui, einančiam iš virtuvės. Užpakali rogišgo kalvos su murgančiu dangum virš jų. Daumantas praktikuodamas klostė planas pradalgės, stebėdamasis avizų retumu ir lengvumu.

Artinantis pietums spinduliai gelė, kaip dilgės, ir tvankumas užimdavo kvapą nelengvam Daumantui. Vidudienį per jo šlapia nugarą perbėgo keistas drebuly. Daumantas nustebs atsigręžė ir pamatė iš už kalvos išlindusį debesį, kuris greitai kilo augstyn. Durpių vežimai ristiškė lėkė per lankas ir kaimenės traukėsi arčiau prie namų, nes ten jau senai pastebėjo ateinantį lietų. Daumantas nusipypėjo iš džiaugsmo, tačiau pagalvojęs tuoj vėl nuleido galvą. „Ar bepadės lietus?“ — paklausė jis pats save, glostydamas plikę. „Ne, ne“, — atsakė rūpestiškai prislėgtą jo širdis. „Kagi, dabar jau nieko nepadės...“ Galvosūkis lieka tas pats, kuo rudeni mokėti mokesčius ir algas samdiniams.

Tamsi uždanga greitai plėtėsi ant slėnio, pridengdama saulę. Daumantas nusileido nuo kalvos. Tarp vartų jo žmona, valgydama agurką, stebėjo ateinančią audrą. Toli neiškiria sudundėjo griaustinis, tarytum važiuojant per tiltą.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudamas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:

2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA

REAL ESTATE AND INSURANCE

1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Telefonas: 9-3558

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Irengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyvos apšildymo ir pilnai automatizacijas. Irengiami alyvos apšildymai (Oil Burneri) į senas krosnis ir toisomis seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burneri. Kodangi prekybos gausumas tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl įrengimai daromai žymiai pigesniais kainomis ir išimokėjimui dviem metams.

Visi potarimai veltui.

Užsėkymai priimami:

TORONTO: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951

HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

B. Sergautis

REAL ESTATE

870 COLLEGE STREET, TORONTO - TEL. OL. 6381

\$11.900, Bloor — Delaware, 6 kambarių mūrinis namas. Mažas įmokejimas

\$14.500, Dundas — Crawford krautuvė ir 5 kambariai; mūro namas, alyva šildomas. Nedidelis įmokejimas. Krautuvė tinkama kirpyklos, cigar-store ar panaš. bizniui

\$13.900, Bloor — Shaw 6 kamb. mūrinis, geram stovį namas, alyva šildomas.

\$14.500, Bloor — Rusholme, 7 kambarių mūro namas, vandeniui šildomas dvi virtuvės.

\$19.900, Indian Road — Bloor, 11 kambarių atskiras mūrinis namas, alyva vandeniui šildomas, didelis kiemas. Įmokeiti \$6.000.

A. PELECKIS
S. JUCEVIČIUS

P. KRILAVIČIUS
A. MARCIS

J. J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. ME. 2471

Sąžiningu ir maloni patarnavimu visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir spėdžiui auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirbo virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų parduomui. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

MARGARETTA — OAKVILLE.

\$2.000, įmokeiti \$1.000. Gražus sklypas 60 is 178 pėdų, norintieji statyti namus Oakvilles miestyje paskambinkite — tikrai geras pragai! Skambinti P. MALISAUSKAS, OL. 6321.

DIVISION STR. — COLLEGE.

\$14.500, įmokeiti apie \$5.000, 9 neperėin. labai gražų kamb., per 2 augstus namas. 2 virtuvės, kietmedžio grindys; vandeniui alyva šildomas; garažas. Skambinti P. MALISAUSKAS, OL. 6321.

HIGH PARK — FAIRVIEW AVE.

\$16.900 pilna kaina, gero mūro visai atskiras, 7 kambariai per du augstus, moderni dielė virtuvė, recreation kambarys rūsyje, labai geros kietmedžio grindys; gražiai dekoruotas. Garažas su privačiu įvažiavimu. Skambinti P. Malisauskas, OL. 6321.

CRAWFORD — BLOOR.

\$15.500 pilna kaina; labai gero mūro, pusiau atskiras, 7 kambariai, alyva šildomas, dideli neperėinami kambariai, kietmedžio grindys, vieta garažui, žemas įmokejimas, balansui viena atvira skola. Skamb. P. ZULYS, OL. 6321.

HARWARD-RONCEVALLES.

\$6.000 įmokeiti, visai atskiras, labai gero mūro namas, 9 kambariai, dvi virtuvės, kietm. grindys, vandeniui alyva šildomas, garažas, pilna kaina \$16.500. Skambinti P. ZULYS, OL. 6321.

SHAW - COLLEGE.

\$5.000 įmokeiti. Visai atsk. gero mūro, 8 kamb., vand. šildomas, 2 virt. kietos grindys, labai gerų pajamų namas. Pilna kaina \$17.000. Skambinti P. ZULYS, OL. 6321.

GIVINS - DOVERCOURT RD.

\$3.500 įmokeiti. Labai gero mūro, 8 didelių kambarių namas. 3 virtuvės, didelis kiemas. Pilna kaina tik \$13.900. Skambinti Vyt. LUNYNS, OL. 6321.

DUNDAS - OSSINGTON.

\$1.900 įmokeiti, gero mūro, 7 neperėinamų kambarių namas. Geras rūsys, vieta garažui. Tikrai geras pasirinkimas už šį įmokeitimą. Skambinti Vyt. LUNYNS, OL. 6321.

HIGH PARK - RONCEVALLES.

Visiškai atskiras, \$6.500 įmokeiti. Privatus įvažiavimas, 11 kamb., namas, duplexas, 2 vonios, 3 virtuvės. Reikia pamatyti, kad įvertins. Skambinti Vyt. LUNYNS, OL. 6321.

OAKWOOD - ST. CLAIR rajone.

5 kambarių atskiras mūrinis namas per vieną augstą. Kietme-

džio grindys, gražioje vietoje, prie susisiekimo. Skambinti P. KERBERIS, ME. 2471.

\$17.500, įmokeiti apie \$5.000, atskiras, 7+2 saules kamb., gerų plytų namas, alyva šildomas, kietmedžio grindys, garažas. Didelis sklypas, privatus įvažiavimas. Skambinti P. Kerberis, ME. 2471.

HIGH PARK-EVELYN AVE. \$21.000, įmokeiti apie \$5.000, atskiras, mūrinis, 11 kambarių namas, kietmedžio grindys, karštu vandeniui alyva šildomas, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas. Skubus pardavimas. Skambinti P. Kerberis, ME. 2471.

SYMINGTON - DUPONT. \$14.200, įmokeiti apie \$3.000, 6 kamb. mūrinis namas, kietm. grindys, naujas garažas, namas labai gerame stovyje. Skambinti P. KERBERIS, ME. 2471.

CONCORD - BLOOR. \$2.900 įmokeiti; pusiau atskiras 7 neperėinamų kambarių namas; garažas. Greitas užėmimas. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

HUMBERSIDE — DUNDAS. \$3.000 įmokeiti, pusiau atskiras 6 kambarių namas; vieta garažui. Greitas užėmimas. Skambinti P. Grybas ME. 2471.

DUFFERIN — DAVENPORT. \$2.500 įmokeiti; atskiras 6 kambarių namas, dvi virtuvės, alyva šildomas; labai gražus kiemas. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

WILLARD - COLBECK. \$17.900, įmokeiti \$6.000. Atsk. ruoputų plytų, 7 kamb. per du augstus namas, alyva šildomas, moderni virtuvė, 4 gabalų vonia, kvadratinis planas, garažas. Balansui viena skola. Skambinti P. GRYBAS, ME. 2471.

MONTROSE - HARBORD. \$15.000, įmokeiti \$5.000. Pusiau atskiras, 8 neperėinam. kamb. namas, 3 virtuvės, dvigubas garažas. Balansui viena skola. Skambinti P. GRYBAS, ME. 2471.

BERESFORD — ANNETTE distrikte. S.B. 6 k. gerame stovyje Kaina \$14.200 — 3.500. Skambinti J. ZEMAITIS, ME. 2471.

DUFFERIN — COLLEGE, trijų augstų 9 k. gerame stovyje, vieta garažui; \$215 mėn. pajamų. Kaina \$16.500. Skambinti J. ZEMAITIS, ME. 2471.

DUFFERIN — DUNDAS, labai gerame stovyje, 6 k. plytų mūro namas, garažas; lengvi mokyčiai. \$14.500 — 4.000. Skambinti J. ZEMAITIS, ME. 2471.

Mann & Martel

REALTORS

1245 Bloor St. W. - Tel. OL. 8481

Prie Lansdowne

Namų telefonai:

J. TAMULIONIS—OL. 8074. Z. UMBRAZŪNAS—ME. 0667

Gerai žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo - pardavimo įstaiga, įsigijusi mūsų tautiečių gerą vardą.

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Nemokamai suteikiame visas informacijas.
3. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.
4. Atliekame visas murgių operacijas.

\$1.500 įmokeiti, Dundas - Givins; 6 kambarių pusiau atskiras namas, vienas murgių balansui; vieta garažui. Viso \$8.900. Skamb. J. Tamulionis.

\$1.800 įmokeiti, Harrison - Ossington; 6 kambarių pusiau atskiras, neperėinami kambariai; vieta garažui. Viso \$9.500. Skambinti J. Tamulionis.

\$2.000 įmokeiti, Dundas - Crawford. 8 k., mūrinis, neperėinami k., alyvos šildymas, 2 modernios virtuvės, garažui vieta, geros murgių, geras sausus rūsys. Skambinti Z. Umbražūnas.

\$2.000 įmokeiti, Parkdale. 8 k., atskiras mūrinis namas, alyvos šildymas, neperėinami k., 2 virtuvės, pilnas ir geras rūsys. Atviro murgių 10 metų. Labai retas pirkimas. Skambinti Z. Umbražūnas.

\$2.900 įmokeiti, Bloor - Delaware. 8 k., 3 virtuvės, 2 garažai, tvarkingas ir gerai užlaikytas labai gerų pajamų namas. Skambinti Z. Umbražūnas.

\$3.000 įmokeiti, Argyle - Dovercourt; 7 kambarių dvi modernios virtuvės, dideli kambariai, labai švarus namas ir garažas; puiki progą tik paskubėkit. Viso apie \$10.000. Skamb. J. Tamulionis.

\$3.000 įmokeiti, Dovercourt - Bloor; 8 kambarių geras namas, 2 geros virtuvės; dvigubas garažas. Geros pajamos. Viso apie \$12.000. Skamb. J. Tamulionis.

\$3.500 įmokeiti, Delaware - Bloor; 7 kambarių mūrinis namas, geri ir dideli kambariai, moderni virtuvė, alyvos šildymas; garažas. Viso apie \$13.000. Skambinti J. Tamulionis.

\$3.500 įmokeiti, Pacific - Bloor; 6 gerų kambarių mūrinis namas, labai gerame stovyje, pigus išlaikymas. Viso apie \$13.900. Skambinti J. Tamulionis.

\$3.500 įmokeiti, Bloor - Marguerette. 8 k., dviejų butų labai gero mūro duplexas, moderniškos virtuvės ir vonios, karštu vandeniui šildomas, padalintas rūsys ir 2 krosnys. Dvigubas garažas ir gražus kiemas. Visa kaina tik \$15.500. Dar neparduotas dėl to, kad name gyvena nuomininkai ir tuedoda 1 val. savaitėje na-

mai apžiūrėti. Namai labai gerame stovyje tiek viduje tiek iš lauko, ir kas tures kantrybės, gali padaryti gerą pirkimą. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$4.000 įmokeiti, Delaware - Bloor; 9 kambarių mūrinis namas, 3 modernios virtuvės, vandens alyvos šildymas, namas be jokių trūkumų, galima tuojau užimti. Viso iki \$19.000. Sk. J. Tamulionis.

\$4.000 įmokeiti, Bloor - Delaware. 8 dideli neperėinami k., labai geros mūros, 2 labai moderniškos virtuvės, puikus kiemas su nauju garažu. Gal eis už \$15.500. Namai visai be priekaištų. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$4.000 įmokeiti, Concord - Bloor; 8 kambarių mūrinis namas, dideli ir puikus kambariai; alyvos šildymas; garažas. Viso apie \$13.000. Skambinti J. Tamulionis.

\$4.500 įmokeiti, Crawford - Bloor; 9 kambarių mūrinis namas, puikus kambariai, geros virtuvės; alyvos šildymas. Labai geras pirkimas. Viso apie \$15.500. Skambinti J. Tamulionis.

\$4.500 įmokeiti, Bloor - Windermere 7 k. ant dviejų augstų, atskiras, mūrinis, moderni virtuvė, dideli šviesūs neperėinami k., gražus kiemas su sodu, taipogi garažas. Skambinti Z. Umbražūnas.

\$4.900 įmokeiti, High Park. 9 dideli neperėinami k., atskiras mūro namas prie pat parko, 2 didelės gražios virtuvės, vandeniui ir alyva šildomas. Visa kaina tik \$17.000. Skambinti Z. Umbražūnui.

\$7.000 įmokeiti, Armadale - Bloor; puikus 7 kambarių mūrinis, atskiras namas, geros grindys, puikus vidus, labai gražiai vietoje; vandens alyvos šildymas; garažas; ekstra tualetas ir dušas rūsyje. Viso apie \$19.000. Skamb. J. Tamulionis.

\$8.000 įmokeiti. Prie naujos liet. bažnyčios, Havelok gatvėje, 8 k. didelis reto puikumo namas, 2 mod. plytelėmis muštos virtuvės, 3 praustuvės, 50 pėdų frontas su dideliu sodu, garažai ir privačiu įvažiavimu. Šildomas alyva ir vandeniui, mūras, pamatai, sienos viduje ir iš lauko pirmos rūšies. Buvusi daktaro rezidencija. Skambinti Z. Umbražūnui.

PASAULYJE GARSIOS VOKIŠKOS PERLON MOTERISKOS KOJINES.

Lietuviškos ir vokiškos pletonos plėkštelės.

DOVANOS su lietuviškais motyvais ir importuotos.

4711 vokiečių kosmetikos prekės.

WALTER KOPPEL 609 YONGE ST. TORONTO

Tel. WA. 4-4596

Vaisių ir uogų mėgėjai!

Pigiomis kainomis galite gauti sodinimui: obelių, kriaušių, slyvų, pyčių ir vyšnių skiepi, serbentų, didžiųjų agrastų, vynuogių ir kitokių vaiskrūmių pas

A. MACI

Nilestone, ant Hamiltono kelio, ties London, Ont.

FRANK SLECZKOWSKI

TEL. KE. 1756

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas — Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182 Toronto

JEFFERY, JEFFERY & FROST

Advokatai, etc.
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM. 6-5255
Prašoma kreiptis į N. ČEPULKAUSKIENĘ

GEORGE BEN, B.A.

teislininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.

1147 Dundas St. W., Toronto
Telef. OL. 4313

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM. 4-9912

Didžiausia

lietuviška pardavimo įstaiga Toronte. Perkant ar parduodant nepatingėkite paskambinti mums, nes:

1. Gausite pilnas informacijas ir patarimus veltui;
2. Turime įvairiausių namų pardavimui vakarų Toronte;
3. Iš visų mūsų įstaigoje dirbančių pardavėjų — aštuoni kalba lietuviškai;
4. Skoliname pinigų įmokejimo padidinimui;
5. Sudarome naujus murgių ir parduodame esamus murgių.

ŠIĄ SAVAITĘ TURI BŪTI PARDUOTI:

Bloor - Quebec rajone, atskiras, mūrinis, labai gerų plytų, 8 kambarių, 3 virtuvės, alyva šildomas. Didelis kiemas, garažas. Viena skola 10 metų. \$1.800 įmokeiti, Ossington - Dundas, 6 kambarių mūrinis, įvažiavimas į kiemą. \$2.500 įmokeiti, Bloor - Brock, atsk., 6 kamb., dvi virtuvės, įvažiavimas į kiemą. \$4.000 įmokeiti, Parkdale rajone, atskiras, mūrinis, 7 k. per du augstus, vandeniui šildomas, garažas. \$4.000 įmokeiti, Bloor - Concord. Mūrinis, atskiras, 6 kambarių, vandeniui alyva šildomas. Užpakali įvažiavimas į kiemą. \$5.000 įmokeiti, Rusholme Dr. - College. Mūrinis, atskiras, 8 k. dvi virtuvės, aliejumi šildomas, garažas. \$5.000 įmokeiti, Parkdale rajone, prie gero susisiekimo, laba gerų plytų, 9 kamb., vandeniui aliejumi šildomas, kamb. dideli, puikus įvažiavimas į kiemą. \$5.000 įmokeiti, Pearson - Roncesvalles. Atskiras, dviejų butų, 9 kamb., per du augstus. Du įėjimai, dvi vonios, dvi virtuvės, vandeniui ir aliejumi šildom. \$8.000 įmokeiti, Bloor - Indian Rd., mūrinis, atskiras, vandeniui šildomas, 13 k., 2 virtuvės, dvi vonios, 2 atskiri įėjimai, du garažai, lengvi mokejimai. 14.000 pilna kaina. Dovercourt - Dundas. 8 k. per du augstus, mūrinis, gero plano, du garažai, dvi virtuvės. \$5.000 įmokeiti, Bloor Delaware, mūrinis, gero plano 7 k. per du augstus, didelis kiemas, geras įvažiavimas.

Simtai kitų namų, kurie turi būti parduoti mėnesio ar dviejų mėnesių laikotarpy.

Įstaigos telefonai: OL. 7996 arba OL. 7997

BALTAKYS

Namų telef. LL. 8310.

PLIOPLYS

Namų telef. RO. 3345.

POSIUS

Namų telef. JU. 7558.

MACIUNSKAS

ZIGMANTAS

J. KARPIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1609 DUNDAS STR. W. (kampus Dundas - Brock) TORONTO

A. V. FARLINGER

Real Estate Ltd.

587 BLOOR STREET WEST

Seniausia pirkimo — pardavimo įstaiga Toronte, turi ofisus visose miesto dalyse

\$1.500 įmokeiti. Valgykla ir 5 k. butas ant Dundas. Del. smulkesnių informacijų prašau skambinti.

\$2.000 įmokeiti. Batų taisymo dirbtuvė ir 4 k. butas ant Bloor prie Indian Rd.

\$2.500 įmokeiti; ant Halming prie Bloor, atskiras mūrinis su garažu ir aliejumi šildomas 5 kambarių namas. Pilna kaina \$10.200.

\$3.500 įmokeiti. Bloor — Indian Rd. 6 kambarių, pusiau atskiras, mūrinis, kietos grindys, šoninis įvažiavimas.

\$3.600 įmokeiti. Runnymede — Annette, mūrinis 6 neperėinamų, aliejumi darytų kambarių namas, garažas.

\$4.500 įmokeiti. Prie Dovercourt Rd. ir Dundas, mūrinis 10 k. su dviem virtuvėmis. Parsiduoda su baldais. Tikras pajamų namas.

\$5.000 įmokeiti. Parkdale rajone, nepaprastai gerų plytų 8 neperėinamų kambarių, vandeniui ir aliejumi šildomas, platus šoninis įvažiavimas.

\$6.000 įmokeiti. Ant Indian Rd. mūrinis 8 k. su dviem virtuvėmis, vandeniui aliejumi šildomas; su privačiu įvažiavimu ir dideliu kiemu.

Jei ieškote namo nepaprastai gerame stovyje iš lauko ir vidus su visais patogumais (4 virtuvės, 3 vonios, didelis Rec-room su baru) ir norite turėti pajamų virš \$300 į mėnesį ir sau butą, skambinkite dėl šio namo, nes savininkas nusipirko hotelį ir skubiai parduoda šį namą.

Tai tik keletas pavyzdžių namų, kuriuos mes turime parduomui. Jei jūs ieškote namo bet kurioje Toronto miesto dalyje, nepatingėkite paskambinti mums, su malonumu duosime Jums pilnas reikalaujamas informacijas apie namus ir jų pirkimą

Skambinkite mūsų atstovui OL. 6357 — po darbo valandų LA. 1250

S. KUZMICKAS

(sutrumpintai STAN KUZMAS)

PERKANT - PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto

OL. 8443 - OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informacijas lietuvių kalboj ir mielai Jums patarnaus pirkimo — pardavimo atveju.

Mes patarnaujame teisingai skubiai ir savo kalboje.

\$500 - \$1.500 galite gauti per mūsų biurą tik už Jūsų parąšą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokejimui perkant namą.

Mūsų prityrę teisininkai pigiai sudaro pirkimo — pardavimo dokumentus.

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

\$3.000 įmokeiti, Glenlake - Bloor, 6 k., geras mūro. Kaina \$13.500.

\$8.000 įmokeiti, Evelyn Ave., 12 k. atsk., labai gero mūro duplexas, vandeniui šild., didelis kiemas, 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Kaina \$25.000.

\$8.000 įmokeiti, Rusholme Rd., 13 k. per 2 augstus, atskiras duplexas, vandeniui šildomas, 2 mūro garažai, privat. įvažiavimas. Viena skola 10 metų. Kaina \$24.000.

\$10.000 įmokeiti, Glenlake - Bloor, 13 k., atskiras mūr. duplexas, vandeniui šildomas, 2 garažai, privat. įvažiavimas, labai gražus ir didelis kiemas. Viena skola balansui 15 m. Kaina \$25.000.

F. Jonynas

Telefonas įstaigos OL. 8444 Namų OL. 2972.

P. Dambrauskas

</

Apylinkių Tarybos

Kai visa tauta nepajėgia susirinkti į vieną vietą savo reikalų spresti, ji tai atlieka per savo įgaliotinius. Tie įgaliotiniai įvairiai įvairiose vietose yra vadina. Visoki parlamentai, seimai tai ir yra tie tautos reprezentantai, kurie sprendžia viso krašto reikalus.

Zinoma, mums, K. Lietuvių Bendruomenė, sunku lygintis su valstybine santvarka. Taip augstai nėra ko lėkti. Bet tam tikrais atvejais ir mes galime imtis pavyzdžių, kaip savo reikalus tvarkyti ir geriau ir patogiau.

Faktas lieka faktas, kad didelės skaičiumi bendruomenės yra sunku susausti mūsų bendruomenių susirinkimams. Žmonės neturi noro eiti į tokius organizacinius susirinkimus, klausytis pranešimų, rinkti įvairius organus. Tuo tarpu matome, kad kada bendruomenių organai šaukia kitomis progomis savo tautiečius kur nors atšaukti, jie tai mielai daro. Ir renkami labai skaitlingai. Reikia, iš vienos pusės lietuviai randa reikalo burtis, iš kitos pusės nenori visoj savo visuomenei aktyviai įsitraukti į organizacinius reikalus. Bet to, be organizacinių susirinkimų apsieiti negalima. Tad štai ir prieita išvada, kad vieton masinių visuotinių susirinkimų, kuriuos net ir technikai būtų sunku susirinkti į vieną vietą, sudaryti organus — demokratišku būdu — kurie turėtų ir pilnus įgaliojimus, ir sugebėtų dirbti reikalingą darbą.

Cia paimtas pavyzdys iš mūsų krašto bendruomenės susitvarkymo, t. y., kad reikia sudaryti organą panašų į Krašto Tarybą, kuris ir atstovautų bendruomenės visuotini susirinkimui.

Sitokios Tarybos galėtų rasti vietos mūsų didžiojoje bendruomenėje, kaip Toronto, Montrealis, Hamiltonas. Kitos bendruo-

menės panašius sunkumų neturi, nes yra žymiai mažesnės, ir susausti susirinkimus ten imanoma.

Cia norima įvesti dar vieną naujovę, tai yra pritraukti prie bendruomeninio darbo ir visas lietuviškas organizacijas. Organizacijose apytikriai apskaičiuojama dalyvauja apie 30% visų lietuvių. Čia pasireiškė ligi šiol, kol nebuvo bendruomenės visos lietuviškas veikimas. Nenutrūkstai jis ir dabar, ir nėra reikalo jį sustoti. Kiekviena organizacija turi savo tikslus, turi savo uždavinius, ir veikia. Bendruomenė niekad nesikesino ir, turbūt, nesikesins į atskirų organizacijų reikalus. Bet jas pritraukti prie bendro darbo kaip kuriaisi atžvilgiais būtų labai naudinga visam bendram reikalui. Tad ir įjungimas jų į apylinkės Tarybas bus kaip tik labai sveikintinas dalykas. Jis išeis į sveikatą ir paskiroms organizacijoms, nes jos bus įsijungę į visą lietuvišką šeimą, išeis į sveikatą ir pačiai bendruomenėi, nes tuo pačiu ji apims ir organizuotas mases ir neorganizuotas.

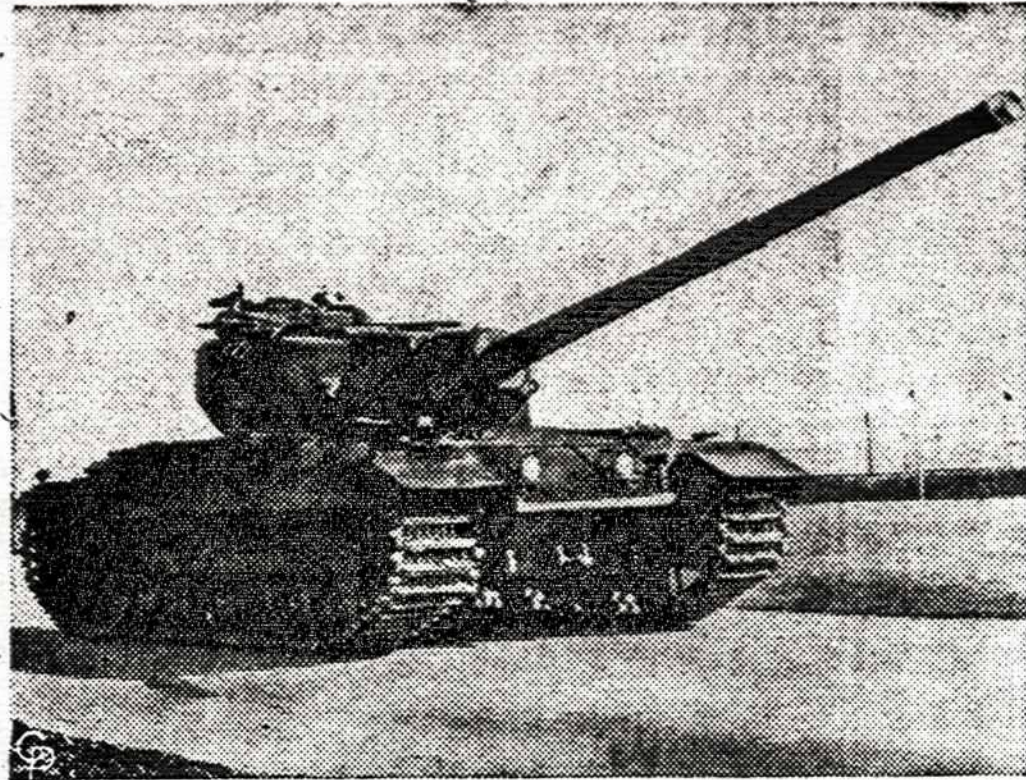
Kaikam gali atrodyti keistas \$10 mokestis. Bet čia daugiau tvarkos reikalas, negu esmės. Norima išvengti dirbtinių ir fiktyvių „organizacijų“, kurios įvairiais tikslais gali būti sukurtos tik tam reikalui. Kad ir mažas mokestis, bet vis tik šioks toks. Organizacijai sumokėti jį bus labai nesunku, tuo labiau, kad tie pinigai eina bendriems reikalams. O pagaliau, jei bus reikalo, apylinkės valdyba turi teisės nuo mokescio ir atleisti. Tik tokį nutarimą būsimoji apylinkės taryba turės patvirtinti. Organizacijoms paliekama laisvė dėtis prie bendruomenės darbo ar pasilikti nuošaly. Čia turi būti aiškus pačios organizacijos apsisprendimas. Atmetus tuščias ambicijas.

atrodytų, kad taip susitvarkius bus reikalas bent laikinai išspręstas.

Reikia, apylinkės taryba susidėtų iš dviejų narių: a) renkamų visų apylinkės lietuvių ir kurių galėtų būti 20-30 narių ir b) organizacijų deleguotų; jų tiek būtų, kiek yra vietose organizacijų, ir kiek iš jų pareikštų noro bendradarbiauti tiek su Bendruomenė, tiek su visomis kitomis lietuviškomis organizacijomis.

Pagaliam, čia yra tik projektas, kuris turės būti svarstomas ir priimtas ar pakeistas krašto tarybos sekančioje sesijoje. Krašto valdyba lauks kritikos ir mielai leis į diskusijas. Pirmon eilės bus naudinga išgirsti pačių susinteruotų apylinkių nuomones.

J. Matulionis.

Naujieji ginklai

Viršuje: Naujasis britų tankas. Jo savybės neskelbiamos, žinoma tik, kad jis sunksnis ir geriau ginkluotas.

Dešinėje: Vad. LVT-5 amfibiniai amerikiečių autovežimiai, dabar gaminami marinių korpui. Tai patobulintieji pereinamo karo LVT, vartoti Pacifike. Čia jie Camp Lejune bandymų metu.

Bankai

nuo pereinamųjų metų gruodžio 1 d. už čekius išrašomus einamųjų sąskaitų sumoms ima nebe 8, bet 10 centų. Praėjus pirmajam metų ketvirčiui, nuo balandžio 1 d. visi savo sąskaitose ras atskaitytą po 2% už kiekvieną čekį daugiau. Be to, dabar neapmokamų čekių skaičius sumažintas iki 3 metų ketvirčių.

2 centai atrodė nedaug. Bet per metus Kanadoje iš einamųjų sąskaitų išrašoma apie 100 mil. čekių, tad tai bankams duos apie 2 mil. dolerių.

KAI PABĖGĖLIS BUVO IŠDUOTAS

Vokiečių pabėgėlių laikraštis „Die Stimme“ Nr. 147 - 53 plačiai aprašė, kaip kai kurios vokiečių įstaigos pasitarė su bolševikų propagandai, išduodami bolševikams pabėgėlių Borodina. Kaip žinoma, po 1953 m. birželio sukilimo Rytinėje zonoje Vakaruose atsirado Sovietų majoras Ivaštinkas, prie kurio upa daug susitelkę spaudos atstovai, nes pasirodė, po 1952 m. į Vakarų atbėgę palyginti labai maža Sovietų karių, į klausimą, kodėl taip yra, Ivaštinkas paaiškino, kad čia daugiausia prisidėjus yra „Borodino atvejais“. Jo teigimu, 1953 metų ankstyvą pavasarį prie sienai pereinimo punkto Töpen - Jüchohe praeiviai matė keistą sceną. Prie sieną skiriančios pervašos bavarų pasienio policijos sargybiniai pėga pristatė surinktą vidutinio dydžio vyrą. Jėga gyvenamasis visais galimais būdais gynėsi ir baisiausiai rėkė, kad jį atiduoda tiesiog pačiai mirčiai ir nagus. Tačiau visos pastangos nieko nepadarė: karčiai šypsodamiesi už pervašos stovėję 6 bolševikų kareiviai su dviem karininkais mieliai priėmė atiduodamąjį. Retai kada jie buvo bavarų policijai taip dėkingi, kaip ši kartą — mat, jiems buvo perduotas buvęs NKVD karininkas Svetoslavas Borodinas, kurio tikriausiai laukė šūvis į pakaušį.

Pabėgęs į Vakarų, Borodinas išleido į juodosios biržos speculiacijas ir kitus nusikaltimus, buvo uždarytas į kalėjimą ir ten su įtais kaliniais dalyvavo „mažam nepatenkintųjų sukilime“.

Lietuvos kariuomenės Kūrėjų - Savanorių Sąjungos Centro

Valdybos vice-pirmininkui

a. a. Pulk. PRANUI KAUNUI mirus,

jo šeimai gilią užuojautą reiškia

L. K. Kūr.-Savanorių S-gos Centro Valdyba.

Katalikai ir protestantai

Neseniai amerikiečių spaudoje buvo suklebęs tam tikro susidomėjimo Ousler paskelbtas straipsnis, kuriame teigiama, kad JAV V-bėse per 10 pastarųjų metų net 4.144.366 katalikai perėjo į protestantizmą.

Jėzuitų leidžiamas žurnalas „America“ dėl to padarė išdėtinę pastabą. Esą, kad katalikai pereina protestantizman yra problema, tačiau dar didesnė, kai žmogus išvis nusigriebia nuo Dievo. O Ousler pateiktosios skaitlinės esą neabejotinai per didelės. Jis tą skaičių gavęs šitaip:

Pernai rugsėjo 8 d. 25.000 protestantų kunigų buvusi išsiuntinėta anketa su klausimu, kiek jie priėmė į savas bažnyčias katalikų per 10 pastarųjų metų. Iš tų 25.000 iki š.m. sausio atsakė 2.219,

pranešdami, kad jie per tą laiką esą priėmė į savo bažnyčias 51.361 buvusį kataliką. Publicistas tada prileido, kad JAV esą 181.000 protestantų kunigų, kad kiekvienas jų per tą 10 metų yra priėmęs maždaug po tiek pat katalikų ir taip gavo 4.144.366 protestantais virtusių katalikų skaičių.

„America“ publicistas nurodo, kad 181.000 protestantų kunigų JAV ištikrųjų nėra. JAV 1953 m. bažnytiniam metrašty esą pažymėta 183.899 kunigai visų tikybų, įskaitant katalikus ir žydus, kuriuos atskaičius — 17.530 katalikų kun. ir 2.577 rabinų — galutume 166.369 protestantų k., o metraštiniam redaktorius yra nurodęs, kad protestantų aktyvių kunigų JAV esą apie 165.000.

Toliau „America“ abejoja ar visi protestantų kunigai yra gavę progą katalikų priimti į savas bažnyčias. Esą, atsakymų dauguma buvo iš miestų, kur tokių progų daugiausia, o be to, greičiausia į anketa atsakė kaip tik tie, kurie turėjo ką pranešti, o neatsakiusių dauguma, jei ne visi, išvis neturėjo ką parašyti.

SKUBIU ŽVILGSNIU

— Frankfurtas. — Trečias atominės artilerijos batalijonas atvyko į Vokietiją. Pirmieji du atvyko pereinamųjų metų spalio ir š.m. sausio mėn.

— Berlynas. — Savaitėje po Velykų grupė lenkų karių norėjo pabėgti iš Lenkijos ir susisaukė su Vokietijos bei Lenkijos pa-

kaikas juokauja, kad pavergtieji lietuviai, dėka VLIKo Radojo Tarybos ir „Amerikos Balso“ plaučių spaudos apžvalgų, esą geriau informuoti ką rašo Amerikos ir Kanados lietuviškoji spauda, nei kurio paskirto laisvo lietuviško laikraščio skaitytojas. Apdairėsi lietuvių žurnalistai susirūpino nenormaliu informacijos istaigų darbu. Rodos būtų tikslu, kad pvz. apie pozityvią ALT veiklą LAIC informuotų visus lietuviškus laikraščius. Deja, ALT sekretorius, „Naujiųjų“ redaktorius, griežtai smerkia bet kokią diktatūrą, visas šias žinias yra monopolizavęs tik „Naujienuis“. Net ALT pirminko redaguojamo laikraščio kartais pasirodo nepainformuojama. Jei pav. kur lankosi kokia delegacija ar gaunamas iš kur koks raštas, tai jis pasirodo „N“, retai kada kartu ir „Drauge“, jei tame žygy dalyvauja abu redaktoriai, o jū „mažileliai“ persispaus dinkti, jei norit. Abu Čikagos dienraščiai betgi susitarusiai ignoruoja bet kokią kitos lietuviškos visuomenės iniciatyvą ar kritiką. Lietuviškai visuomenei gerai žinomas ir informacijos dar-

be patyręs dr. K. Pakštas, sakoma, šiuo metu noris pasitraukti iš profesūros ir ieškąs darbo. Kaikienu nuomone jis turėtų pereiti į LAIC, kur talka yra labai reikalinga, tačiau gerai pažįstą ALT vadovybę teigia, kad jo kandidatūra niekuomet nepraeitų pro ALT sekretoriaus veto. Jis visad pravedęs „sava“ ar tai Zvejams lydėti, ar tai Kersteno komisijai tartininkauti.

Gal senesnių žmonių pavyzdys patraukia, o gal ir sava galva gerai veikia, bet įsidėmėtina reikšmė matome Lietuvos Laisvės Komiteto spaudos tarnyboje. Čia oficialių tarnautojų surinkta medžiaga, įdomi visiems lietuviams, dažnai „kažkieno pastangomis“ pirmiausia ir vienintelė paskelbia „Dirva“... Joje taip pat neretai pasirodo straipsnių, paremtų ta pačia kitiems neprieinama medžiaga. Gal būtų tai pripuola mas reiškinys, o gal tai LŽS vadovybės užsibrėžtas vykdomas žurnalistinės moralės pakėlimo uždavinys.

Dar ne taip senai stebėjome kitą panašios vertės reiškinį.

Sakysime yra tokia istaiga, dirbanti politinį darbą, kurios nariai reguliariai gauna specialios tarnybos paruoštas žinių santraukas. Dar ne taip seniai vienos tos istaigos nario dėka šios žinios pasirašydavo viename laikrašty, redaguojamam an po no partijos draugo, tarytum savomis pastangomis gautos žinios. O jos kur visai ne spaudai buvo skirtos...

Turime dar ir tokių kurjojų mūsų spaudos bei oficialiųjų organų gyvenime.

Štai viename laikrašty pasirodo serija straipsnių, pavadintų pasakojimu tik ką grįžusio iš Lietuvos asmens. Pradėjus tuos pasakojimus skaityti, gaunama labai keisto įspūdžio. Normalus atbėgėlis, pažįstas Lietuvai ir lietuvių, papasakotų visai ką kita, dar vienas kitas tešyns ir kiekvienas blaivesnis skaitytojas aiškiai mato kad tai fabrikatas, iš kaž kur išpešiotų žinučių rinkinys.

Informacijoj tai nebūtų bloga, jei būtų atvirai pasakyta, kas čia per dalykas, bet blogybė yra dar kitur.

Yra, mat, tam tikrų vietų, kur renkamoms žinioms bei surašomai pasakojimui Lietuvoje neseniai buvusiu asmenų pav. repatrijuotų vokiečių, karo belaisvių ir pan. Tokių istaigų nesuorganizavo joks laikraštis, jos išlaikomos ir dirbantieji apmokami iš bendrų fondų, o jų darbo vaisiai — žinių santraukos — pro tarpiais paskelbiami oficialiuose biuleteniuse. Dabar norėtusi paklausti, kaip tenka kvalifikuoti faktą, kad šitokioje istaigoje dirbąs žmogus paruošia tariamą pasikalbėjimą su tariamu vienu atbėgėliu ir duoda tai išspausdinti vienam (savo partijos) laikraščiui. Tiesa, tas „papasakojimas“ dažnai toks nevykęs, kad kaiku rie jo fragmentai nei nespausdintini, bet faktas lieka faktas, kad šitam falsifikatui pagaminti panaudojamos galimybės, o gal būtų, ir laikas, kuris skirtas ne vienos partijos laikraštukui, jėgos, kurios apmokamos ne iš tos partijos, bet iš bendrųjų fondų. Argi tai gali teigiamai veikti pačios istaigos autoritetą bei sudaryti pastikėjimo atmosferą?

Atrodo, kad atsakingieji istaigų vadovai turėtų tokiuos reikalus sutvarkyti.

Al. Gr.

DĖMESIO!

Dėl vietos stokos tenka likviduoti dalį ne gatyvų archyvo. Jums, kurie darėte nuotraukas LUNA Studijoje, tie negatyvai turi didelę dokumentinę vertę, nes juos sunaikinus tų nuotraukų jau nebebus galima užsisakyti. Dėl to, visi norintieji, ligi gegužės mėn. 31 dienos savo negatyvus už labai žemą kainą gali įsigyti savo nuosavybėn ar pakartotinai užsisakyti paveikslų.

LUNA

FOTOGRAFIJOS MENO STUDIJA

984 Dundas Street West
Telf. ME. 8967

HAMILTON, Ont

Gegužinės pamaldos Aušros Vartų bažnyčioje vyks visą gegužės mėnesį kasdieną 7 val. v. Kada mes stabtelime ties gražia šiuo pamaldų reikšme mūsų dvasia ir mintimis, įsijaučiame į praleistus tėvynėje laikus, neįjūčiame kažkoks jausmas užlieja širdį, primindamas anuos tyliuosius vakarus giliame lietuviškame kaime, kai su tėvais po sunkių dienos darbų skubėdavom pagarbinti Dievo Motinos. Mes katalikai ypač turime nukreipti savo karštesnės gegužinės pamaldų maldas į Mariją šimtmet, kai švenčiame Jos metus. Jei kiekvienas mūsų tvirtai nusistatysime nors du kartu savaitėje dalyvauti šiose pamaldose, mūsų graži bažnytelė bus apilnė kasdien.

Literatūros ir meno vakaras, ruošiamas ateitininkų gegužės 8 d. turėtų atkreipti mūsų dėmesį. Jis įvyks parapijos salėje, 58 Dundurn Str. N. Pradžią 7 val. v. Po programos — šokiai.

Šio koncerto proga iškilmingai atidaroma lietuviškų knygų biblioteka. Ją sutvarkė, nupirkę naują knygoms spintą ir visą laiką daugiausiai rūpinosi greitai jos atidarymu Jer. Pleinys.

Knygų spintos įsigijimo išlaidoms padengti prisidėjo Bendr. V-ba, Tautos Fondas \$20, ir Salpos Fondas \$20.

Biblioteka bus atdara kiekvieną sekmadienį po pamaldų. Joje hamiltoniečiai, o ypač lietuviškasis jaunimas, pasiskaitymui ras idomių lietuviškų knygų.

Prieš sutikdami karštąją vasarą su smagiomis pramogomis gražioje Hamiltono apylinkėse, gegužės mėnesį užbaikime lietuviškoms kultūrinėms pramogoms salę!

Katalikių Moterų D-jos šokių vakaras, ruoštas balandžio 24 d. turėjo labai mažą sėclę. Pasitaikė, kad minėtoji diena "Dainavos" ansamblio statė operetę Toronto, kurios išvyko pasižūrėti daugumas mūsų judresnės publikos. Tikrai gaila, kad įdėtas darbas neatnešė naudos.

TF Hamiltono skyr. valdybą nuo balandžio 9 d. įėjo Šimkevičius Antanas, gyv. 264 Wellington Str. N., tel. JA. 9-1223.

A. Šimkevičius jau pradėjo pilnai suprato skyriaus vedamą organizacinę liniją ir aktyviai savo energingu darbu prisidėjo prie lėšų sukaupimo. Jis yra vienas optimistiškiausių v-bos narių.

rių ir didelis šalininkas tos minties, kad lėšų organizavime būtų einama ir į kanadišką visuomenę. Šią savo mintį jis meistriskai parėmė klasišku pavyzdžiu: per 3 savaites jis, padedamas savo žmonos p. Elenos, surinko už apie \$400 skelbimų, skyriaus valdybos 3-jų metų sukaktiui atžymėti leidžiamam metraščiui. Šis p.p. Šimkevičius įnašas padengs visas knygos spausdinimo išlaidas. Skyriaus veikime dar tokių stambių vfenkartinių įnašų, kokio nors vieno asmens pastangomis nebuvo.

Linkime jam šios energijos visam laikui mūsų sunkiam kovos už Lietuvos išlaisvinimą kelyje!

IS TF skyriaus valdybos balandžio 24 d. pasitraukė Lazdutis Motiejus. Jis valdyboje dirbo nuo skyriaus įsisteigimo be pertraukos. V-bos posėdžiuose pasižymėjo savo kietu, bekompromisinių elgesiu ir griežtomis kalbomis. Ypač atidžiai tikrindavom parengimų apyskaitas ir buvo tos minties, kad nei cento TF lėšų nenaudoti savo kolonijos reikalams, o visus sukeltus pinigų persiųsti Centrai. Linkėtina M. L. tokios ištvermės jo naujame darbe — turėjo TF skyriaus v-bos. Koks jis turėjo TF skyriaus v-bos.

TF skyriaus 3-jų metų sukakties koncerte, gegužės 15 d. armėnų salėje, 69 Princess Str. ruošiamą vieną staigmenę, kurios Hamiltono lietuviai dar nei viename parengime neturėjo: burtų kelių (pabrėžiame — ne loterijos) bus padalintos kelios vertingos dovanos. Jų paskirstyme turės teisės dalyvauti visi svečiai, apsimokėję įėjimo bilietą \$1.25. Kokios tos dovanos bus, dabar nežinome. Jas paskelbsime kitą savaitę. Šias dovanas parūpino A. Šimkevičius iš stambių kanadiškų firmų.

Salpos Fondas, vadovaujamas vieno labiausiai hamiltoniečių mėgstamo vyresnės kartos tautiečio Giedraičio Juozo, ruošia šio vakaro metu turtingą loteriją, kurioje kas kelintas bilietas laimės dovaną.

Zodžiu, skaitlingai atvykdami į šį "Trimito" išpildomą koncertą, mes paremsime dvi stambiausias ir svarbiausias mūsų o-jas: Tautos ir Salpos Fondus.

Gegužės mėnuo — lietuviškos knygos mėnuo! Kuo daugiausia tautiečių išgykime lietuviškų knygų, tuo pagerbdami mūsų

knygnešius, prisimindami jų iškovotą lietuvišką spaudai laisvę. TF viet. sk. v-bos nariai siūlė ir dar pasiūlyti jų atnešdami į namus. Neatstumdime jų. Kas būtų aplenkta, užsikime sekmadieniais į Jer. Pleinio vedamą kioską. Teko patirti, kad vienas TF v-bos narių iki balandžio 29 d. išplatino jau už \$148 lėšų knygų! Malonu, kad hamiltoniečiai visus mūsų tautinius reikalus paremia visa lietuviška širdimi. Sk. St.

Šv. Povilo liuterionių bažnyčioje, Gore ir Hughson gt. kampe, gegužės 9 d. 9 val. ryto, lietuvių pamaldos. Kun. dr. M. Kavolis.

Apylinkės valdyba tyliai ir kantriai neša kolonijos reprezentavimo ir atstovavimo našą tiek svetimųjų, tiek savųjų tarpe. To darbo kelyje Hamiltono bendruomenė yra jau šeši metai, ištikimai stovėdama lietuviškų reikalų sargyboje, perėjusi eilę persitvarkymo etapų, kol nusistovėjo dabartinėje visoje Kanadoje priimtoje formoje.

1948 m. gegužės 9 d. dalyvaujant pirmiesiems 40 entuziastiškai įvyko steigiamasis KLT skyriaus susirinkimas, kuris buvo pirmoji Hamiltono lietuvių bendruomenės užuomazga. 1949 m. gegužės 22 d. persitvarkoma į Hamiltono Lietuvių Draugiją, o iš jos 1950 m. sausio 15 d. į KLB Hamiltono apylinkę. Šioms gražaus ir svarbaus darbo šeimai metų sukaktuvėms atžymėti įvyks šaunios iškilmės per dvi dienas, gegužės 22-23 d. gražioje Hamiltono viešbutyje Royal Connought Hotel. Šeštadienį sporto rungtynės ir popūvis vakare, o sekmadienį iškilmingas aktas ir koncertas, kuriame dalyvaus solistai svečiai iš Amerikos St. Baranaukas ir J. Kristolaitis.

Reikia manyti, kad šios dienos sutrauks daug svečių, nes pirmadienis Victoria Day nedarbo diena. Rezervuokime šias dienas iš anksto.

Apylinkės valdyba pranešė, kad šios dienos sutrauks daug svečių, nes pirmadienis Victoria Day nedarbo diena. Rezervuokime šias dienas iš anksto.

— Sirgusi virš mėnesio laiko ir pasveikusi šviet. ir kult. vad. J. Ambraziejienė energingai įsijungė į apyl. valdybos darbą.

— Balandžio 28 d. įvyksiamame KLB Toronto ir Hamiltono apylinkių valdybų bendrame posėdyje iš Hamiltono dalyvavo pirmininkas K. Baronas, vicepir. V. Antanaitis, sek. St. Dalius ir šviet. vad. J. Ambraziejienė. Tm. K.

Lietuvių Namų laikinoji valdyba savo posėdyje balandžio 25 d. apsvaistė ir priėmė įstatų projektą, kuris yra akcinis kooperatinis pagrindu. Šie įstatai visiems hamiltoniečiams, kurių adresas žinomi, artimiausiu laiku bus išsiuntinti susipažinti. Vėliau, kai visi bus susipažinę ir apsisprendę dėl Liet. Namų įstatų projekto ir pačių namų pastatymo, bus atsilankoma pas kiekvieną namus renkant pasizadėjimus šerams pirkti. Norint palengvinti ir pagreitinti pasizadėjimų rinkimo darbą kviečiami visi iš anksto kreiptis pas laik. valdybos narius ir jau dabar užpildyti pasizadėjimų. Tuo reikala valdyba nutarė kreiptis per spaudą atskiru atsišaukimu. L. M.

— Norint gauti leidimą meškerti 1954 m., Čekoslovakijoje reikia įteikti prašymą su tam tikru užpildytu formuliaru, kuriame tarp kitko reikia nurodyti, kiek ir kokių rūšių žuvų esi sumeškeriojęs pereinantis metais.

— 93% Kanadoje pagaminamo laikraščinio popieriaus yra eksportuojama.

SUDBURY Ont.

Mokyklos vakaras. Nors tuo pačiu laiku kaimynystėje buvo ir vakarių, nuolatinių mūsų vakarių lankytojų vakaras, ir dalis tautiečių buvo išvažiuavę Toronto į koncertą, pavyko labai gerai. Prie parengimo nuosirdžiai prisidėjo L. Lukošienė, atvykusios su savo vyru aplankyti senų pažįstamų, M. Jakubonienė, A. Gatautis ir Vl. Skilandžiūnas.

Susitokė M. Zakarevičius su E. Babyn. Jaunosios sesuos, pirmoji pamergė atvyko net iš tolimojo Edmontono. Saunus vestuvėms pobūvis buvo rūpestingai paruoštas pas Rakščius.

Prie Salez. Inst. rėmėjų būrelio prisidėjo šie nariai: I. Balčiūnienė, J. Gabrėnienė, A. Gatautis ir O. Kraujelienė.

Iš Vasario 16 gimnazijos būrelio Nr. 195 senųjų rėmėjų beveik pusė pasitraukė. Jų vieton įsirašė nauji: O. Jasinskienė, J. Juknevičius, M. Meškauskas, J. Milašius, V. Montvilas, J. Paulaitis, M. Prancūnas, P. Semėžys, A. Siemaskas ir J. Valančius.

J. ir L. Kriaučiūnai, praleidę Velykų šventes pas Rakščius, išvyko į savo ūkį prie Hamiltono. Ponia Laima čia išbuvo net penkis mėnesius, padėdama savo mamytei ir visada nuosirdžiai prisidėdama prie lietuviškų parengimų.

Motinos Dienos minėjimas, kurį ruošia Sudburio Tumo-Vaižganto vardo šeštadieninė mokykla, įvyks gegužės 16 d., sekmadienį, Kristaus Karaliaus salėje. 11 val. bus pamaldos už motinas, o 6 val. vakaro tose patalpose motinėjimas su paskaita ir menine dalimi. Po to bus arbatėlė ir pasilinksminimas. Gros lietuviškų plokštelių muzika. Atskiri pakvietimai niekam nebus išsiuntinėti. Maloniai prašomi visi gausiai atsilankyti.

Siemiet per Velykas lietuviškoje pamaldose dalyvavo rekordinis lietuvių skaičius — žymiai daugiau negu betkada.

Iš apylinkės valdybos 5 narių 4 jau prieš kurį laiką pasitraukė. Revizijos komisija nutarė sušaukti apylinkės visuotinį susirinkimą.

Sudburieškis. — Gegužės 10 d. Sudburio miesto arenos vietos Jaunimo Centras rengia visų tautų dainų ir šokių festivalį, į kurį yra pakviesta Montrealio modernaus šikio studija, vadovaujama Jonės Kvietytės. Tikimės, kad ir Sudburio lietuvių šokėjų grupė pasirodys su tautiškais šokiais. Patartina visiems vietos lietuviams dalyvauti tame koncerte ir pamatyti įvairių tautų meno pasirodymus bei profesionalaus baletu šokėjų, kurių tarpe randa ir mūsų tautietė Jonė Kvietytė.

— Balandžio 10 d. Memorial Hall buvo surengtas paskutinis žiemos sezono miesto didų orkestro koncertas. Programai vadovavo pats miesto majoras Mr. Jessup. Orkestre yra 50 griežikų. Jame jau keli metai kaip griežia ir vienas lietuvis, Petrovas. Programa buvo labai idomi.

NUOMOK PILNĄ VESTUVINĮ RŪBŲ KOMPLEKTĄ VYRAMS IR MOTERIMS.

Freeman & Newton

WEDDING CLOTHES RENTALS
256 COLLEGE at Spadina
556 YONGE at Wellesley

Dar ne vėlu įsigyti tabako ūkį šių metų sezonui.

Pirkimo ir informacijų reikalais kreipkitės į mūsų atstovą **ANTANAS ARIMAS**

R.R. 1 Vienna, Ont. Tel. Port Burwell 5 Ring 12.

FREEMAN & NEWTON

GENERAL INSURANCE AND REAL ESTATE
33 Robinson St. Telefonas 1666. Simcoe, Ontario

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUTI!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561-567 KEELE ST. TEL. JUNCTION 4773
1½ Block South of St. Clair Namų tel. CE. 1-3444
TORONTO, ONT. Sav. G. KERAITIS

Gaila, kad žmonės bendrai visais kultūriniais parengimais nesidomi. Ir šiame koncerte publikos buvo prisirinkę gal apie 400. O įėjimas beveik veltui buvo (silver collection). Tačiau kai Sudburio žydėlis Max Silverman su samdomais jaunuoliais surengia hokey žaidynes, visuomet prisirenka po keletą tūkstančių, mokėdami už įėjimą po kelis dolerius. Mums, europiečiams net nuostabu darosi. Tiesa, nelabai galima girti ir europiečių atžvilgiu, ne vien anksčiau, bet ir pastutiniu laiku atvykusius. Yra ir tokių, kurie save mėgsta persistatyti apsišvietusiems, inteligentais, bet į kultūringus parengimus nesilanko, ir liuoslaikius praleidžia užsidarę namuose, arba prie kortų ir bonkutes bei į kiną nueina kavbojų pažūrėti. Labai būtų sveikintina, kad mes visi pakeistume tuos netikusius papročius ir gyvenimą vestume šviesos keliu. Rep.

Darbininkų derybos su kompanija

Balandžio 9 d. prisidėjo derybos nikelio pramonės darbininkų unijos MMSW, lokal 598, su INC, dėl atnaujinimo sutarties sekanties metams, nes veikianti sutartis pasibaigia su gegužės mėnesiu. Unija įteikė kompanijai šiuos reikalavimus:

1. Pakelti darbin. atlyginimą 15% valandai;
2. kad k. teiktų veltui medicinos pagalbą, mokėtų Blue Cross apdraudą ne vien tik darbininkams, bet ir jų šeimoms;
3. kad visiems darbininkams būtų duodama viena savaitė daugiau atostogų;
4. dirbantiems šeštadieniais ir sekmadieniais, kad būtų mokama 50% daugiau;
5. kad darbininkams visuose skyriuose būtų apmokamas ir pietų pusvalandis;
6. kad senatvės pensijos metai būtų sutrumpinti nuo 65 iki 60 m., o anksčiau atleidžiamam ar pasitraukiančiam iš darbo darbininkui, kad būtų išmokėta pensija pagal uždarbio penktą nuosimtį;
7. kad kompanijos namuose gyvenančių darbininkų nuoma būtų paversta išperkamoju mokėsiu ir kad tie namai pereitų jų nuosavybėn. Yra dar ir smulkesni reikalavimų.

Suos žodžius rašant, unijos ir kompanijos atstovai jau yra turėję 4 posėdžius, bet dar nei vienu klausimu nėra susitarę. Kaip kiekvienais, taip ir šiais metais kompanija visus unijos reikalavimus atmėta. Unijai teks tuo reikalu kreiptis į valdišką darbo santykių įstaigą dėl tarpininko.

O mes darbininkai, kad parodytume solidarumą, nors laike laike šių derybų pasitenkime skaitlingiau dalyvauti unijos susirinkimuose ir remkime unijos reikalavimus. O darbovietėse skleistume gandas, kad be tinkamos sutarties nedirbsime. Jei kompanija ir toliau ignoruos mūsų unijos reikalavimus, panaudokime tuos metodus, ką praėjais metais laike derybų panaudojo Leveko ir Garsono maineriai, t.y. atsisakykime nuo skubimo sistemos, kad parodytume kompanijai, kad mes esame nepatenkinti gaunamu atlyginimu ir kad nesiskaitoma su mūsų unijos teisėtiais reikalavimais, kurie taip svarbūs mūsų gyvenime. O kompanijai nėra sunku mūsų reikalavimus patenkinti, nes mes jai kasmet uždėdame po kelias dešimtis milijonų gryno pelno. Unijos narys.

Civilių apsaugos pratimai. Kanados civilių apsaugos nuo oro puolimų viršininkas gen. maj. F. E. Worthington yra patvarkęs 8 Kanados miestuose š. m. birželio mėn. praversti specialius pratimus. Šitie 8 miestai — reikia manyti, kad yra spėjami gali būti puolami — yra: Toronto, Windsor, Montreal, Edmonton, Winnipeg, Vancouver ir Halifax.

Pratimai bus praversti prileidžiant atomines, ne vandenilines bombas — sunaikinimus, evakuaciją ir tt. Speciali grupė pratimams praversti vyks iš vieno miesto į kitą. Federaliniai autoritetai pravedinėja tai teoretiškai, o vietiniai organai, jei norės, galės pabandyti įvykdyti tai realiai. Kadangi Toronto apsaugos tarnyba neveikia, tėra tik popieris, tai torontiečiai pratimus vargu ar pastebės.

Kovbojų žaidimo auka. Torontiečių Reburn šeima Velykų proga nuvyko aplankyti savo bičiulį, turinčią krautuvę netoli Kingstono, Adolphustown. Svečių ir šeimininkų berniukai krautuvėje žaidė kovbojus, šeimininkų berniukai naudojant prie kasos tėvo laikomą pistoletą. Rezultate svečių berniukas, 14 m., gavęs kulka į kaktą, krito negyvas.

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

REAL ESTATE

& BUSINESS BROKER

Rosemount: 25 Ave. 2-jų seimų po 5 kamb. Centralinis šildymas abiem augstams. Naujas. Kaina \$16,500, paskola \$10,000 iš 5½%.
31 Ave. 2-jų seimų po 4 kamb. 2-jų metų senumo, kartu žemės sklypas šalia. Kaina \$14,500, įmokėti \$5,000.
Prie St. Zotique St. 3-jų seimų namas 28 ant 40. Akmens prieikinė siena, 1 butas 5 kambarių ir 2 butai po 3 kamb. Centr. šildymas. Kaina \$19,500, įmokėti \$9,000.
Marquette St. už Jean Talon. 2-jų seimų po 4 kambarius. Naujas. Kaina \$14,300, įmokėti \$4,000.
Verdane: Valiquette St. 2-jų seimų 4½ ir 5 kambariai; pusiau atskiras. 8 metų. Garžas. Kaina \$13,500.
Miesto Centre: St. Germain St. prie Sherbrooke. 3-jų seimų 1 butas 6 kambarių ir 2 butai po 3 kambarius. Garžas. Kaina \$12,500.
Apartamentas — 8 seimų po 2½ kambarius. Centralinis šildymas. Su šaldytuvais ir krosnimis. Naujos pajamos \$6,240 metams. Kaina \$40,000, įmokėti \$10,000.
Žemė: Rosemount: 45 Ave., Lemay, Chatelain — 180 sklypų po \$650.
Montrealio šiaurėje — 25x80 gatvė, kanalizacija ir vanduo įvesta. Gerose vietose. Kaina \$450. Viso 15 sklypų.
Paskolos: Namams, privatiems asmenims ir statybininkams, užbaigtiems, iki 15 metų senumo ir statyboje namams iš 5½%.
Asmeninės paskolos: mašinų pirkimui, baldų įsigijimui, namų remontui ir kitiems reikalingi iš 6%.
Reikalingo: Namai pardavimui. Žemės sklypai pardavimui.
Norėdami parduoti ar pirkti kreipkitės į pirmąją Montrealy lietuvių Real Estate įstaigą.
Mūsų tikslas — Jums padėti!
Namai — Žemė — Paskolos — Draudimas
JUMS MIELAI PADES AGENTAI
A. Gražys A. Skrebutėnas B. Jazokas
Telef. RA. 1-3148 Telef. PO. 6-5407 Telef. PO. 6-9041
177 SHERBROOKE ST. W. Kambarys 5. Telef.: LA. 7932, LA. 9871, PO. 6-6495
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

A. MORKIS

REAL ESTATE

1077 BLOOR ST. West (prie Dufferin). Tel. OL. 8459

\$3,000 įmokėti, Bloor — Dufferin, 6 did. kambariai, grynų plytų, 2 modern. virtuvės. Pilna kaina \$12,000.
\$6,000 įmokėti, Roncesvalles — Queen, 10 kamb., grynų plytų, 4 virtuvės, 2 vonios, vandeniu — alyva šildomas, šoninis įvažiavimas ir garažas. Viso kaina. \$21,500.

KEN WILES REAL ESTATE

Jei NORITE gerai nupirkti arba parduoti namus, ar biznesą, kreipkitės pas mus. Aštuonios įstaigos Toronto Jūsų patarnavimui.

6 kambarių, mūrinis, karštu vandeniu šildomas namas, High Park rajone. Kaina \$12,500.
8 kambarių, mūrinis, oru šildomas namas. Yra garažas. Geras pirkiny. Kaina \$13,500.
6 kambarių, mūrinis su garažu namas. Jane ir Bloor rajone. Įmokėti \$3,500.
7 kambarių, mūrinis, atskiras, karštu vandeniu — alyva šildomas namas. Yra svečių kambarių rūsyje, dvi keturių gabalų prausyklos. Randasi gražioje High Park Ave. Kaina \$18,700, įmokėti \$5,000.

1675 BLOOR STREET WEST

ISTAIGOJ ATSTOVAUJA LIETUVIS

Antanas E. Mičiūnas

ISTAIGOS TEL. KE. 7941 NAMŲ TEL. LL. 8361

KEN WILES REAL ESTATE

Menary & Son

REAL ESTATE

PARDUODA:

BROCK AVE.

\$9,500, 6 kamb., per du augstus namas, 2 virtuvės, kietmedžio grindys visur, puikiai dažytas, galima tuojau užimti; įmokėti \$3,000.

LYND AVE — DUNDAS

\$13,000, solidžių plytų namas, 6 kamb. per du augstus, išilginis koridorius, šilto oro-alyvos šildymas, didubos garažas. Galima tuojau užimti; įmokėti tam tikra suma.

PINECREST — BLOOR

\$17,500, solidžių plytų atskiras namas, 7 kamb. plius apšildomas saulės kambarys, vandeninis-alyvos šildymas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, įvažiavimas ir garažas

RONCESVALLES AVENUE

\$35,000, krautuvė ir apartamentas, sudėdęs iš 4 kamb. ir saulės kambario, taip pat 3 kamb. apartamentas III-me augšte, garažas 2-jų augštų, dirbtuvė kieme, krautuvė galima užimti tuojau, vandens-alyvos šild.; įmokėti tam tikra suma.

MENARY & SON REAL ESTATE

431 Roncesvalles Ave., Toronto.

Telef. LL. 1112-3.

GERIAUSIOS ANGLYS — YRA PIGESNĖS!

V. ir S. AUSROTAI

pirma Jūsų užsagymus

kasdien nuo 10 val. ryto iki

10 val. vakaro.

206 GILMOUR AVE., TORONTO

Telefonas: LY. 0305

DOMINION COAL & WOOD

Vasarai artėjant parduodami pigiomis kainomis **šaldytuvai**

7 kub. pėdų šaldytuvus su \$165
5 metų garantija tik.....

Turime ir kitų šaldytuvų didžiausią pasirinkimą. Pasakykite firmą ir dydį — mes parūpinsime pigiausia kaina ir geromis išsimokėjimo sąlygomis. Prieš pirkdami visada pasiteiraukite

"MOHAWK FURNITURE"

2448 DANFORTH AVE., TORONTO TEL. OX. 4444

Naudingiausia pinigą investuoti į žemę

TIKSLIAUSIA TAI PADARYTI DABAR — PASINAUDOJANT

"ŽIEMOS KAINOMIS"

SKLYPAI VASAROS SODYBOMS prie SIMCOE EŽERO—prie didžiulio viešo 450 akrų parko. Kaip rašo "Globe and Mail", daugiau kaip 250,000 turistų bei kitokių žmonių 1953 m. per 4 mėn. aplankė parką ir gretimas vietas prie Jackson's Point.

SKLYPAI PO 10 AKRŲ — apaugę mišku ir be miško, tinką žemės ūkiui, daržams, riebaus juodžemio. Kainos nuo \$75.00 už akrą.

YPATINGA PROGA LIETUVIAMS! Čia pat prie lietuviškojo sklypo jaunimo vasaros stovykloms.

Turime taip pat daug kitų vertingų pasiūlymų privatiems asmenims ir organizacijoms. Suinteresuotieji nuvežami veltui.

Toronte dėl visų informacijų kreipkitės į mūsų atstovą

E. H. KAZMAREK

899A Bathurst St., tel. OL. 4837

LAKE SIMCOE HOMES & PROPERTIES

Savininkas DON CHRISTIAN

Jackson Point, Ont.

.. JYPSENOS ..

Reikia ten vykti

Mokykloje mokytojas aiškina, kad Afrikoje yra dar tūkstančiai kvadratinų mylių, kur nėra jokios mokyklos. Pagaliau, papsakoje apie misijas, klausia: — Tai ką mes geriausia galime padaryti su pinigais, kuriuos sutaupe? — Vykti į Afriką! — atsako chorui vaikai.

Ar istorija kartojasi?

— Sakoma, kad prieš daug milijonų metų pasaulis išsivystęs iš chaoso. Gal ir iš dabartinio chaoso išsivystys kas gero? — Nedaug vilčių, kad istorija pasikartotų...

Skirtumas

— Mes su vyru susibaramė kas savaitę. — O, mes ne taip dažnai. Mėnės alga gauna mėnesiais.

Skubinti nereikia

Onutė su Maryte išėjo į kiną. — Aš turiu susitikti su Kaziu. Bet dar anksčiau, tad pasivaikščiokim, o paskui aš paimsiu taksi. Aš turiu atvykti, kai jis jau bus ten.

— Bet kadėl tu negalėtum vieną kartą atvykti truputį prieš jį ir jo palaukti? — Ką? Atvykti anksčiau ir apmokėti taksi?...

Praktiškas vyras

Protingai galvojęs vyras niekada nepirks pigių indų savo žmonai — jis visada pirks tokio brangumo indus, kurių žmona nepatiks jam plauti.

Abipusis pasiaiškinimas

Ponia samdo naują tarnaitę. — Kodėl Jūs apleidote savo ankstyvesnę vietą? — Jei ponia man pasakysit, kodėl išėjo Jūs buvusi tarnaitė, aš pasakysiu, kodėl aš apleidau savo turėtą vietą...

Geresnis vežimėlis

Vyras su žmona užėina į krautuvę, o kūdikį su vežimėliu palieka prie durų, kur jau pora vežimėlių stovi. Vyras protarpiais pažvelgia per langą ar viskas tvarkoje.

Apsipirkę jie išeina ir vyras ima stumti vežimėlį. Staiga žmona sušunka: — Dėl Dievo, Jurgi. Juk tai ne mūsų vežimėlis, mums pakeitė vaiką!... — Netrukšmauk! — sako vyras. — Juk čia vežimėlis žymiai geresnis...

Ir tą nugalės

— Jau metai kaip esame vedę ir dar nei karto nebuvo susibūrę. Jei tik aš teisi, mano vyras visada nusileidžia.

— Taip. Bet jei jis kada būtų teisus? — O, mes perkoptume ir per šitokias kliūtis...

Retenybė

Vienuose Pariziaus kapuose yra paminklas tokiu užrašu: "Mūsų didžiai gerbiama šeiminkai. Dėkingi nuomininkai".

Kada prinoks

Moterėlei botanikos sode aiškina: — Čia tai tabakos augalas. — O kada nunoks cigarai?

Atsarga gėdos nedaro

E. Reeve iš Ilinojaus užsiskakė karštą už 6.500 dolerių. Karstas, kuriame savininkas numato kada nors atsiguoti poilsui, yra išmuštas puikiais šilkais, turi šiuos priedus: elektrinį šildymą, gana didoką maisto ir svaiginamųjų gėrimų atsargą, kad nebūtų taip nuobodu gulėti. Be to, prie visų patogumų pritaisyta elektrinis mygtukas, kurį paspaudus, visas karstas iškeliamas iš duobės ir automatiškai atsidaro. Visi tai jis taip įsirengė dėl to, kad jau vieną kartą buvo "numiręs" — užmigęs letargo miegu.

Moteris su vyro balsu

Vienintelė pasaulio dainininkė su vyrišku balsu dainuoja tenoro partijas. Daugelis kritikų jos balsą laiko labai panašiu į Caruso. Tai Baria Ossipovna. Vienos universiteto žmogaus balso stygų specialistas prof. dr. Hajek taip apie jos balsą sako: "Lyriškai dramatinis tenoras, kurį galima užtikti tik pas geriausius tenorus, žavėjantį metališko skambesio. Jos balsas yra vienas iš fenomenaliausių balsų. Moteriškas Caruso. Jei jos balsas būtų tekęs vyrui, būtų pasaulinio garso balsas."

Nuteistas žymus rašytojas

Giovani Guareschi, kurio apysaka "Don Camilio mažasis pasaulis" neseniai pasirodė lietuvių kalba, yra redaktorius neofašistinio savaitraščio "Candido". Prieš keletą mėnesių jis buvo nuteistas 8 mėn. kalėjimo už įžeidimą prezidento Einaudi. Paskiau bausmė buvo palikta sąlyginai.

S. m. sausio mėn. jis išspausdino tariamą buvusio premjero de Gasperi laišką, kurį de Gasperi tariai parašęs feldmaršalui Alexander, siūlydamas bombarduoti Romą 1944 m. sausio mėn., kai de Gasperi gyveno nuo fašistų pasislėpęs Vatikane ir dirbo kaip bibliotekorius. Nežinotini oficialaus paneigimo Guareschi laišką laikė autentišku. Tada de Gasperi išleido jam bylą už šmeižtą. Tarp kitko buvo pristatytas feldmaršalo liudijimas, kad jis tokio laiško niekad nėra skaitęs. Teismas Guareschi nubaudė 12 mėn. kalėjimo, vadinasi, jei nepasiseks pasiekti kitokio sprendimo, Guareschi teks sėdėti jau 20 mėn.

Fort William, Port Arthur, Ont.

Kad gal ir ankstyvai pas mus Motinos Dienos minėjimas, balandžio 24 d. gražiai atžymėta. Dalyvių susirinko virš šimto, tiek iš senosios, tiek iš naujosios lietuvių kartos. Buvo ir sveitimaučių, su kuriais čia lietuviai palaiko draugystę. Minėjimui vadovavo P. Kajutis. Buvo sugiedoti Kanados ir Lietuvos Himnai. Po to kalbėjo apylinkės pirmininkė dr. E. Jasevičiūtė, savo trumpa kalba gražiai nušvietė motinos ir motinos šventės reikšmę. Į sceną buvo išaukštintos motinos, kurioms pristigta šakelė mirtų su lietuvišku trispalviu kaspinėliu. Tai buvo motinos daug dirbančios apylinkės bendruomenės labai ir gražiai augnantis šeimas lietuviškojo dvasiojo, kaip A. Drukenienė, M. Jonaitienė, A. Mitulienė, P. Bruzėnė, Kaminskienė.

Antras kalbėtojas, buvęs Lietuvos aviacijos majoras A. Mitulas, savo kalboje ragino visas motinas kalbėti su savo vaikais lietuvių kalba, juos mokinti lietuvių kalbą, juos mokinti lietuvių kalbą neduodant jai pražūti. Meninė dalį išpildė dar jaunas mūsų jaunimėlis. P. P. Mitulų dukrelė tokia dar jaunutė, bet taip gražiai motinoms pritaikinti eilėraštį pasakė, paskui su tokio pat dydžio p.p. Kaminskų dukrele pasako "Bitute pilkoji" ir duetą abi sudainavo. I. Bruzaitė pjaninu skambino ir eilėraštį pasakė, Valė Jonaitytė paskaubino per du kartu (atrodo, kad iš jos gali išaugti puiki pianistė).

Po programinės dalies prasidėjo užkandžiai ir šokiai prie gražios akordeono ir patefono plokštelių muzikos. Sv. mišios yra užpirtos už lietuves motinas, mirusias ir vargstančias Lietuvoje bei išlaikytas po pasaulį platų. Sv. mišios įvyks gegužės 1 d. anglų bažnyčioje. Užkandžių metu buvo parduota visos knygos, kurias P. Drukenis buvo atsinešęs. Drukenis, čia gimęs jaunuolis, taip nuoširdžiai dirba toki kultūrinį darbą. Tikrai jam priklauso didelė pagalba. Vienam geraširdžiui lietuviui paprašius paramos M. Kasparavičiui, kuris serga proto liga, buvo surinkta \$42. Visiems aukojusiems labai ačiū. Bendr. apyl. valdybos vardu visiems, kas kuo prisidėjo ir visiems dalyviams reiškiami gili padėka. Ačiū!

AMERIKA VALDO KARIAI

Ir tai ne dėlto, kad JAV prezidentas yra generolas Eisenhowers, o Argentinos prezidentas ir diktatorius gen. Peronas. Amerikoje yra dar daug kitų valstybių ir daugumos jų prieky stovi kariškiai — 10 generolų ir 2 pulkininkai.

Štai Venezueloje diktatoriškai valdo buvęs pulkininkas, o dabar generolas Perez. Guatemala prezidentu tapo pulk. Arbenz, kilimo šveicaras. Jis pats nėra komunistas, bet yra visiškai komunistų įtakoje ir neseniai vykusioje panamerikos konferencijoje je Caracase jo užsienio reik. ministeris daugiausiai stengėsi priešintis JAV. El Salvador valdo pulkininkas Osario, didelis komunizmo priešininkas, kuris sekmingai yra pravedęs jau ne vieną socialinę reformą.

Nicaragua yra net 20 metų valdoma to paties diktatoriaus, taip pat kariškio, Somozos, kuris be šarvoto automobilio niekur nepasirodo ir kurio rūmai dieną ir naktį saugomi su ištaisytais kulkosvaizdžiais. Dominikonų respublikos diktatorius generalissimus Trupillo dar seniau pradėjo valdyti kaip Samozą. Tai vienas turtingiausių pasaulyje žmonių, kuriam priklauso apie pusė visos respublikos ir kurio turtais įvertinamas \$600.000.000. Kubą valdo buvęs puskarininkis, dabar generolas, kurio vardas dažnai minimas pasaulio spaudoje, Batista. Jis laikomas gana padoriu diktatoriumi. Negrų Haiti respublikos absoliučiu viešpačiu yra gen. Mgloire, komunistų priešininkas, žmogus labai mėgstas iškilmingumą ir svajojas pasidaryti taip pat generalissimu.

Kolumbiją valdo jaunas generolas Pinilla, mokslus ėjęs JAV, tad turįs linkimo į demokratinius metodus. Peru valdo generolas Odría, o Čilę gen. del Campo. Panamą valdo pulkininkas — tik ne kariuomenės, bet policijos — Remon.

Pietų bei Centro Amerikoje nekariški valstybių prieky ne taip daug. Brazilijos Vargas iš profesijos yra advokatas, Meksikos Cortinez buvęs valdininkas, Honduro Galvez dvarininkas, kaip ir Kostarikos Figueles. Ekvadoro Ibarra yra buvęs laikraštinių ir profesorius, Paragvajaus Chavez buvęs teisėjas, Urugvajaus Truela valdininkas, o Bolivijos Estenzoro buvęs profesorius ir rašytojas.

Na, nesuminėta dar viena Amerikos valstybė — Kanada, kurios demokratinės vyriausybės galva yra buvęs Quebec advokatas Louis St. Laurent, o pirmasis iš saviškių generalgubernatorius V. Massey buvęs profesorius ir diplomatas. Z.

Falsifikuoti Lietuvos pašto ženklai

Lietuvių filatelistų biuletenis praneša, kad šiuo metu yra pasirodę rinkoje serijos rusiškų pašto ženklų su štampu "Laisvi Lietuviai 1941. VI. 26". Tokių pašto ženklų Telšių paštas išstikrų buvo paskleides ir juos naudojo 1941 m. išvijus bolševikus, kol vokiečiai įvedė savo pašto ženklus, tačiau dabar rinkoje pasirodę ženklai esą falsifikuoti. Tai esą matyti iš antspaudavimo ir iš pašto ženklų parinkimo. Telšių paštas buvo paleides antspauduotus rusiškus pašto ženklus po 5, 10, 15, 20, 30, 50, 60, 80 kapeikų ir 1 rublį. Dabar rinkoje pasirodžiusiose serijose ženklų po 80 kapeikų su šiaurės poliumi nėra išviso, o jo vieton įterptas 70 kapeikų ženklas su raudonarmine.

Filatelistų biuletenis perspėja pirkejus būti apdairiais ir falsifikuotų pasisaugoti. Spėjama, kad perspausdinimai atlikti Europoje, nes amerikiečiai juos laiko lokaliniais ženklais ir jais niekad nesidomėjo.

Motina pamiršo vaikus Vedybomis pagarsėjusi artistė Rita Hayworth, neperėjusi ištėkėjusi už trečio vyro dainininko Dick Haymes, apkaltinta pametusi dvi savo dukreles: Rebecca, 8 mt., kurios tėvas buvo Orson Welles ir Jasmin, 4 mt., kurios tėvas buvo antrasis Ritos vyras Aly Khan, musulmonų princas, sūnus didžiausio pasaulio turtuolio Aga Khan.

Su savo trečiuoju vyru Rita H. išvyko į Floridą, o dukrelės liko auklės žinioje ir jos kurį laiką išlaikomos, kurį laiką buvo perimtos savivaldybės, bet paskum vėl grąžintos auklei, kai išsikis Hayworth advokatas.

Gal tai buvo pasikarsčiavimas auklės, kuri bus apskundžiama, kad jai reikia svetimus vaikus išlaikyti, bet vistiek įsidėmėtinas moters kelias: du vaikai, trečias vyras ir vaikai pamiršti. Kažin ar šeima tos moters idealas?

— Niujorkas. — Aly Khan susitarė su Rita Hayworth, paskirdamas dukters auklėjimui \$1.400.000.

Lietuvis siuvėjas K. ARDAVIČIUS

2102 DUNDAS ST. W., Toronto - Telefonas KE. 2220 Siuvu vyriškus ir moteriškus rūbus (pagal išmatavimą)

Būkite taupūs ir 1954 metais! METROPOLITAN KITCHEN FURNITURE COMPANY

113 OSSINGTON AVE. - TEL. LL. 6458

Atidaro savo gaminių tiesioginį pardavimą vartotojams. Lietuviams siūlome urmo kainą visų rūšių moderniausių virtuvės baldus. Sumokėję tik \$45 jau galite įsigyti 1954 metų modelio naują 5-kių gabalų virtuvės komplektą.

METROPOLITAN KITCHEN FURNITURE CO. yra lietuvių įmonė ir parduoda PIGIAU NEGU KITUR.

Už gaminių kokybę garantuojame. Pirkejuai pageidaujant keičiame.

Užsakymai priimami iš visos Ontario provincijos. 113 OSSINGTON AVENUE, TORONTO

SVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!! Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų. 138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557 30 metų valymo patirtimas

City DYE WORKS Limited

7 Havelock, Toronto. Telef. OL. 6123 ANT. JUOZAPAITIS

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampus McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Prima tik susitarus.
Skambinti vakarais
telefonu LA. 1168.

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)

Prima liguonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-5 val. Rentgenas pagal susitarimą.

Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas

YARMEY CLINIC
314 BATHURST ST.
Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696 Namų OL. 4778

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA, LABORATORINIAI TYRIMAI
Prima liguonius ir gimdyves: kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v. šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Prima liguonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą. Telefonas LO. 1794 Toronto

Dr. S. V. FEINMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir moterių ligos

251 CRAWFORD STREET, TORONTO
Telefonas LL. 5739
Darbo val.: 1.30-3 ir 6-8 val. p.p. Kalba vokiečių ir rusų kalbomis

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
Prima tik susitarus telefonu

WA. 1-0219
249 HOWLAND AVE., TORONTO (prie Dupont ir Bathurst)

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS

Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje

345 BLOOR ST. WEST (kampus Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO

WA. 3-2003

Priemimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: Oliver 4451

Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą

1082 BLOOR W., TORONTO 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS

260 St. Clair Ave. W.

Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.

Telef. įstaigos WA. 1-0556 namų LL. 5228.

DANIEL D. STOKAL
B.A.

TEISININKAS, ADVOKATAS, NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis

Room 204, 221 Victoria St. Office EM. 6-1681. Res. LY. 5797

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRASKO batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterių ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.

1414 Dundas St. West, Toronto Tel. KE. 3881

Dėmesio!
Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 Havelock, Toronto. Telef. OL. 6123 ANT. JUOZAPAITIS

Dr. Sylvia UZANS

Vaikų ir odos ligos

Darbo valandos: 5-7 pp., šeštadieniais 12-1 pp.

52 Linsmore Crs., Toronto (netoli Danforth Ave.)

Tel. GL. 2892.

Dr. A. Ratnow
L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas: širdies, astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.

479 1/2 Euclid Ave., Toronto

Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO

(įėjimas iš 613 Brock Ave.)

Prima liguonius, gimdyves ir moterių ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas OL. 6851

Dr. J. SEGAMOGAS
chirurginė ir bendroji praktika.

4906 WELLINGTON, VERDUN. P.Q.

Val.: 11-12, 2-4, 6-9, šeštadieniais 11-1 ar pagal susitarimą.

Tel. Office: YO. 3611 Namų: PO. 6-9964.

Dr. John REKAI
Chirurgas ir okuliaris

Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)

219 St. Clair Ave. W., Toronto

Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERIŲ LIGŲ GYDYTOJAS

Gimdyvos pagalbos

202 St. Clair Ave., Toronto (prie Avenue Rd.)

Priemimo pagal telefoninį susitarimą

WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas

Priemimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto

Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto

kampus Euclid Ave.

Prima vakarais pagal susitarimą.

Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinus, jei reikalinga

BATHURST MEDICAL BUILDING

312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373 (at Dundas)

DANTISTAS Dr. ELIAS WACHNA

Priemimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 7-9.

386 Bathurst St. Toronto

Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinus visiems akių defektams. Ištrija akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausmą ir nerimą. Kalba slavų kalbomis.

470 College St. W. Toronto

Telef. WA. 1-3924

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Priemimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp. 386 Bathurst St. Toronto

Telef. EM. 8-1344

STANLEY SHOE STORE

Augštesios rūšies moterių, vaikų ir vyrų batus, normalaus dydžio ir platus EE—EEE

1438 Dundas St. W. Toronto

prie Gladstone

DĖMESIO! DĖMESIO!

VALGYKLOJE "BALTIC"

870 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONT.

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų.

Gaminio patalpa, uždaryta. Sav. V. ir J. Ivanauskas.

Mes dirbame 24 valandas THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E. Tel. RL 5804

576 QUEEN ST. W. Tel. EM. 3-1618

TORONTO, Ont.

Kanados L. Kat. Moterų D-jos
Toronto skyrius švęsdamas 5-rių metų veiklos sukaktį, šį šeštadienį gegužės 8 d., 6 v.v. ruošia vaites — vakarienę šv. Jono Kr. parapijos salėje. Vaisių metu sveikinimai, įvairi meninė programa ir šokiai.

Gegužės 9 d., 11 val. ryto iškilmingos šv. mišios abiejose Toronto lietuvių katalikų bažnyčiose už mirusius ir visas Lietuvoje ir tremtyje esančias draugijos nares.

Sventėje maloniai kviečiamie dalyvauti visos draugijos nars, kitų organizacijų atstovus bei visą lietuvišką visuomenę. Vaisių pakvietimų galima įsigyti prie įėjimo. Kaina \$1.25. Telefonu kreiptis: p. Ramanauskienė LA. 8797.

KLB Toronto apylinkės v-bos
spaudos ir informacijos sekretoriui kun. dr. Viktorui Skilandžiui išvykus į Otavą, jo vietonį ir valdybą įėjo pirmas kandidatas Liet. Namų administratorius P. Budreika.

KLB Toronto Šalpos K-tas
gegužės 2 d. Motinos dienos minėjimo proga pravedė rinkliavą Vokietijoje likusiomis neturtinoms motinoms sušelpiti. Rinkliava buvo vykdoma prie abiejų parapijų bažnyčių. Surinkta iš viso \$113,71. Pakartotina rinkliava tam pačiam tikslui dar bus ateinančių sekmadienį, gegužės 9 d. ten pat. Lietuvių visuomenė, kuri dar neaukojo tam kilniam tikslui, prašoma nepamiršti ir vargą patekusias daugiavaikes visko nustojusias motinas ir nepagalėti joms kartą į metus pasiūsti nors menką dovanėlę ir tuo suteikti joms ir jų vaikams džiaugsmo ir laimės.

Salpos K-tas.
Vilniečių arbatėlė
Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Toronto skyriaus valdyba, susipažinimo tikslu, ruošia arbatėlę, kuri įvyks gegužės 14 d. 8 v.v. šv. Jono Krikštytojo lietuvių parapijos salėje.

Visi Vilniaus krašto lietuviai, bei remia jų laisvės kovą tautiečiai, nuosirdžiai kviečiami į ją atsilankyti.

Norintieji šioje arbatėlėje dalyvauti prašomi registruotis bei informacijos reikais kreiptis į valdybos narį Jeronimą Cieną, telefonu LA. 8109.

V-ba.

Pašventinami pamatai

Šv. Jono pirmoji lietuvių evangelikų liuterionių parapija Toronto praneša evangelijai visuomenai, kad ji perėmė metais nupirko sklypą bažnyčiai statyti. Sklypas turi 171 x 195 pėdų ir randasi 1420 Davenport Rd., t.y. tarp Dufferin St. ir Lansdowne Ave. Pasiękti jį galima geriausiai su Harbord tramvajumi arba su Lansdowne ir Ossington autobusais.

Sinodo architektas p. Schmalz iš Kitchenerio paruošė planus bažnyčiai ir klebonijai. Kontraktoriaus W. Rinas veda statybą.

Sekmadienį, gegužės 9 d. 5 v. pp. bus iškilmingai šventinami bažnyčios pamatai. Iškilminės dalyvaus misijų departamentas.

Pamatų šventinimas įvyks lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis. Giedos parapijos choras.

Leonas Kostzenas,
Parapijos klebonas.

Toronto Mendelsono choras
perėitą savaitę su pasisekimu koncertavo Niujorko Carnegie Hall. Antradienį išpildė Handelio Mesiją, o ketvirtadienį Bacho Kristaus kanciją pagal sv. Matą. Dalyvavo 105 choristės ir 65 choralai, dirigavo MacMillan. Solistų tarpe buvo Lois Marshall, tenoras James Lamond, J. Milligan, M. Stilwell.

Kino "CENTRE"
772 Dundas St. W. Kasdien nuo 6 val. vak. Reguluojamas oras

Ketvirtadienį — šeštadienį, gegužės 6, 7, 8 dd.
1. HURRICANE SMITH — John Ireland, Yvonne DeCarlo
2. SOUTH OF CALIENTE — Roy Rogers.

Pirmadienį — trečiadienį, gegužės 10, 11, 12 dd.
1. SUMMER STOCK — Judy Garland, Gene Kelly
2. SUDAN — spalvota — Maria Montez, Jon Hall

LINKSMI IR IDOMŲ PRIEDAI KIEKVIENŲ PROGRAMŲ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja savaitinė apžvalga

Lankydami Toronto
nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuvėn

"The Times"
1212 DUNDAS ST. W. Tel. LA. 9547
J. Beržinskis
Užsakymai priimami ir paštu.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios
— Šį sekmadienį, Toronto Kūrijai pavadus, bažnyčiose laikomos pamaldos už persekiojamą Bažnyčią ir pavergtas tautas. Šv. Jono Kr. liet. bažnyčioje ta intencija 11 val. laikomos iškilmingos pamaldos; jų metu giedos sol. A. Šcepavičienė ir parapijos choras. Po pietų prie išstatyto Švenciausio iki 8 v.v. kalbamas rožančius Tėvynės ir Bažnyčios laisvę. Rožančius kalbės m. pr. A. Šcepavičienė ir parapijos draugija.

— Šią savaitę vykdomi bažnyčios presbiterijos papuošimo darbai: lietuviško rašto pavyzdžiu dedamos grindys, apie altorių dirbami medžio papuošimai. Bažnyčios išorėje iki 8 v.v. kalbamas rožančius Tėvynės ir Bažnyčios laisvę. Rožančius kalbės m. pr. A. Šcepavičienė ir parapijos draugija.

— Gegužinės pamaldos parapijos bažnyčioje kas vakarą 7.30 val.

— Sekmadienį po pamaldų rengiamas jaunimui pobūvis šokiai.

Padėka
Motinos dieną šv. Jono Krikštytojo liet. bažnyčioje dalyvavusiems menininkams — smuik. St. Kairiui, sol. Br. Marijošui, muz. D. Zubrickaitei, R. Kujnevičiūtei — ir parapijos chorui nuosirdžiai dėkoja **Klebonas.**

Salpos Grupė "Daina"
gavus veltui šv. Jono parapijos salę, gegužės 29 d. rengia tradicinį kartono balį.

Parodos
Pereitą penktadienį Toronto meno galerijoje atidaryta grafikos paroda, kuri tęsis visą gegužės mėnesį. Parodoje dalyvauja ir dail. Teleforas Valius, išstatęs du naujus darbus.

Pereitą sekmadienį Hart House atidaryta naujųjų kanadiečių dailininkų "Colour and Form" draugijos paroda, kuri tęsis net iki rugpjūčio 29 d. Lankymo valandos: šeštad. ir sekmadieniais 2-5 v. p.p., kitomis dienomis 12-10 v.v. Iš lietuvių dailininkų savo kūrinių šioje parodoje išstatė dail. Docienė, Dagys ir Valius.

Visi torontiečiai kviečiami
Pabuskim, susidomėkim jūra, uostais, Lietuvos Laivynu. Tam tikslui ML Bičiulių D-jos Toronto skyr. gegužės 9 d. 3 val. p.p. Liet. Namuose ruošia paskaitą apie Lietuvos laivyną ir laivininkystę. Paskaitą skaitys tos srities žinovas B. Stundžia.

Po paskaitos bus ML Bičiulių D-jos Toronto skyr. narių susirinkimas. Prašome visus narius ir nenarius į paskaitą bei susirinkimą kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

MLB D-jos Toronto sk. v-ba

Neptūno balius
Jūrų skautams, prieš išplaukiant šią vasarą į plačiuosius vandenius, reikia pagalbos. Susidarius remėjū būrelis, suprasdamas ir įvertindamas jūros ir laivų reikšmę jaunimo auklėjime, gegužės 22 d. Club Top Hat didžiojoje salėje rengia didžiulį Neptūno balį, skiriamą jūrų viešpaties garbei ir jūrų skautų naudai.

Tai ir bus paskutinis balius toje salėje ir tuo pačiu šokių sezono uždaroje patalpoje pabaiga. Zadama trumpa įdomi programa, puikus orkestras, daug įvairenybių ir viena didžiulė staigmena.

Sia proga primename, kad smagūs šokiai įvyks ir gegužės 8 d. UNF salėje, kur bus kuo atsi-gaivinti ir gera proga sukti senus draugus.

Prisikėlimo parapijos žinios
Balandžio 29 d. užtvirtinti parapijos statybos paruošiamieji planai. Jiems patvirtinti reikėjo padaryti bent šešetą išimčių iš miesto galiojančių rezidencinių zonų potvarkių. Paruošiamųjų planų užtvirtinimas pareikalavo viso mėnesio laiko, nes pagal įstatymus reikėjo atsiaklausti apylinkės gyventojų, kurie mielai sutiko, kad tais pastatais būtų papuošta jų apylinkė. "Committee of Adjustment" posėdyje dalyvavo Tėv. Bernardinas ir arch. dr. St. Kudokas. Remiantis paruošiamaisiais darbais, pradėti daryti galutiniai architektūriniai ir konstruktyviniai planai, kuriems užbaigti, architekto pareikimu, reikės maždaug dviejų mėnesių laiko.

— Praeitą sekmadienį mėnesinėje BS Fondo rinkliavoje gauta \$602.66. Viso BSFonde yra \$23,035.15.

— Prisikėlimo vienuolyno Tėvai pranciškonai visą gegužės mėnesį kasdien laiko šv. mišias už savo tautiečių motinas. Norintieji pavesti savo gyvas mirusias motinas tai kasdieniniai šv. mišių aukai dar gali prisijusti savo motinų vardus.

— Antras gegužės sekmadienis Popiežiaus skirtas maldai už persekiojamus katalikus. Tikintieji kviečiami tą sekmadienį ypatingu būdu melstis už Tėvynėje persekiojamus tautiečius, prieti išpažinties ir šv. Komunijos. Išpažintys klausomos šeštadieniais 7.30-9.30 vakare šv. Antano bažnyčioje.

— Gegužės 10 d., pirmadienį, 5.30 v. p.p. klebonijos patalpoje pradėdami ruošti vaikučiai pirmajam Komunijai. Užsiregistravę ir dar nespėję užsiregistruoti vaikučiai kviečiami tą dieną atvykti. Paruošimą praves ilgą laiką Lietuvoje šį darbą dirbusios Seselės Kotrynietės. Tėvai raginami vaikučius, turinčius 7 metus, siųsti į šią katechetines pamokas. Vėliau bus prarastos katechetinės pamokos ir kitiems vaikučiams.

— Nuosirdžiai padėką reiškiam chorui "Austra", įteikusiame \$151.49 auką BSFondui.

— Šią savaitę lankysimės, laimindami namus Westone ir jo apylinkėse. Dėl gegužinių pamaldų Toronto gegužės mėnesį nesilankysime.

— Pirmadienį, trečiadienį ir ketvirtadienį, 7.45 v. vakare, šv. Antano bažnyčioje, Bloor ir Rusholme Rd. laikomos gegužinės pamaldos. Tikintieji kviečiami jose dalyvauti.

— Moterystės sąjungai: Jonas Mardosas ir Elzbieta Praisaitė, Juozas Morkūnas ir Irena Leskauskaitė.

— Pakrikštyti: Danutė Stefani Jonaitė, Rosa Elena Bukšaitė, Irena Ona Zalagėnaitė, Paulius Gediminas Puškorius, Joana Marija Čičikaitė, Andrius Kestutis Paulionis, Dana Joana Marija Gudelytė.

— Tėvas Viktoras Gidžiūnas, OFM šią savaitę išvyksta į JAV ateitininkų veiklos reikalais ir kaikiuros kolonijose pravesti ateitininkams kolektyvą.

Enciklopedijos leidėjas
p. Kapocius, važinėdamas enciklopedijos reikalais, pereitą sekmadienį — antradienį lankėsi Toronto. Ta proga p. Kapocius ap-lankė ir "T2" redakciją.

Padėka dr. A. Pacevičiui
Per visą gyvenimą neužmirši, Dok-tore, kad išgelbėjote mano gyvybę savo pasiūlykimu ir geru patyrimu medicinoje. Iš namų išvežėte pusuonaktyje į "Doctor Hospital" ir nieko nelaukus padarėte operaciją.

Suo reikiu Doktorui didžiulius pagarbą ir taurį širdingą aciu.

B. Čelutke.

Motinos diena
Toronto atšvęsta gana iškilmingai, vadovaujant apylinkės švietimo skyriui, bendradarbiaujant moterų organizacijoms.

Atitinkamos kalbos buvo pasakytos jau šeštadienio ir sekmadienio ryto lietuviškose radijo programose. Sekmadienį visose

lietuviškose parapijose — katalikų ir evangelikų pamaldos buvo iškilmingos ir skirtos motinoms.

3 val. p.p. College teatro patalpoje, kur vyksa Prisikėlimo parapijos pamaldos, įvyko iškilmingas motinoms pagerbti aktas su menine programa. Ji pravedė apyl. švietimo vadovė I. Matusevičiūtė, po giesmės "Marija, Marija" ir pagerbimo tylos minutės mirusių bei žuvusių motinų pakvietusi dienos kalbėtoja dr. M. Zilinskienė, atvykusią iš Clevelando.

Aptarusi tautų ir lietuvių tautos įnašą į pasaulio kultūros lobyną, prelegentė antroje savo kalbos dalyje ypač jautriai kreipėsi į motinas, nurodyma didžiulį uždavinį sveciose šalyse išauklėti lietuvių vaikus, pabrėždama, kad motinų rankose yra lietuvių likimas išsivijimo.

Po dr. Zilinskienės kalbos buvo pagerbtos daugiavaikės ir seniausios motinos. Joms buvo įteiktos dovanos, o kartu prisegtos gelės.

Meninę programą išpildė mazaizyčiai ir kiek didesni vaikučiai — deklamacijos ir pianinas, o pabaigai sol. M. Vilčiauskaitė padainavo porą lietuviškų dainų, lopšinė ir ariją iš operos Trubadurai.

Programos vedėjai padėkojus visiems, kas prisidėjo prie šventės pravedimo, viskas užbaigta Tautos Himnu.

— Toronto. — Šią savaitę atvyks į Torontą po karo milijoninis imigrantas.

leškau nuolatinio darbo tabako ūkyje. Keturi asmenų šeima. Gali dirbti visus ūkio darbus. Bando Juozas, 20 Rose Ave. Telef. WA. 1-4977.

Tabako ūkiui tuojau reikalingas mėnesinis darbininkas. Pagėdaujama dirbęs tabako ūkyje bent harvesto laikui. Kreiptis: B. Stonkus, R.R. 4, Tiltsonburg. Telef. 1324 J 4.

REIKALINGA moteris bendriems namų darbams ir virimui. Darbas mažoje Europos imigrantų šeimoje, geras atlyginimas ir sąlygos, privatus kambarys. Skambinti MA. 4715.

Išnuomojamas frontinis kambarys 1-me augšte dvieji vyrams. Galima naudotis virtuve. 53 Gorevale Ave. EM. 8-0948.

Išnuomojamas II augštes kambarys su baldais vienam asmeniui. Kreiptis 65 Northcote Ave. (Gladstone ir Queen). Telef. OL. 7328.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė ir 1 kambarys ir virtuvė. 179 Dovercourt Rd. Išnuomojami 2 1/2 kambariai su baldais ir virtuve. 179 Dovercourt Rd. Išnuomojami 2 1/2 kambariai su baldais ir virtuve. 179 Dovercourt Rd. Išnuomojami 2 1/2 kambariai su baldais ir virtuve. 179 Dovercourt Rd.

Išnuomojamas kambarys su baldais 1 asmeniui High Park rajone. Pildas naudotis virtuve ir refrigeratoru. Kreiptis iki 7 val. vakaro MU. 5367.

High Park rajone išnuomojamas kambarys ir virtuvė be baldų, ir garažas Tel. JU. 5828.

Gegužės 8 d. 8.30 v.v. CLUB TOP HAT didžiojoje salėje (važiuoti Queen tramvajumi ir vakarus iki galo) įvyks didysis šiam sezonui "VYČIO" SPORTO KLUBO

Parengimas-Balius

Svečių patogumui atskirti staliukai, kelnėrių aptarnavimas, šokiams platforma, air conditioning ir bufete įvairių rūšių gėrimai ir užkandžiai. Gros didelio orkestras ir dainuos populiari Toronto šlagerių dainininkė.

Norint užsisakyti vietas ir bilietus iš anksto, prašome kreiptis telefonu į A. Pulkį — LO. 1657 ar P. Bernecką — OL. 8010. Ne-užsisakę bilietų iš anksto, gaus prie įėjimo.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti. Sporto kl. "Vytis" v-ba.

KANADOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ SAJUNGOS
Toronto skyrius šių metų gegužės 8 dieną, 8 val vak., Lietuvių Namuose, Ossington - Dundas gatvių kampas, rengia

Pasilinksminimą - šokius

Visą laiką veiks bufetas su įvairiais užkandžiais ir gėrimais. Kviečiame visus lietuvius iš arti ir toli į mūsų pasilinksminimą atsilankyti — gegužės 8-tą dieną, šeštadienį.

Visi į didelį šokių vakarą!

SOKIAI ĮVYKS
gegužės mėn. 8 d. 8 val. vak.
UNF auditorijoje,
297 College St., Toronto.

Sokiams gros TLO "Trimitas". - - - Turtingas bufetas. Pelnas skiriamas vasaros stovykloms.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

"Vaidoto" laivo ir "Mindaugo" dr. vės Rėmėjai.

Toronto ir Hamiltono apylinkių valdybos

balandžio 28 d. Toronto įvyksiam bendram posėdy, kuriam dalyvavo Kr. Valdybos p-kas J. Matulionis ir jos narys K. Gri-gaitis, vispusiškai apsvartė Kr. Valdybos paruoštą ir spaudoje jau paskelbtą projektą sudarymo naujo organo — Apylinkių Tarybų. Dėl šio projekto abi apylinkių valdybos pasisakė neigiamai. Ūkio pirkimo klausimu pasisakyta principu teigiamai ir paves-ta Toronto ir Hamiltono apylinkių valdyboms, kooperuojant su Krašto Valdyba ir Krašto Švietimo Komisija tą reikala stumti pirmyn.

Nutarta surengti birželio 26 d. P. V. Narušio ūkyje bendrą Tor-onto ir Hamiltono lietuviams Joninių — Petrinų gegužinę su laužu ir įdomia programa, o jei tą dieną lytų, gegužinę nukeliamą į sekmadienį — birželio 27 d. Dėl to kitas šių apylinkių organizacijų maloniai prašome tas dvį dienas nerengti gegužinių bei kitų parengimų.

Artimiausiu laiku nutarta kviešti antrą bendrą šių dviejų apylinkių valdybų posėdį, ap-svarstyti kitiems svarbiems ir bendriems reikalams, nes pir-masis posėdis praėjo draugiškoje ir darbingoje nuotaikoje.

Motinos diena
Toronto atšvęsta gana iškilmingai, vadovaujant apylinkės švietimo skyriui, bendradarbiaujant moterų organizacijoms.

Atitinkamos kalbos buvo pasakytos jau šeštadienio ir sekmadienio ryto lietuviškose radijo programose. Sekmadienį visose

lietuviškose parapijose — katalikų ir evangelikų pamaldos buvo iškilmingos ir skirtos motinoms.

3 val. p.p. College teatro patalpoje, kur vyksa Prisikėlimo parapijos pamaldos, įvyko iškilmingas motinoms pagerbti aktas su menine programa. Ji pravedė apyl. švietimo vadovė I. Matusevičiūtė, po giesmės "Marija, Marija" ir pagerbimo tylos minutės mirusių bei žuvusių motinų pakvietusi dienos kalbėtoja dr. M. Zilinskienė, atvykusią iš Clevelando.

Aptarusi tautų ir lietuvių tautos įnašą į pasaulio kultūros lobyną, prelegentė antroje savo kalbos dalyje ypač jautriai kreipėsi į motinas, nurodyma didžiulį uždavinį sveciose šalyse išauklėti lietuvių vaikus, pabrėždama, kad motinų rankose yra lietuvių likimas išsivijimo.

Po dr. Zilinskienės kalbos buvo pagerbtos daugiavaikės ir seniausios motinos. Joms buvo įteiktos dovanos, o kartu prisegtos gelės.

Meninę programą išpildė mazaizyčiai ir kiek didesni vaikučiai — deklamacijos ir pianinas, o pabaigai sol. M. Vilčiauskaitė padainavo porą lietuviškų dainų, lopšinė ir ariją iš operos Trubadurai.

Programos vedėjai padėkojus visiems, kas prisidėjo prie šventės pravedimo, viskas užbaigta Tautos Himnu.

— Toronto. — Šią savaitę atvyks į Torontą po karo milijoninis imigrantas.

leškau nuolatinio darbo tabako ūkyje. Keturi asmenų šeima. Gali dirbti visus ūkio darbus. Bando Juozas, 20 Rose Ave. Telef. WA. 1-4977.

Tabako ūkiui tuojau reikalingas mėnesinis darbininkas. Pagėdaujama dirbęs tabako ūkyje bent harvesto laikui. Kreiptis: B. Stonkus, R.R. 4, Tiltsonburg. Telef. 1324 J 4.

REIKALINGA moteris bendriems namų darbams ir virimui. Darbas mažoje Europos imigrantų šeimoje, geras atlyginimas ir sąlygos, privatus kambarys. Skambinti MA. 4715.

Išnuomojamas frontinis kambarys 1-me augšte dvieji vyrams. Galima naudotis virtuve. 53 Gorevale Ave. EM. 8-0948.

Išnuomojamas II augštes kambarys su baldais vienam asmeniui. Kreiptis 65 Northcote Ave. (Gladstone ir Queen). Telef. OL. 7328.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė ir 1 kambarys ir virtuvė. 179 Dovercourt Rd. Išnuomojami 2 1/2 kambariai su baldais ir virtuve. 179 Dovercourt Rd. Išnuomojami 2 1/2 kambariai su baldais ir virtuve. 179 Dovercourt Rd.

Išnuomojami 2 1/2 kambariai su baldais ir virtuve. 179 Dovercourt Rd. Išnuomojami 2 1/2 kambariai su baldais ir virtuve. 179 Dovercourt Rd. Išnuomojami 2 1/2 kambariai su baldais ir virtuve. 179 Dovercourt Rd.

Išnuomojamas kambarys su baldais 1 asmeniui High Park rajone. Pildas naudotis virtuve ir refrigeratoru. Kreiptis iki 7 val. vakaro MU. 5367.

High Park rajone išnuomojamas kambarys ir virtuvė be baldų, ir garažas Tel. JU. 5828.

REIKALINGI
2 namų pardavimo agentai.
Geros darbo sąlygos. Mokame 65% komisijos.
Kreiptis: B. SAKALAUSKAS, KE. 3216 arba LO. 1410
I. Brkovich, Real Estate

Sporto mėgėjų dėmesiui!
Netrukus pradės eiti naujas, savaitinis, iliustruotas **SPORTO ŽURNALAS**, anglų kalba, leidžiamas "LIFE", "TIME" leidėjų. Užsakant iš anksto dabar metams (52 sav.) kainuoja tik \$6.00. Vėliau kainuos \$7.50 (25¢ atskiras numeris).
Užsakymus priima:
V. AUŠROTAS
206 GILMOUR AVE. TEL. LY. 0305

EAST - WEST VERTIMŲ BIURAS
L. URBAT — PRISIEKUSI VERTEJA
Notaro patvirtinti įvairių dokumentų vertimai, imigracijos ir pilietybės reikalais susirašinėjimai atliekami skubiai ir sąžiningai.
Biuro adresas: 1663 Bloor St. W. (TTC stotis — Indian Rd.)
Tel. OL. 4251 arba BE. 1-4872

REIKALINGI
2 namų pardavimo agentai.
Geros darbo sąlygos. Mokame 65% komisijos.
Kreiptis: B. SAKALAUSKAS, KE. 3216 arba LO. 1410
I. Brkovich, Real Estate

Sporto mėgėjų dėmesiui!
Netrukus pradės eiti naujas, savaitinis, iliustruotas **SPORTO ŽURNALAS**, anglų kalba, leidžiamas "LIFE", "TIME" leidėjų. Užsakant iš anksto dabar metams (52 sav.) kainuoja tik \$6.00. Vėliau kainuos \$7.50 (25¢ atskiras numeris).
Užsakymus priima:
V. AUŠROTAS
206 GILMOUR AVE. TEL. LY. 0305

EAST - WEST VERTIMŲ BIURAS
L. URBAT — PRISIEKUSI VERTEJA
Notaro patvirtinti įvairių dokumentų vertimai, imigracijos ir pilietybės reikalais susirašinėjimai atliekami skubiai ir sąžiningai.
Biuro adresas: 1663 Bloor St. W. (TTC stotis — Indian Rd.)
Tel. OL. 4251 arba BE. 1-4872

MONTREAL, Que.

Motinos pagerbimas rengiamas
šį sekmadienį, gegužės 9 d., D'arcy McGee salėje (220 Pine Ave., prie Park Ave.). Pradžią punktualiai 4 val. pp. Mokestis—laisva auksa jaunumenės švietimo reikalams.

Idomioje programoje bus dvi dalys: oficialioji ir meninė. Pirmoje dalyje kalbės KLB Kr. Valdybos pirmininkas J. Matulionis.

Meninėje dalyje bus:
1. Šeštadienio mokyklų mokinių pasirodymai,
2. J. Akstino specialiai motinos dienai paruoštas montažas, kurį atliks Neringos skaučių tunto skautės,

3. Vyrų kvartetas, vedamas Z. Lapino ir
4. Skautų vyčių būrelio tautinių šokių grupė, vedama J. Kibirkščio.

Skaitlingai dalyvaukime šioje gražioje — motinos pagerbimo šventėje.

KLB v-ba praneša, kad ji yra prašyta gegužės 8 d. susaukti Montrelio Šalpos Komitetą ir Vasario 16 gimnazijai Remti Komisijai posėdžiui pilnoje sudėty. Posėdis įvyks 5 val. pp. AV parapijos patalpoje. Į posėdį atvyks iš Toronto KLB Krašto Valdybos pirm. J. Matulionis ir v-bos narys švietimo ir šalpos reikalams p. Vaidotas pasitarti šalpos reikalais. Atskirų pranešimų valdybų nariams nebus siunčiama.

Apyl. valdyba.
Apylinkės valdyba kviečia visus Montrealyje gyvenančius KLB B-nės Krašto Tarybos narius, buv. 1953 apyl. v-bos narius ir visų Montr. lietuvių organizacijų pirmininkus ar jų pavaduotojus ir informacinį pasitarimą